

Paryż

JESTEŚMY Z UKRAINĄ

• Podczas spotkania w Paryżu sojusznicy uzgodnili gwarancje bezpieczeństwa dla powojennej Ukrainy. Wielka Brytania i Francja potwierdziły, że wyślą tam wojska po zakończeniu działań militarnych. Porozumienie w tej sprawie z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim podpisali prezydent Francji Emmanuel Macron i premier Wielkiej Brytanii Keir Starmer. We wtorkowym spotkaniu tzw. koalicji chętnych uczestniczyło ponad 30 przywódców europejskich, w tym premier Donald Tusk

► 8

18

FILMÓW,
NA KTÓRE
CZEKAMY
W 2026 ROKU

Czytaj ► 14-15

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

Grenlandia na celowniku prezydenta USA

Trzy opcje Donalda Trumpa

Rozmawiałem z mieszkańcami Grenlandii i jestem przekonany, że kalkulacje Donalda Trumpa są błędne.

Maciej Czarnecki

Gdy Donald Trump już podczas pierwszej kadencji rzucał pomysł „pozyskania” dla USA największej wyspy świata, mało kto traktował to poważnie. Ba! – nawet kiedy w marcu ubiegłego roku Grenlandię odwiedził wiceprezydent J.D. Vance, wielu uznało to za formę trollingu. Zwłaszcza że Vance to izolacjonista, który w ostatnich dniach znikł z radarów po porwaniu przez USA Nicolasa Maduro. Tymczasem właśnie po ataku na Wenezuelę Trump wyraźnie się rozochocił. Powtarza, że Ameryka „bardzo potrzebuje” Grenlandii i wbrew faktom utyskuje, że wokół Grenlandii jest pełno chińskich i rosyjskich statków.

Opcja numer 1 – wojskowa
Atak wojsk USA na 56-tysięczną wyspę, która należy do sojusznika

w NATO, byłby bezprecedensowy w historii Sojuszu. Duńska premier Mette Frederiksen ostrzegła, że oznaczałby w praktyce jego koniec oraz rozmontowanie stworzonego po drugiej wojnie światowej systemu bezpieczeństwa międzynarodowego.

Mimo to Biały Dom właśnie nie wykluczył takiej opcji. „Prezydent Trump dał do zrozumienia, że zdobycie Grenlandii jest priorytetem bezpieczeństwa narodowego Stanów Zjednoczonych i że odstraszenie naszych przeciwników w regionie Arktyki jest niezwykle istotne” – wyjaśniła we wtorkowym oświadczeniu jego rzeczniczka Karoline Leavitt.

– Znam Duńczyków dość dobrze. To twardzi ludzie. Nie zdziwiłbym się, gdyby umieścili tam siły wojskowe, aby przeciwstawić się siłom USA – ostrzegł w CNN emerytowany admirał James Stavridis, były naczelny dowódca NATO. – To [byłby] koniec NATO, o którym mówimy. Uniknijmy tego.

Opcja numer 2 – sprzedaż
Rząd grenlandzkiej autonomii poprosił Departament Stanu USA o zorganizowanie pilnego spotkania z udziałem szefów dyplomacji Grenlandii Vivian Motzfeldt, USA Marco Rubio i Danii

Larsa Løkke Rasmussena, by przedyskutować retorykę USA wobec wyspy. Według źródeł amerykańskich mediów Rubio wyjaśnił na Kapitolu, że wojownicza retoryka Trumpa nie ma na celu przygotowania gruntu pod inwazję, tylko raczej sklonienie Kopenhagi do sprzedaży Grenlandii. Sekretarz stanu miał powiedzieć to na poniedziałkowym briefingu za zamkniętymi drzwiami dla członków komisji sił zbrojnych i spraw zagranicznych obu izb. Rubio nie podał szczegółów, jak Biały Dom wyobrażałby sobie taką transakcję. Problem w tym, że wydaje się nierealna. Duńczycy wykluczali ją wiele razy, a mieszkańcom Grenlandii zagwarantowali prawo do samostanowienia. „Nie chcemy być niewolnikami. A przecież oni właśnie to robią z ludźmi, których podbijają, no

nie?”; „Mamy swoją dumę, nie damy się sprzedać! Co on sobie myśli?”; „Trump jest głupi” – usłyszałem podczas lipcowej wizyty na Grenlandii.

Opcja numer 3 – dogadywanie się

Największym paradoksem jest to, że Trump poniekąd wyważył otwarte drzwi. Mógłby bowiem uzyskać wiele z tego, czego pragnie dla USA, po prostu dogadując się z Duńczykami i Grenlandczykami. Oni wcale nie mówią „nie” m.in. zwiększeniu amerykańskich inwestycji w wydobywanie rzadkich minerałów czy wzmocnieniu amerykańskiej obecności wojskowej.

Wbrew narzekaniom Trumpa, że Dania nie potrafi zadbać o bezpieczeństwo Grenlandii, Kopenhaga systematycznie zwiększa wydatki na jej obronę. W 2025 roku Duńczycy zadeklarowali zwiększenie funduszy na bezpieczeństwo w Arktyce w najbliższych latach o 13,7 mld dol., za co planują zakupy m.in. nowych dronów, samolotów F-35 i systemów obrony powietrznej. W ostatnich miesiącach amerykańscy, duńscy i grenlandzcy urzędnicy prowadzili w tej sprawie zaawansowane rozmowy. ●

► Więcej Wyborcza.pl
► Komentarz 2

Wbrew narzekaniom Trumpa, że Dania nie potrafi zadbać o bezpieczeństwo Grenlandii, Kopenhaga systematycznie zwiększa wydatki na jej obronę

Maciej
Czarnecki

Park rozrywki Trumpa

Porwaniu Nicolasa Maduro, groźbach wobec Kuby, Kolumbii czy Meksyku i odgrzaniu zakusów na Grenlandię czytam analizy, co Donald Trump chce osiągnąć. Zwykła kalkulacja zysków i kosztów nie wypada jednak przekonująco.

Można opisywać nowe doktryny, dowolnie je nazywając, tropić analogie z przeszłości, lecz nie zmieni to faktu, że domniemane korzyści, np. problematyczna wenezuelska ropa czy strategiczne położenie Grenlandii, gdzie USA przecież mają już swoją bazę, nie zrekompensują Ameryce dotkliwych strat z racji upadku wiarygodności, alienowania sojuszników i przyłożenia ręki do demontażu światowego ładu opartego na zasadach, a nie na prawie siły.

Wątpliwe też, by Trump polepszył tym notowania Republikanów przed listopadowymi wyborami do Kongresu. Sondaże jasno pokazują, że Amerykanie woleliby, żeby zajął się drożyzną i innymi problemami w kraju. Według najnowszego badania Reuters/Ipsos tylko co czwarty chce, by USA dominowały na półkuli zachodniej. Z tego i innych badań wynika, że w sprawie usunięcia Maduro Amerykanie są podzieleni, ale już perspektywa tymczasowego rządzenia Wenezuela, zagarnięcia jej ropy, przejścia Grenlandii czy choćby naciskania na Danię w tym celu lub też uczynienia z Kanady 51. stanu USA ma więcej przeciwników niż zwolenników. A prezydenta ciągnie do kolejnych awantur. Dlaczego? Wygląda na to, że chodzi po prostu o jego

monstrualne ego. Trump urządził sobie

Według najnowszego badania Reuters/Ipsos tylko co czwarty Amerykanin chce, by USA dominowały na półkuli zachodniej

ze świata park rozrywki, w którym bawi się tak, jak niegdyś bawił się w telewizyjnym reality show „The Apprentice”, decydując o losach uczestników. Tamten program sprawił, że w zbiorowej jaźni Amerykanów przedzierzgnął się z pograżonego w tarapaty dewelopera w króla biznesu. W nowym sezonie, korzystając z anturazu militarnej i gospodarczej potęgi USA, chce uczynić z siebie postać na miarę Ojców Założycieli, a jeśli się nie da, to przynajmniej XIX-wiecznych prezydentów, którzy powiększali amerykańskie terytorium.

Nieprzypadkowo, półzartem, półserio, jak to on, opublikował niedawno na swojej platformie społecznościowej fejkowy filmik, w którym wykuwa swoje oblicze w słynnej Mount Rushmore. Senator Demokratów Ruben Gallego oskarżył go, że po prostu chce mieć „gigantyczną wyspę ze swoim nazwiskiem”. Skoro Trump wtarabanił się już na karnety do parków narodowych i do nazw renomowanych instytucji, wyburzył część Białego Domu, by wzniesić ogromną salę balową, to dlaczego nie miałby nie chcieć zapisać się w historii USA jako ten, który zdobył dla kraju największą wyspę świata?

Polityka zagraniczna Ameryki zawsze była kompromisem – zwykle dość cynicznym – między głoszonymi wartościami a twardym interesem kraju i rządzącej partii. Za Trumpa doszły do tego kolejne czynniki: samopoczucie prezydenta, jego koneksje biznesowe, osobiste sympatie i antypatie czy wymykające się spod kontroli zamilowanie do trollowania krytyków.

Grenlandia jest częścią Danii i myślę, że tak pozostanie. Mam do tego spokojny stosunek jako historyk, bo czytałem przynajmniej o dwóch wcześniejszych przypadkach, kiedy takie negocjacje były podejmowane i kończyły się niczym

PAWEŁ KOWAL
poseł KO w TVP Info

o planach USA ewentualnego przejścia Grenlandii

Ukraina Nie ma to jak dobre rozpoznanie

FOT. PRESS SERVICE OF THE 24 MECHANIZED BRIGADE / HANDOUT / PAPER/PA

Żołnierz 24. Brygady Zmechanizowanej Sił Zbrojnych Ukrainy wysłał drona zwiadowczego nad pozycje rosyjskiego agresora w obwodzie donieckim.

Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjęcia

Jazda na pełnych obrotach

667,6

TYS. NOWYCH AUT osobowych i lekkich dostawczych zarejestrowano w Polsce po raz pierwszy w 2025 r. To prawie 8 proc. więcej niż rok wcześniej – poinformowała ekspercka firma Samar. ► Wyborcza.biz

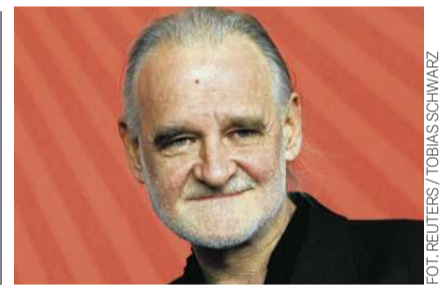
Nie żyje Béla Tarr (1955-2025) Odszedł wybitny twórca europejskiego kina

Węgierski reżyser Béla Tarr zmarł 6 stycznia 2025 roku po długiej i ciężkiej chorobie. To on nakręcił trwające ponad siedem godzin filmowe arcydzieło, czarno-białe „Szatańskie tango” (z 1994 roku) według książki László Krasznahorkaiego, ubiegłorocznego laureata Literackiej Nagrody Nobla, z którym wielokrotnie współpracował.

Béla Tarr urodził się w 1955 r. w węgierskim mieście Pecs. Pierwszy film krótkometrażowy zrealizował już jako szesnastolatek. Jego debiut „Ognisko zapalne” był inspirowany filmami Johna Cassavettesa.

Ukończył studia na wydziale reżyserii w Wyższej Szkole Filmowej w Budapeszcie. Był też twórcą m.in. filmów: „Outsider” (1981), „Potępienie” (1988), „Harmonie Werckmeistersa” (2000), „Człowiek z Londynu” (2007 rok) czy wreszcie „Koiń tyryński” (2011), który był jego pożegnaniem z kinem.

– Dlaczego irytuje pana, gdy „Koiń tyryński” nazywany bywa metaforą zbliz-

FOT. REUTERS/TOBIAS SCHWARZ

zającej się zagłady świata? – pytał go w rozmowie dla „Wyborczej” w 2012 r. Paweł T. Felis.

– Bo apokalipsa to wielki show, wszystko się pali, trąby hałasują. Świat kończy się głośno. Moje doświadczenie jest inne – życie przemija, nie ma jeźdźców Apokalipsy. Na końcu jesteśmy tylko sami ze sobą – podkreślał reżyser. – Nie chcieliśmy powiedzieć w tym filmie nic wielkiego poza tym, jak wszystko jest kruche. I staraliśmy się to pokazać łagodnie, z miłością. Tylko tyle. ●

Dorota Wyżyńska

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414569

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

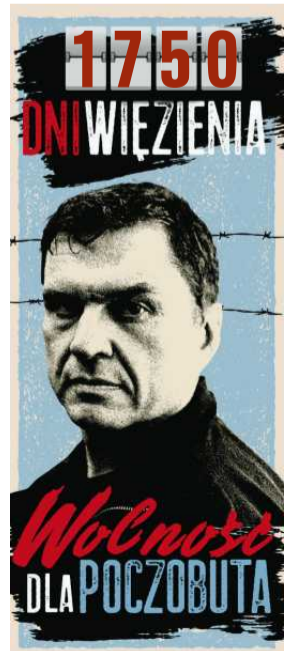
prof. Andrzeja Paczkowskiego

wybitnego badacza XX w. i działacza opozycji demokratycznej w czasach PRL, współtwórcy naszego instytutu.

W Zmarłym żegnamy przyjaciela, kolegę i mentora pokoleń polskich historyków.

Dyrekcja i Rada Naukowa

Instytutu Studiów Politycznych PAN

Trump z wenezuelską ropą

„Otrzymany” w ten sposób surowiec ma zostać sprzedany po cenach rynkowych, a środki będą „kontrolowane przez prezydenta USA, by służyły mieszkańcom Wenezueli i Stanów Zjednoczonych”.

**Kasia Bielecka
Andrzej Kublik**

Prezydent USA Donald Trump ogłosił, że wenezuelskie władze tymczasowo prześlą Stanom Zjednoczonym od 30 do 50 mln baryłek ropy. W mediach społecznościowych poinformował, że realizację planu powierzył sekretarzowi energii Chrisowi Wrightowi.

Ropa ma zostać załadowana na „statki magazynowe” i trafić bezpośrednio do amerykańskich portów. Trump podkreślił, że chodzi o „wysokiej jakości ropę objętą sankcjami”.

Decyzja zapadła po porwaniu wenezuelskiego przywódcy Nicolása Maduro, którego amerykańskie służby pojmaly w Caracas i przewiozły do Nowego Jorku. Maduro i jego żona Cilia Flores nie przyznali się do winy w sprawie federalnego aktu oskarżenia dotyczącego przemytu narkotyków.

Wymieniona przez Trumpa ilość ropy naftowej z Wenezueli ma obecnie rynkową wartość ok. 2,8 mld dol. Jej dostawy do USA miałyby też niewielkie znaczenie dla tamtejszego rynku, bo paliwa z przerobu takiej ilości surowca odpowiadają konsumpcji paliw w USA przez około dwa dni.

Naftowe ultimatum

Ważniejszy od gospodarczego jest polityczny wymiar planów prezydenta USA. Według serwisu informacyjnego stacji telewizyjnej ABC, administracja Trumpa przekazała Delcy Rodríguez, że jeśli Wenezuela chce zwiększyć wydobycie ropy naftowej, swojego głównego teraz towaru eksportowego, to musi wyrzucić ze swoich biznesów Chiny, Rosję, Iran i Kubę. Drugi warunek to przyznanie amerykańskim firmom wyłączności na partnerstwo w branży naftowej i faworyzowanie amerykańskich rafinerii w eksporcie ciężkiej ropy naftowej, potrzebnej do produkcji diesla. Sekretarz stanu USA Marco Rubio w prywatnych rozmowach miał przy tym wskazywać, że Wenezuela grozi za kilka tygodni bankructwem, jeśli nie wznowi eksportu ropy naftowej.

W takim kontekście zapowiedzi Trumpa brzmią jak „propozycja nie do odrzucenia” dla Caracas. A oprócz kija jest w tej propozycji także marchewka, czyli sprzedaż ropy po cenach rynkowych. Dotąd trzy czwarte surowca Wenezuela eksportowała do Chin w cenie co najmniej 40 proc. niższej od cen rynkowych. Zapowiedzi Trumpa sugerują, że eksport do USA byłby bardziej opłacalny. Tyle, że nie wiadomo,

ile pieniędzy z takiego eksportu i na jakich zasadach prezydent USA przekazałby Caracas.

Ceny w dół

Po ogłoszeniu planu notowania ropy w USA spadły o ok. 1,3 proc., do 56,39 dol. za baryłkę. Według „Financial Times”, na wenezuelskie wody zmierza flotta tankowców z USA, by rozpocząć załadunek surowca, który od tygodni zalega w portach z powodu amerykańskiej blokady morskiej. I to jest dodatkowa część ultimatum Trumpa.

Analitycy ostrzegają, że brak możliwości wywozu może doprowadzić do „załamania” produkcji, bo kraj cierpi na brak miejsc magazynowych. Wenezuelska ropa z Orinoko – jednego z największych złóż świata – utknęła w przestarzałych instalacjach, a wstrzymanie wydobycia mogłoby oznaczać długie i kosztowne przestoje.

Presja na infrastrukturę i firmy

Blokada morska wprowadzona przez USA w połowie grudnia wstrzymała eksport Wenezueli, już wcześniej objęty embargiem, ograniczając również Caracas dostęp do nafty używanej

jako rozcieńczalnik dla ciężkiej ropy. Jej głównym dostawcą jest dziś Rosja. Wcześniej surowiec pochodził także z USA. W tej sytuacji część pól naftowych musi już redukować wydobycie.

Ryzyko to pogłębiło zablokowanie wysyłki surowca załadowanego już na tankowce. Produkcja, która wynosiła ok. 900 tys. baryłek dziennie, spadła o 8 proc. od początku blokady i może obniżyć się do 600 tys. baryłek dziennie w najbliższych tygodniach.

W tle trwają rozmowy amerykańskich koncernów z Białym Domem. Chevron – jedyna firma z USA, która wciąż działa w Wenezueli – prowadził negocjacje z władzami w Waszyngtonie o wysyłce części uwięzionego surowca do amerykańskich rafinerii. Do kraju płynie kilkanaście czarterowanych przez Chevron tankowców.

Trump zapowiedział też spotkanie z przedstawicielami Chevronu, ConocoPhillips i Exxon Mobil, by rozmawiać o „znaczących inwestycjach” w wenezuelski sektor naftowy. Według prezydenta, amerykańskie firmy miałyby zainwestować tam miliardy dolarów. Według magazynu „Politico” Trump miał zapowiadać Conoco i Exxonowi, że jeśli nie zainwestują w Wenezueli, to nie odzyskają pieniędzy straconych tam po nacjonalizacji ich aktywów w 2007 r. przez byłego prezydenta Wenezueli Hugo Chaveza.

Prezydent USA liczy, że szybkie otwarcie wenezuelskiej ropy na amerykańskie rafinerie przyniesie szybki zastrzyk dla sektora energii w USA. Jednocześnie krytycy ostrzegają, że presja i blokady mogą tylko pogłębić chaos w kraju, który i tak mierzy się z szeregiem ekonomicznych problemów. ●

■
Ważniejszy od gospodarczego jest polityczny wymiar planów prezydenta USA

Starcie Rosji z USA o ropę z Wenezueli Morskie wyścigi statków

Na północnym Atlantyku toczy się spektakularne starcie między Rosją i USA o tankowiec floty cienia, przewożący z pogwałceniem sankcji ropę naftową z Iranu i Wenezueli. Wczoraj po południu Amerykanie podjęli próbę przejścia statku, znajdującego się teraz na południe od Wysp Owczych. Niemal do końca ubiegłego roku nosił on nazwę „Bella 1” i pływał pod flagą Panamy. Trzy tygodnie temu płynął przez Morze Karaibskie, kierując się ku Wenezueli – prawdopodobnie po ładunek tamtejszej ropy naftowej. Do Wenezueli jednak nie dopłynął, bo próbowała go zatrzymać amerykańska Straż Wybrzeża, która zatrzymywała statki objęte sankcjami. Na czarną listę tankowiec „Bella 1” został wpisany przez administrację poprzedniego prezydenta USA Joe Bidena – za łamanie sankcji na eksport ropy naftowej z Iranu.

• Tankowiec „Bella 1” w Cieśninie Singapurskiej FOT. HAKON RIMMEREID

Kapitan „Bella 1” nie zgodził się na zatrzymanie przez okręt amerykańskiej Straży Wybrzeża i skierował statek na Atlantyk, wyłączając przy tym na dwa tygodnie transponder informujący o położeniu

tankowca. Kiedy go ponownie włączono, statek znajdował się już na północnym Atlantyku, prawdopodobnie kierując się do rosyjskiego portu w Murmańsku. A w czasie takiego utajonego rejsu tankowiec

zmienił nazwę na „Marinera” i zaczął pływać pod rosyjską flagą. Został też wpisany do rejestru statków w Rosji, z macierzystym portem w Soczi na Morzem Czarnym.

Amerykanie nie dali za wygraną. Według nieoficjalnych doniesień okręt Straży Wybrzeża kontynuuje pościg za tankowcem, chociaż znajduje się on już 4 tys. km od brzegów USA. Zdjęcia takiego pościgu opublikowała rosyjska stacja telewizyjna RT (dawniej Russia Today). I Rosjanie zaczęli dolewać oliwy do ognia sporu o tankowiec.

Pod koniec zeszłego tygodnia dziennik „The New York Times” napisał, że rosyjskie MSZ formalnie zwróciło się do Stanów Zjednoczonych o wstrzymanie pościgu za tankowcem. Nie wiadomo, jaka była odpowiedź Waszyngtonu. Jednak w ostatni poniedziałek serwisy informacyjne CBS News i CNN podały, że amerykańskie siły zbroj-

ne rozważają siłowe przejście „Marinery”. Pojawiły się też doniesienia, że do śledzenia tego statku wysłano samoloty USA, Wielkiej Brytanii i Irlandii.

Moskwa nie zwlekała z odpowiedzią. Wczoraj rano polskiego czasu dziennik „The Wall Street Journal” napisał, że do eksportowania rdzewiejącego pustego tankowca Rosja skierowała okręt podwodny i inne jednostki swojej marynarki wojennej. Informację tę przedstawiciele administracji USA potwierdzili stacji CBS News.

Nie wiadomo, czy w tej sytuacji Amerykanie pójdą na bezpośrednie starcie z Rosją i podejmą próbę abordażu „Marinery”. Eksperci wskazują, że taka operacja wymagałaby zaangażowania jednostek sił specjalnych, których nie ma na pokładzie ścigającego tankowca okrętu amerykańskiej Straży Wybrzeża. ●

Andrzej Kublik

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34413993

JUTRO W „WYBORCZEJ”

PORADNIK NARCIARSKI

- Kask, alkohol, ubezpieczenie. Sprawdź przepisy, zanim wjedziesz na stok.
- Dziecko na nartach. Od jakiego wieku można uczyć jazdy?
- Narty biegowe czy zjazdowe – które są korzystniejsze dla zdrowia?

Sekretarz generalny NATO dla europejskich mediów

Nie możemy być naiwni, musimy być gotowi

Przeświadczenie, że Bruksela, Londyn czy Walencja nie leżą na linii frontu, jest błędne. Wszyscy jesteśmy na flance wschodniej.

ROZMOWA Z
MARKIEM RUTTEM
sekretarzem generalnym NATO

LIONEL JULLIEN (Arte): Kiedy może dojść do porozumienia pokojowego między Rosją a Ukrainą?

MARK RUTTE: Trudno przewidzieć, bez Rosjan to nie nastąpi. Amerykanie, Europejczycy i Ukraińcy usiłują do tego doprowadzić, pracując całą dobę. Wiele już zrobiono w sprawie gwarancji bezpieczeństwa – żeby Ukraina pozostała silna także po zawarciu układu pokojowego albo długoterminowego rozejmu. Żeby Rosjanom nie przyszło do głowy ponownie jej zaatakować.

Rosjanie całkowicie odrzucają możliwość rozmieszczenia w Ukrainie oddziałów europejskich jako gwarancji bezpieczeństwa.

– Już dawno przestałem próbować pojąć, co Rosjanie mówią albo czego nie mówią. Teraz koncentrujemy się na tym, żeby spisać solidny pakiet ustaleń. Oczywiście wymaga to kompromisów. Nie da się zakończyć wojny bez ustępstw. Jednak w sprawie gwarancji bezpieczeństwa i odbudowy Ukrainy zdołaliśmy w ostatnich tygodniach osiągnąć duży postęp pod przywództwem prezydenta Donalda Trumpa. To on przełamał impas z Rosjanami, nikt inny nie mógł tego zrobić. To jego zasługa.

Europa od początku próbowała uczestniczyć w rokowaniach. Czy jednak teraz Waszyngton traktuje Europejczyków poważnie? Czy mają istotny wpływ na te negocjacje?

– Amerykanie traktują Europejczyków serio. Rzeczywiście przez 70 lat Amerykanów frustrowało, że nie płacimy tyle samo na wspólną obronę. Ale szczególnie od czerwcowego szczytu NATO w Hadze Europa ruszyła naprzód. Wspólnie z Kanadą postanowiła płacić za amerykańskie uzbrojenie dostarczane Ukrainie. Europejska koalicja chętnych pod przywództwem Francji, Wielkiej Brytanii i Niemiec będzie też uczestniczyła w zapewnieniu bezpieczeństwa Ukrainy, je-

śli dojdzie do układu pokojowego albo długoterminowego zawieszenia broni. Ponadto Europejczycy wzmocniają zbiorową obronę wschodniej flanki za pomocą programu Wschodnia Straż. Wszystko to zwiększa wiarygodność Europy w NATO, również w oczach Amerykanów.

Ukraina zgodziła się zrezygnować z aspiracji do członkostwa w NATO, więc trwa dyskusja o siłach pokojowych pod wodzą Europejczyków. Jakie to mają być oddziały, czy będą funkcjonować poza strukturami NATO?

– Zarówno traktat waszyngtoński, jak i szczyt NATO z 2024 r. uznają drogę Ukrainy do NATO za nieodwracalną. To się nie zmienia. Jednakże kilka krajów, w tym Węgry i Stany Zjednoczone, oświadczyły, że obecnie tego nie popierają, mają pełne prawo. Dlatego trzeba szukać rozwiązań alternatywnych – czyli gwarancji bezpieczeństwa.

Pierwszą linię bezpieczeństwa powinny stanowić siły zbrojne Ukrainy. Trzeba inwestować w nie nawet po ewentualnym porozumieniu pokojowym. Drugą linię utworzy koalicja chętnych pod przywództwem Europy. Dopiero rozstrzygamy, na czym ma polegać, więc nie podam szczegółów, ale oczywiście będzie powiązana z armią ukraińską i trzecim członem, czyli USA. W sierpniu prezydent Trump postanowił, że Stany się zaangażują. Teraz nad tym pracujemy i notujemy ostatnio wielki postęp. Jak skończymy, podamy szczegóły.

Jaka będzie rola NATO, jeśli...

– NATO już teraz odgrywa istotną rolę, zwłaszcza poprzez NSATU (NATO Security Assistance and Training for Ukraine) z dowództwem w Wiesbaden. Koordynujemy tam wszystkie dostawy uzbrojenia dla Ukrainy i szkolenie jej żołnierzy. Wykorzystujemy doświadczenia wojny w Ukrainie w natowsko-ukraińskiej organizacji JATEC (Joint Analysis, Training And Education Centre) z siedzibą w Polsce w Bydgoszczy. Dalsze zaangażowane państw NATO, dowództwa w Wiesbaden oraz JATEC-u określimy, gdy dojdzie do układu pokojowego lub długoterminowego rozejmu.

• **Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Drawsku. Ćwiczenia Brillant Jump 2024, w których uczestniczyło ok. 3 tys. żołnierzy z Albanii, Hiszpanii, Wlk. Brytanii, Turcji i Polski. Wojskowi testowali przerzut na wschodnią flankę tzw. szpicy – sił NATO szybkiego reagowania. 26 lutego 2024 r.**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Uczestniczył pan w ostatnich dyskusjach z Ukraińcami, Amerykanami i Europejczykami w Berlinie. Jaki ma być udział USA w gwarancjach bezpieczeństwa?

– Nie mogę tu podać wielu szczegółów, bo są dopiero uzgadniane, a poza tym – pokój nie będzie możliwy bez decyzji Rosjan. Wszystko będzie jawne, dopiero kiedy zostanie zawarty układ pokojowy. Zapewniam jednak, że dążenia mamy w pełni zgodne: Ukraińcy, Europejczycy, Kanadyjczycy i Amerykanie. Jeśli Ukraina nie wejdzie do NATO, to musimy jej udzielić takich gwarancji, że Putin nie zacznie wojny na nowo. Nie możemy powtórzyć fatalnych układów mińskich.

Prezydent Zelenski zawiesza aspiracje Ukrainy do NATO. Czy to nie wpisuje się w retorykę Putina, że „specjalną operację wojskową” musiał rozpocząć, żeby odeprzeć „agresywne NATO”?

Putin stracił już 1,1 mln żołnierzy w Ukrainie, zabitych i ciężko rannych. Co miesiąc traci następnych 25 tys. – wciąż niby z obawy, że pewnego dnia Ukraina wejdzie do NATO. Mimo że dyskusja o tym w ramach Sojuszu nie jest zakończona. Dziwne

MARK RUTTE
sekretarz generalny NATO

– To absolutnie obłąkańcze twierdzenie, bo NATO jest sojuszem obronnym. Może do niego przystąpić wprawdzie każde państwo z obszaru euroatlantyckiego, co jednak nie następuje automatycznie. Debata w NATO o członkostwie Ukrainy trwa od dawna, ale Węgry i inne kraje, również USA i Niemcy, mają tu, ogólnie biorąc, zastrzeżenia. Putin stracił już 1,1 mln żołnierzy w Ukrainie, zabitych i ciężko rannych. Co miesiąc traci następnych 25 tys. – wciąż niby z obawy, że pewnego dnia Ukraina wejdzie do NATO. Mimo że dyskusja o tym w ramach Sojuszu nie jest zakończona. Dziwne. Dowodzi to jednak, że nie można być w stosunku do Rosji naiwnym, skoro dyktator poświęca w tym celu ponad milion swoich poddanych.

Jak zapewnić Ukrainie finansowanie obrony w ciągu następnych kilku lat? Europa nie uzgodniła użycia zamrożonych aktywów rosyjskich...

– To decyzja Unii Europejskiej. Ja skupiam się na potrzebach. Na wojnę z najeźdźcą Ukraina potrzebuje w 2026 r. w sumie 120 mld euro, przy czym 60 mld wyciąśnie sama, a następnych 60 mld musi dostać od nas. Wchodzi tu także broń od USA warta ponad 15 mld dolarów, za którą zapłacą sojusznicy kanadyjscy i europejscy. Jeśli nie z rosyjskich aktywów, to pieniądze te muszą pochodzić z innych źródeł. Nasze przesłanie musi być jasne: wspieramy Ukrainę tak czy inaczej. Putin ma wiedzieć, że jej nie opuścimy. Gdyby przejął kontrolę nad Ukrainą, nasze własne wydatki obronne radykalnie by wzrosły, a już dzisiaj jej zwiększamy do 5 proc. PKB ogółem, przy czym do 3,5 proc. ściśle na wojsko. Broniąc Ukrainy, bronimy naszych wartości, ale także naszych interesów. To kosztowne. Gdyby Pu-

Sekretarz generalny NATO dla europejskich mediów

tin wziął całą Ukrainę, mielibyśmy u granic rozzuchwaloną Rosję. A nie sposób mieć wiarygodnej obrony Europy, wydając tylko 3,5 proc. na armię.

Ukraina ma olbrzymi problem ze stanem liczebnym wojska na froncie. Jak NATO może pomóc, żeby jej armia osiągnęła 800 tys. żołnierzy?

– Jestem pod wrażeniem, jak Ukraińcy potrafią uzupełniać liczebność swoich wojsk. Rosja traci wspomniane 25 tys. żołnierzy miesięcznie w Donbasie na oblężonej wojnie, którą wywołała, i też ma problemy z utrzymaniem liczebności wojsk. Dotyczy to zatem obu stron, ale Ukraińcy są tu niezwykle kreatywni. Naszą rolą, Europejczyków, Kanadyjczyków i Amerykanów, jest zapewnienie, że dostaną wszelki potrzebny sprzęt, uzbrojenie i dane wywiadowcze, aby mogli walczyć.

Czy obywatele Europy powinni przygotowywać się na wojnę, która wkrótce może wybuchnąć?

– Tylko jeśli nie wdrożymy decyzji szczytu NATO w Hadze. Nie będziemy natomiast musieli nadmiernie się obawiać, jeżeli zrobimy dwie rzeczy. Po pierwsze, wszyscy w sposób wiarygodny zobowiązujemy się wydawać na obronność 5 proc., w tym na armię 3,5 proc., do roku 2035. Po drugie, jeżeli wszyscy zadamy o to, żeby Ukraina nie przegrała tej wojny, żeby Rosja nie zajęła całej Ukrainy (bo wtedy te 5 proc. byłoby dalece niewystarczające). Zrealizowanie tych dwu zobowiązań sprawi, że staniemy się silniejsi nie tylko teraz, ale także w przyszłości.

Jednak pańskie wystąpienie w Berlinie 1 grudnia było alarmistyczne – że Rosja

może zaatakować kraj NATO w ciągu najbliższych pięciu lat.

– Chodzi o to, żeby Europejczycy i politycy uświadomili sobie konieczność decyzji dotyczących obronności. Koniecznych, bo – powtarzam – dyktator Putin poświęcił ponad milion żołnierzy, ale zajął zaledwie 1 proc. Ukrainy. Traci 25 tys. ludzi miesięcznie, ale nie zdołał zdobyć całego Pokrowska liczącego 60 tys. mieszkańców.

Wydaje 40 proc. budżetu Rosji na wojnę, to 10 proc. dochodu narodowego, cała jej gospodarka jest nastawiona na wojnę. Rosja zagraża nam na lądzie, w powietrzu i na morzu. Przeprowadza coraz więcej ataków hybrydowych na terytorium NATO, bezcenne loty dronów nad Polskę czy MiG-ów 31 – nad Estonię. Inwestuje w najnowsze technologie militarne. Rakiety, które ostatnio Rosja wyprodukowała, dotrą do Europy w ciągu 5 do 10 minut – z pięciokrotną prędkością dźwięku. Nie da się ich zestrzelić za pomocą konwencjonalnej obrony powietrznej. Dlatego przeświadczenie, że np. Bruksela, Londyn czy Walencja nie leżą na linii frontu, jest błędne. Wszyscy jesteśmy na flance wschodniej. Odległość między Wilnem a Walencją to 5 minut. Dzisiaj jesteśmy silniejsi, dzisiaj jeszcze nas nie napadnie, bo wie, że stawimy zbrojny opór i przegra. Ale w 2027, 2029, 2031...

Posłuchajcie, co mówią rozmaite europejskie agencje wywiadowcze. Rok 2031 jest jutro, 2029 – dziś po południu, 2027 – teraz. Nie możemy być naiwni, musimy być gotowi.

Może pan przesadza, w końcu NATO jest supermocarstwem w porównaniu z Rosją. A te większe wydatki przyniosą zyski tylko przemysłowi zbrojeniowemu.

– Dlatego zadajmy, by rozbudowa przemysłu zbrojeniowego dawała „dywidendę

Wywiad powstał w ramach partnerstwa medialnego EMOVE Hub i jest udostępniony w dziewięciu językach. Koordynatorem projektu jest europejska platforma ARTE. W skład konsorcjum poza „Gazetą Wyborczą” wchodzi także: „El País” (Hiszpania), „Internazionale” (Włochy), „lr” (Łotwa), „Kathimerini” (Grecja), „Le Soir” (Belgia), Telex (Węgry) i BIRN. W wywiadzie korespondencyjnie udział brała także Patrycja Maciejewicz z „Wyborczej”. Ich współpraca jest dofinansowana przez UE dzięki inicjatywie DG CNCT, która zachęca do tworzenia „Europejskich centrów medialnych” w ramach unijnych Działań Multimedialnych.

Rozmawiali w kwaterze głównej NATO w Brukseli:
• **Lionel Jullien**, Arte, Francja,
• **Philippe Regnier**, „Le Soir”, Belgia,
• **Zoltán Molnár**, portal Telex, Węgry. Były też pytania od partnerów projektu EMOVE Hub.

wyborcza.pl

• **Cała rozmowa na Wyborcza.pl**

obronną”, tak jak to robi Belgia i kilka innych krajów. Ale jak się wzdrgacie przed tymi wydatkami, bo nadmiernie urosnie przemysł zbrojeniowy, to nie wydawajcie, ale w takim razie pogódźcie się z tym, że za 5 czy 10 lat będziecie mówić po rosyjsku.

Prosta sprawa, nie mogę tego ująć w przyjemniejszy sposób. Ten facet i cały ten rosyjski system żyją fałszywą wizją historii, dlatego szykują się, by odzyskać kontrolę nad dawnymi terytoriami Związku Sowieckiego, odzyskać jego wpływ w Europie Wschodniej i Zachodniej. Dlatego wydają na zbrojenia 200 mld rocznie. I dlatego Belgia, Niemcy, Niderlandy, my wszyscy musimy zwiększyć wydatki na obronę. Belgia, Hiszpania i inne kraje, które jeszcze nie osiągnęły 2 proc. PKB, muszą to zrobić jak najszybciej. W przypadku Belgii oznacza to od 4 do 5 mld euro więcej na zapewnienie krajowi bezpieczeństwa. Tutaj, w Brukseli, mamy kwaterę NATO i siedzibę Unii – ta stolica musi być bezpieczna, całe NATO też.

Od października 2024 r. jako sekretarz generalny NATO utrzymuje pan przyjazne stosunki z USA. Czy udaje się to z prezydentem Trumpem?

– Tak. Nie tylko dlatego, że go lubię, a poznaliśmy się w jego poprzedniej kadencji, kiedy ja byłem premierem Niderlandów. Także dlatego, że dzięki Trumpowi weszliśmy, mam nadzieję, na drogę do pokoju w Ukrainie. Zaczął już parę tygodni po objęciu urzędu, pierwszy telefon w lutym, a potem dzień w dzień, tydzień po tygodniu popycha ze swoim zespołem ten proces pokojowy. Zasluguje na uznanie. Jest skrajnie bezpośredni w stosunku do sojuszników w NATO: Hej, Stany są w pełni zaangażowane w NATO, ale mamy tu ważne oczekiwania. Zaczęło się od Eisenhowera, ten wierzący kamyk w bucie... Żebyście wreszcie więcej placili na obronę, zaczęli dorównywać Stanom. Hej, musicie z powodu Rosji, z powodu Chin rozbudowywać armię oraz współpracy wojskowej Chin, Rosji, Korei Północnej i Iranu. Dla zapewnienia bezpieczeństwa musimy wydawać 5 proc. PKB, w tym 3,5 proc. na samą armię. A właśnie 3,5 proc. dorównuje Stanom Zjednoczonym. Dlatego uważam szczyt w Hadze za wielki sukces, którego byśmy bez Trumpa nie osiągnęli. I dlatego mamy szczęście, że jest prezydentem USA.

Ale przecież ogłoszono niedawno amerykańską narodową strategię bezpieczeństwa (NSS).

– Ta strategia to, po pierwsze, pełne zaangażowanie USA w bezpieczeństwo Europy, po drugie – w NATO, po trzecie – jak najściślejsza współpraca w ramach NATO Stanów, Europy i Kanady. Przekonanie, że USA są bezpieczne, dopóki bezpieczny jest obszar atlantycki, Europa i Arktyka. A NATO jest niezbędne na wszystkich trzech frontach – i dla bezpieczeństwa samej Ameryki. Wszystko to zawiera się w NSS.

Ale w NSS jest też rodzaj pogardy dla Unii Europejskiej, wsparcie dla partii skrajnie prawicowych, populizmu itp. Próba podzielenia nas. I jeszcze to, co tu, w NATO, w lutym ub.r. zapowiedział sekretarz wojny Pete Hegseth – że USA już nie zapewnią konwencjonalnej obrony Starego Kontynentu.

– Nie tylko o tym mówi NSS. Zresztą on ma rację, że Europa musi zwiększyć wysiłek obronny. I to robimy. Niemcy wydają do 2029 r. o 100 mld więcej, niż wydawały do 2021. Cała Europa też zwiększa odpowiedzialność za wspólną obronę europejskiej części NATO. Jednak USA jasno stwierdzają, że zarówno w sprawie obrony jądrowej,

jak i konwencjonalnej dochowują w Europie traktatu północnoatlantyckiego. Stany rozumieją konieczność silnego NATO, bo to leży w ich interesie – dla bezpieczeństwa Arktyki, Atlantyku i Europy. W tej chwili na europejskim terytorium NATO stacjonuje 85 tys. żołnierzy amerykańskich. Stanowi to ogromną inwestycję ze strony USA. Gdy zatem Hegseth domaga się, byśmy więcej wzięli na siebie, to ma słuszną rację. To po prostu logiczne.

Ale czy ten amerykański kontyngent zostanie mniej więcej taki sam?

– Nie wiem dokładnie, jakie to będą liczby. Wiem jednak, że wszystkie te inwestycje, które teraz podejmujemy, dadzą nam nowe zdolności samodzielnego działania. To logiczne, bo Stany Zjednoczone muszą kontrolować zmieniającą się sytuację na Pacyfiku. Wszystkie teatry aktualnych i potencjalnych konfliktów są zresztą powiązane ze sobą. Jeśli Chiny dokonają inwazji na Tajwan, to pewnie Xi Jinping zadzwoni do swego mniejszego kolegi, Putina, żeby nas związał militarnie po tej stronie Eurazji. Z tego też powodu USA długoterminowo inwestowały w Europę. Wydawały 3,5 proc. PKB na obronność; podczas gdy Europejczycy – przeciętnie 1,5-2 proc.; np. Belgia – 1,4 proc., Niderlandy – 1,56 proc., Niemcy – 1,5 proc. Jednak teraz to się radykalnie zmienia, NATO jest dzisiaj silniejsze niż kiedykolwiek od upadku muru berlińskiego. I to w dużej mierze dzięki Trumpowi.

Tygodnik „lr” z Łotwy pyta: Po ataku rosyjskich dronów na terytorium Polski NATO ogłosiło nową operację pod nazwą Wschodnia Straż. Jakie są jej efekty po kilku miesiącach? Hiszpańska gazeta „El País” pyta: W jaki sposób NATO odpiara wojnę hybrydową, którą Rosja prowadzi przeciwko Europie?

– Wschodnią Straż polecił zorganizować naczelny dowódca NATO w Europie zaraz po wrześniowym wtargnięciu dronów nad Polskę. Operacja ma dwa cele. Po pierwsze, skoordynować wszystkie zasoby NATO na flance wschodniej, zapewnić obronę całej linii od Morza Czarnego do jej północnego krańca. Po drugie, przyspieszyć wdrożenie technologii dronowej i obrony antydronowej, korzystając zwłaszcza z cennych doświadczeń Ukraińców. Po to jest właśnie ten natowsko-ukraiński ośrodek JATEC w Bydgoszczy, to tam szybko te technologie wdrażamy. A wojnę hybrydową Rosjanie prowadzą już na całym terytorium NATO. Służby wywiadowcze i poszczególne rządy to potwierdzają – jak w przypadku ataku rosyjskich cyberprzestępców z grupy Qilin na brytyjskie szpitale należące do National Health Service czy też zakłócanie nawigacji lotniczej nad Bałtykiem. Nie mogę tu podawać szczegółów, ale zapewniam, że NATO robi wszystko, żeby takim atakom zapobiegać i je odpiarać.

Czy jednak nie powinniśmy być bardziej ofensywni w tej wojnie hybrydowej?

– Oczywiście, NATO jest sojuszem obronnym, ale robimy wszystko, co konieczne dla naszego bezpieczeństwa. Nie jesteśmy naiwni, wiemy, co się dzieje, wszelkimi sposobami odstraszaamy naszych przeciwników.

Czy wie pan, czym konkretnie Rosjanie grożą Belgii z powodu europejskiej dyskusji dotyczącej użycia na pomoc Ukrainie ich aktywów zamrożonych w firmie Euroclear?

– Niestety, o takich sprawach mówić nie mogę, przepraszam. ●

Tłumaczenie Piotr Stasiński

MEN chce przywrócić szkoły zbiorcze

To nie tylko przepis na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z terenów wiejskich, ale też pomysł na kryzys demograficzny. MEN chce ratować małe szkoły, ale inaczej niż PiS, który likwidował gimnazja.

Karolina Słowik

Aż 112 szkół zlikwidowano w kwietniu 2025 roku. Samorządy wnioskowały o dwa razy więcej, ale kuratoria oświaty to zablokowały. Głównym powodem likwidacji była zbyt mała liczba uczniów. W 25 szkołach w ogóle ich nie było. W trzech placówkach uczyło się do 10 dzieci, w 20 – od 11 do 20. W kolejnych dziesięciu szkołach było od 21 do 30 uczniów, a w następnych 14 – od 31 do 40.

W poprzednim roku szkolnym kuratoria wyraziły zgodę na likwidację 60 placówek. Widać więc, że z każdym rokiem utrzymanie małych wiejskich szkół jest coraz trudniejsze. A będzie jeszcze ciężiej. – Dane demograficzne są porażające. W regionach trudnych geograficznie lub demograficznie szkoły będą pustoszały – mówiła na początku grudnia ministra edukacji Barbara Nowacka, prezentując rządowy projekt ratunkowy.

Z prognoz Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że do 2060 roku ma być o 30 proc. dzieci mniej. To prognozy umiarkowane. Te skrajne mówią o 48-procentowym spadku. – W tej chwili mamy 158 szkół w skali kraju, w których jest mniej niż 26 uczniów – zaznaczała Nowacka.

Deklarowała jednocześnie, że MEN chce, by „szkoła była blisko domu”. Jak to zrobić przy postępującym kryzysie demograficznym?

Resort edukacji już w maju 2025 roku uruchomił program „Mała szkoła”, który dysponuje 50 mln zł budżetu. Opracowano go dla szkół, w których uczy się nie więcej niż 70 uczniów. Mogły uzyskać od 50 do 500 tys. zł na: budowę obiektu szkolnego, dostosowanie budynku szkoły czy zakup wyposażenia. Pieniądze otrzymało 59 szkół z małych gmin. A z 50 mln zł wydano zaledwie 6.

Rozwiązanie systemowe

Ale MEN ma też rozwiązanie systemowe. W grudniu 2025 r. rząd przyjął projekt nowelizacji prawa oświatowego, w którym zaproponowano powrót do pomysłu szkół zbiorczych.

„W szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych” szkoła podstawowa będzie mogła zorganizować naukę dla klas I-III, I-IV albo IV-VIII. Oprócz tego szkoły podstawowe będą mogły tworzyć swoje filie: dla klas I-III albo I-IV.

W efekcie młodsze dzieci będą chodziły do placówek blisko domu, a starsze mają jeździć do szkół zbiorczych. Za transport dzieci i młodzieży zapłącą samorządy.

• **Resort edukacji w maju ub.r. uruchomił program „Mała szkoła” z 50 mln zł budżetu dla placówek, w których uczy się nie więcej niż 70 uczniów**

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Najmniejsze podstawówki – do 70 uczniów – zorganizują świetlice dla dzieci z oddziałów przedszkolnych. Mają powstawać tam również żłobki, planowane są zajęcia kulturalne i zajęcia dla seniorów. Dzięki temu, że cała lokalna społeczność skorzysta z budynku, łatwiej będzie go utrzymać.

– Budynek szkolny, oczywiście przede wszystkim jest szkołą. Pełne bezpieczeństwo i dobre warunki nauki dla dzieci będą zapewniane dzięki tej ustawie, ale też te dodatkowe możliwości spowodują, że samorządowcy nie będą myśleli o likwidacjach szkół – zaznaczyła ministra Nowacka.

Wyrównywanie szans

Pomysł szkół zbiorczych nie jest nowy, takimi szkołami były gimnazja. Tworzone w większych ośrodkach, lepiej wyposażone, ze sportową infrastrukturą, pracownikami przyrodniczymi i dobrą kadrami. Dzieci po szóstej klasie, zwłaszcza te z mniejszych ośrodków, stykały się dzięki nim z innym środowiskiem – i to wyrównywało ich szanse edukacyjne.

„Dla części uczniów [gimnazjum] znajduje się dalej od domu, więc rodzi to koszty: administracyjne, organizacyjne, ale też psychologiczne. Za to w zamian otrzymujemy bodziec i szansę na zwiększoną mobilność społeczną” – komentował dla „Wyborczej” prof. Mikołaj Herbst, badacz systemów edukacyjnych z UW, tuż po likwidacji gimnazjów przez PiS.

„Dajemy tym dzieciom zwiększone szanse awansu. W warunkach wiejskich często przenoszą się z mniejszej, słabiej wyposażonej szkoły, gdzie nie zawsze miały dobrych nauczycieli, do szkoły większej, z lepszymi warunkami do nauki. Dla dzieci ze środowisk mniej wykształconych i mniej zamożnych to także dodatkowy czas spędzony w grupie rówieśniczej z kolegami o większych edukacyjnych aspiracjach. A badania pokazują, że oddziaływanie grupy rówieśniczej potrafi być równie ważne jak wysiłek nauczycieli” – podkreślał prof. Herbst.

Minimum uczniów

150 100

SZKÓŁ

• **W tyłu placówkach w skali kraju jest mniej niż 26 uczniów**

Co ciekawe, jednym z argumentów byłej ministry edukacji Anny Zalewskiej przy likwidowaniu gimnazjów było to, że wydłużając naukę w wiejskich podstawówkach o dwa lata, uchronimy je przed likwidacją. Stało się jednak przeciwnie: projekt okazał się zbyt drogi, a demografia nie dało się oszukać.

– Ośmioletnia podstawówka jedynie pogłębiła nierówności edukacyjne między dziećmi ze wsi i dużych miast.

Gimnazja ten trend odwracały, co było zauważalne w międzynarodowych testach PISA: zdecydowanie zmniejszyło się zróżnicowanie wyników między najsłabszymi a najlepszymi uczniami.

Szanse zdolnych ze wsi

Z najnowszych badań prof. Romana Dolaty, dr hab. Barbary Murawskiej i dr Aleksandry Jasińskiej-Maciażek z Wydziału Pedagogicznego UW wynika, że uczniowie z dużych miast mają od siedmiu do dziesięciu razy większe szanse na naukę w prestiżowych liceach niż ich rówieśnicy ze szkół wiejskich. Nawet przy podobnych wynikach z egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki przeprowadzono dwa lata po likwidacji gimnazjów. Badacze wykorzystali dane absolwentów szkół podstawowych z lat 2019-21.

„Analizy trzech roczników potwierdziły, że lokalizacja szkoły podstawowej ma silny i niezależny od innych czynników, w tym wyników egzaminacyjnych, wpływ na szanse uczniów na kontynuację nauki w najbardziej prestiżowych liceach. Nawet po uwzględnieniu osiągnięć egzaminacyjnych, płci, migracji między powiatami przy przechodzeniu do szkoły średniej, niepubliczności szkoły podstawowej i dostępności liceów w powiecie” – wymieniają autorzy badania.

I podkreślają, że ten „efekt utrzymuje się niezależnie od rocznika, co wskazuje na jego strukturalny charakter”. Rekomendują poprawę jakości edukacji w szkołach poza dużymi miastami, wzmocnienie infrastruktury, również transportowej. „W przeciwnym razie selekcyjna logika systemu będzie nadal premiować miejsce zamieszkania kosztem potencjału ucznia” – podkreślają. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414677

Z głębokim smutkiem składamy wyrazy współczucia

Dariuszowi Prusakowi

Dyrektorowi Oddziału EIB SA w Krakowie

z powodu śmierci

Taty

Niech pamięć o Nim będzie dla Ciebie źródłem siły w tym trudnym czasie. Łączymy się w żalobie i myślami trwamy przy Tobie i Twoich bliskich.

Koleżanki i Koledzy z EIB

Będzie przełom w relacjach prezydenta z premierem?

Bezpieczeństwo i zaangażowanie Polski w rozwiązanie konfliktu w Ukrainie – to tematy rozmów zaplanowanego na jutro spotkania Karola Nawrockiego i Donalda Tuska.

Tomaz Nyczka, PAP

– W tym tygodniu dojdzie do spotkania. Pan prezydent przyjmie pana premiera. Z tego, co wiem, są już w bezpośrednim kontakcie – tak o Nawrockim i Tusku mówił wczoraj w rano w TVN24 szef prezydenckiego Biura Polityki Międzynarodowej Marcin Przydacz. Wyjaśnił, że spotkanie odbędzie się najprawdopodobniej w piątek.

– Spotkanie się odbędzie. Premier wypowiadał się na ten temat publicznie kilka razy. Polityka bezpieczeństwa i zagraniczna Polski musi być jedna i musi być koordynowana. Dyskusja będzie przede wszystkim o sytuacji międzynarodowej, bezpieczeństwie, rozmowach, które toczą się w różnych formatach z udziałem Ukrainy. Kwestie dotyczące żywotnych interesów Polski muszą być koordynowane – mówił w środę na konferencji po posiedzeniu rządu Adam Szłapka. – Do takiego spotkania dojdzie w tym tygodniu. O szczegółach będziemy informować – dodał.

Będzie zwrot w relacjach prezydenta i premiera?

Paweł Szefernaker, szef gabinetu prezydenta, też zapowiedział w prawicowej Telewizji Republika, że spotkanie prezydenta z premierem odbędzie się najprawdopodobniej jutro.

Odnosząc się do impasu w relacjach między „dużym” i „małym” pa-

łacem, Szefernaker wbił szpilę Tusko- wi i rządowi, przekonywał, że „przedstawiciele rządu byli przekonani, że wygrają kampanię wyborczą, że prezydentem będzie Rafał Trzaskowski”.

– A dziś szukają konfliktu z prezydentem, dlatego że rząd w wielu sprawach sobie po prostu nie radzi, nie rozwiązuje problemów zwykłych Polaków. W związku z tym szuka tematów zastępczych – przekonywał prezydencki minister. Jak zaznaczył, nowy rok może jednak przynieść zwrot w relacjach między prezydentem a premierem. – Myślę, że tak – powiedział, pytany o to, czy będzie taki zwrot, i kontynuował: – Te relacje muszą być dla Polski w sprawach najważniejszych jak najlepsze, a w sprawach ideowych panowie nigdy nie będą się we wszystkim zgadzać, nie będą się w wielu sprawach zgadzać, ale myślę, że to dobry prognostyk. Szefernaker dodał, że „w sprawach najważniejszych dla Polski [obaj politycy] są w stanie rozmawiać”.

Wymaga tego sytuacja międzynarodowa

We wtorek, po spotkaniu państw, które wspierają Ukrainę, na szczycie w Paryżu premier Tusk zapowiedział, że dojdzie do jego spotkania z prezydentem. – Będę rozmawiał o tym, jaka jest tu rola prezydenta, jaka jest rola rządu – stwierdził Tusk.

Na szczycie rozmawiano o gwarancjach bezpieczeństwa dla Ukra-

• 27 sierpnia ub.r. w Pałacu Prezydenckim. Karol Nawrocki i Donald Tusk podczas posiedzenia pierwszej po wyborach prezydenckich Rady Gabinetowej FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

iny po ewentualnym zakończeniu wojny, oraz o roli, jaką miałyby odgrywać poszczególne państwa Zachodu. Premier zapowiedział, że „Polska będzie państwem wiodącym, jeśli chodzi o te kwestie logistyczno-organizacyjne”, ale wyjaśnił, że nie ma mowy o obecności polskich wojsk poza granicami kraju.

O czym mają rozmawiać Tusk i Nawrocki? – Jest wiele tematów związanych z polityką zagraniczną, geopolityką, bezpieczeństwem Polaków. I to są dzisiaj najważniejsze sprawy – tak mówił o tym Szefernaker.

Marcin Przydacz powiedział natomiast że „sytuacja polityczno-międzynarodowa wymaga bezpośredniej dyskusji i ustaleń pomiędzy dwoma najważniejszymi jednak urzędnikami w państwie polskim”.

Informację o spotkaniu Tuska z Nawrockim komentował wczoraj wicepremier Krzysztof Gawkowski (Nowa

Lewica): – Spotkanie prezydenta i premiera jest koniecznością, bo zbliża się jakaś forma zawieszenia broni w Ukrainie, a to oznacza, że i polskie zaangażowanie będzie się zwiększało. Ta rola Polski i tematy dotyczące bezpieczeństwa Polski to są sprawy, o których prezydent będzie rozmawiał z premierem.

Mówił też o potencjalnym przełomie w relacjach prezydenta z premierem. – Do tej pory widzieliśmy, że to prezydent wstrzymywał się, miał jakieś wątpliwości co do spotkań z rządem. Jeśli jest taka wola, to dobrze. Nie chcę mówić o żadnych przełomach, chcę normalności. Tu powinna zaplanować normalność. Za prezydentury Andrzeja Dudy bezpieczeństwo było wyjęte z bieżącego sporu politycznego – przekonywał Gawkowski. I dodawał: – Idziemy w dobrym kierunku, spotkania są zaplanowane. Premier na pewno pójdzie w kierunku budowania współpracy.

Ministrowie? Obecni

Szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz i koordynator służb specjalnych Tomasz Siemoniak też mają się w najbliższym czasie spotkać z Karolem Nawrockim. To politycy koalicji rządzącej wyszli pod koniec grudnia z inicjatywą spotkania. Tematem rozmowy mają być awanse w służbach. Bo w listopadzie ub.r. Nawrocki odmówił nominacji oficerskich dla 136 funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Służby Kontrwywiadu Wojskowego.

Kancelaria Prezydenta informuje, że do takiego spotkania na pewno dojdzie w niedalekiej przyszłości, a teraz trwa ustalanie terminu, być może odbędzie się to już w przyszłym tygodniu.

Nominacje ambasadorskie

Kolejne rozmowy mają się odbyć między ośrodkiem prezydenckim a MSZ i dotyczyć nominacji ambasadorskich. Przydacz mówił w TVN24, że to spotkanie też odbędzie się jeszcze w styczniu. Wyjaśnił, że obóz rządowy doskonale warunki prezydenta w tej sprawie. Wśród warunków zakończenia sporu wymienił konieczność uzasadnienia przez MSZ decyzji o zakończeniu misji ponad 50 ambasadorów oraz „powrót do tradycji” i „uznanie, że to prezydent finalnie decyduje” w sprawie nominacji.

– Najpierw trzeba ustalić z prezydentem listę. Można się tu, mówiąc wprost, dogadać. Jest część placówek, które bardziej przynależą polityce rządowej, inne, na których bardziej panu prezydentowi zależy, ale ta wstępna, pierwotna zgoda musi zostać przyjęta – powiedział Przydacz. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414288

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6840.27a.2025

Mikolajki, 2026r.01.08

Burmistrz Miasta Mikolajki Informuje

o ogłoszonym drugim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej oznaczonej nr geod. 229/1 o powierzchni 0,0631 ha oraz nieruchomości zabudowanej budynkami mieszkalnymi w zabudowie bliźniaczej oraz dwoma budynkami gospodarczymi oznaczonej nr geod. 229/2 o powierzchni 0,0591 ha, położone w Mikolajkach, obręb geod. Mikolajki. Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mrągowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00025351/7.

Cena wywoławcza nieruchomości (łącznie): 800.000,00 zł

Wysokość wadium: 120.000,00 zł, postąpienie nie mniej niż 8.000,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **19 marca 2026r. o godz. 13.00** w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Mikolajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Przedmiotowe nieruchomości są objęte „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części miasta Mikolajki na wschód od ulicy Papieża Jana Pawła II” uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Mikolajkach nr XXIV/33/2021 z dnia 12 maja 2021r. (Dz. U. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 30.06.2021r., poz. 2539), zgodnie z którym działki 229/1 i 229/2 znajdują się w obszarze oznaczonym symbolem MN.01 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Treść planu jest dostępna na stronie <https://mikolajki.e-mapa.net/>.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 8 stycznia 2026r. znak: PPGN.6840.27a.2025 znajduje się na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikolajkach przy ul. Kolejowej 7 oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087 – 4219056, drogą elektroniczną e-mail: gospodarka.gruntami@mikolajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy w Mikolajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 110 – od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikolajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414739

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

O DRUGIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONEJ W RUMI W REJONIE UL. KOSYNIERÓW I UL. REJA

Burmistrz Miasta Rumi

ogłosił drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, położonej w Rumi rejonie ul. Kosyńców i ul. Reja, składającej się z działek nr 24/47 o powierzchni 18.219m², nr 24/48 o powierzchni 11.002 m² i nr 24/51 o powierzchni 19.663m², zaś o łącznej powierzchni 48.884m², obręb 9, zapisanej w księdze wieczystej GD1W/00031775/6, prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Wejherowie.

Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi, uchwalonym Uchwałą Nr XIII/171/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 października 2019r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, w rejonie ulic Kosyńców, Żwirki i Wigury, Reja, zmienionym Uchwałą Nr XLV/602/2022 Rady Miejskiej Rumi z dnia 14 września 2022 – działki nr 24/47, nr 24/48, nr 24/51, obr. 9, znajdują się w obszarze oznaczonym symbolem 3MW-U – co oznacza teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami; usługi nieuciążliwe, niezakłócające funkcji mieszkaniowej; w strefie eksponowanej pierzei miejskiej wyznaczonej na rysunku planu dopuszcza się wyłącznie lokalizację zabudowy o funkcji usługowej lub mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami co najmniej w parterze; dopuszcza się usługi z zakresu usług oświaty i wychowania oraz ochrony zdrowia; W dniu 24.04.2025r., Rada Miejska Rumi podjęła uchwałą Nr XV/151/2025, w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr XIII/171/2019r., w rejonie ulic Kosyńców Żwirki i Wigury, Reja.

Nieruchomość niezabudowana obiektami kubaturowymi. Teren płaski nieutwardzony. Działka ma kształt regularny. Położona jest na terenie zurbanizowanym. Będzie posiadać pośredni dostęp do drogi publicznej poprzez ustanowienie służebności drogi koniecznej, dojazd odbywa się drogą nieutwardzoną. Przez działkę nie przebiegają żadne media.

Dział III księgi wieczystej GD1W/00031775/6 jest obciążony ograniczonym prawem rzeczowym ale nie dotyczy tej nieruchomości.

Dział IV księgi wieczystej GD1W/00031775/6 jest wolny od wpisów i zobowiązań.

Drugi przetarg odbędzie się w dniu **13.03.2026 roku o godz. 10⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miasta Rumi, 84-230 Rumia ul. Sobieskiego 7, pok. 100.**

Cena wywoławcza wynosi 49.000.000,00 zł netto (słownie: czterdzieści dziewięć milionów złotych 00/100).

Wadium wynosi 4.900.000,00 zł, które należy wnieść do dnia 09.03.2026 roku w pieniądzu. Do wylicytowanej ceny zostanie doliczony 23% podatek VAT.

Ogłoszenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Rumi, 84-230 Rumia ul. Sobieskiego 7 oraz na stronach internetowych Urzędu Miasta Rumi: www.bip.rumia.pl i <https://rumia.eu>.

Szczegółowe informacje dotyczącego niniejszego przetargu można uzyskać w Referacie Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Rumi, pok. 103, rgn@um.rumia.pl tel. 58/679-65-24, we wskazanych godzinach: poniedziałek w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰, wtorek, środa i piątek w godz. 7³⁰ – 15³⁰.

Budują scenariusze po wojnie

Sojusznicy Ukrainy na wtorkowym spotkaniu w Paryżu uzgodnili gwarancje bezpieczeństwa dla powojennej Ukrainy.

Marta Urzędowska

Wielka Brytania i Francja potwierdziły, że wyślą wojska na Ukrainę po zakończeniu wojny, choć Rosja uparcie powtarza, że odrzuci każdą umowę dopuszczającą obecność sił państw NATO.

Prezydent Francji Emmanuel Macron i premier Wielkiej Brytanii Keir Starmer podpisali porozumienie z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim podczas wtorkowego spotkania tzw. koalicji chętnych, czyli sojuszników Ukrainy. W spotkaniu w Paryżu uczestniczyło ponad 30 przywódców europejskich. Kraje koalicji zobowiązały się wzmocnić bezpieczeństwo Ukrainy.

Żołnierze, ośrodki i magazyny

Uczestnicy spotkania dyskutowali o tym, jak zapewnić Ukrainie bezpieczeństwo po wojnie – w przypadku zawieszenia broni. Wśród ustaleń znalazła się deklaracja przywódców Francji i Wielkiej Brytanii o wysłaniu wojsk, co miałoby zniechęcić Rosję do kolejnych napaści. Jednocześnie Starmer podkreślił, że zobowiązanie „toruje jedynie drogę do stworzenia ram prawnych” dla brytyjskich i francuskich żołnierzy, którzy mieliby zostać rozmieszczeni na terytorium Ukrainy. Z kolei Macron zaznaczył, że Francuzi będą stacjonować z dala od linii frontu. W krótkim wywiadzie dla publicznego kanału France 2, udzielonym podczas spotkania, stwierdził, że „kilka tysięcy” francuskich żołnierzy mogłoby zostać wysłanych na Ukrainę, by pomagać w utrzymaniu pokoju.

Londyn i Paryż uzgodniły też utworzenie w Ukrainie po zawieszeniu broni wojskowych ośrodków, w których znajdować się będą chro-

• **Wtorkowe spotkanie w Paryżu** FOT. LUDOVIC MARIN/POOL VIA REUTERS

Wysłannicy Donalda Trumpa przekazali silne poparcie Ameryki dla Ukrainy po roku niepewnej sytuacji, kiedy prezydent USA wyraźnie faworyzował w negocjacjach Moskwę

nione magazyny broni i innego sprzętu wspierającego ukraińskie siły.

Amerykanie popilnują rozejmu

Zebrani w Paryżu przywódcy obiecali też dalsze wsparcie finansowe i militarne dla ukraińskich sił oraz „wiązące zobowiązania” wobec kraju w przypadku przyszłego ataku Rosji.

Oprócz zobowiązania do wysłania wojsk do Ukrainy przez europejskich sojuszników na spotkaniu ustalono, że Stany Zjednoczone będą przewodzić monitorowaniu zawieszenia broni. Powołana zostanie też komisja do „roz-

patrywania naruszeń, ustalania odpowiedzialności i proponowania środków zaradczych”.

Jak ocenia „The New York Times”, najważniejszym sygnałem postępów w rozmowach i gotowości zapewnienia Ukrainie gwarancji, była obecność dwóch wysłanników prezydenta Donalda Trumpa: Steve’a Witkoffa i Jareda Kushnera, którzy pojawili się na scenie obok Zełenskiego i innych europejskich przywódców.

Obaj negocjatorzy przekazali silne poparcie Ameryki dla Ukrainy po roku niepewnej sytuacji, kiedy Trump wyraźnie faworyzował w negocjacjach Moskwę.

– Prezydent Trump zdecydowanie wspiera Ukrainę i dąży do pokoju zapewniał Witkoff po spotkaniu. I dodał: – Będziemy z Ukraińcami, pomagając im osiągnąć ostateczny pokój. Jesteśmy pewni, że to się uda.

Ogromny krok naprzód

Ukraińcy są zadowoleni z paryskich ustaleń. Zełenski, który w ostatnich dniach przyznawał, że jest sceptyczny wobec rozmów pokojowych, po spotkaniu w Paryżu stwierdził, że podpisane tam zobowiązanie jest pierwszym z wielu, na jakie liczy. Jednocześnie przyznał, że „architektura bezpieczeństwa” dla jego kraju po zawieszeniu broni „już istnieje”.

– To ogromny krok naprzód, bo rok temu nawet nie mogliśmy o tym myśleć, a dziś każdego dnia jesteśmy trochę bliżej – przyznał. Dodał, że także inni przywódcy zaoferowali wsparcie w postaci broni i pomocy wojskowej, ale ich propozycje pozostają na razie niejawnie i wymagają zatwierdzenia.

Choć Ukraińcy chwalać ustalenia z Paryża, zawieszenie broni wygląda na odległe, bo Rosja nie uczestniczy w negocjacjach i nie chce się zgodzić na obecność wojsk państw NATO w Ukrainie.

– Putin nie pokazuje, że jest gotowy na pokój – stwierdził premier Starmer, nazywając ostatnie rosyjskie ataki na Ukrainę „przerazającymi”. Jednocześnie zapewnił, że takie ataki „tylko wzmacniają determinację Brytyjczyków”.

Bar w Alpach sześć lat bez inspekcji

W barze Le Constellation w Szwajcarii, gdzie w sylwestrową noc w pożarze zginęło czterdzieści osób, od sześciu lat nie przeprowadzono kontroli bezpieczeństwa.

Urzednicy w Crans-Montana, szwajcarskim kurorcie, gdzie w sylwestrową noc w pożarze baru Le Constellation zginęło 40 osób, głównie nastolatków, są dziś oskarżani o rażące zaniedbania. We wtorek przyznali, że w barze od sześciu lat nie przeprowadzono stosownych inspekcji.

– Gorzko żałujemy – przyznał Nicolas Féraud, burmistrz Crans-Montana na wtorkowej konferencji prasowej. – Wymiar sprawiedliwości ustali, w jakim stopniu to zaniedbanie wpłynęło na łańcuch wydarzeń prowadzących do tragedii – dodał.

Z informacji przekazanych przez władze wynika, że ostatnia kontrola została przeprowadzona w maju 2019 r., choć zgodnie z przepisami lokal powinien być kontrolowany każdego roku. Jak informuje Féraud, kontrola sprzed sześciu lat nie wykazała

• **Miejsce pamięci ofiar tragedii przed barem Le Constellation**

FOT. CYRIL ZINGARO/PAP/EPA

poważnych uchybień w Le Constellation, a jego właściciele naprawili drobne usterki, m.in. montując w jednym z drzwi specjalną klamkę umożliwiającą błyskawiczne otwarcie na wypadek paniki.

Wcześniej kontrole przeprowadzono w latach 2016 i 2018. – Nigdy

nie było żadnych zastrzeżeń – podkreśla burmistrz.

Jak przypomina „The New York Times”, właścicielami baru jest francuskie małżeństwo – Jacques i Jessica Moretti. W sprawie obojga toczy się śledztwo w związku z podejrzeniami o zaniedbania, które mogły doprowa-

dzić do pożaru. Ogień błyskawicznie rozprzestrzenił się po piwnicy lokalu.

We wtorek, w swoim pierwszym oświadczeniu od tragedii, właściciele przyznali, że są „zdruzgotani i pogrążeni w żal”. „Zapewniamy, że będziemy w pełni współpracować z władzami i nie zamierzamy w żaden sposób uchylać się od odpowiedzialności” – napisali.

Choć dziś burmistrz zapewnia, że poprzednie kontrole nie wykazały usterek, narasta fala krytyki wobec władz za przemykanie oka na łamanie przepisów przeciwpożarowych. Ze zdjęć, jakie trafiły do internetu jeszcze w 2015 r., a także z relacji świadków odwiedzających bar wynika, że od dawna istniały w nim zagrożenia, takie jak sufit piwnicy pokryty łatwopalną pianką i brak wyjść ewakuacyjnych.

Jak wyjaśniał we wtorek burmistrz, pianka wygłuszająca na suficie piwnicy nigdy nie została uznana za zagrożenie, bo przepisy przeciwpożarowe nie nakładają na lokalnych inspektorów obowiązku sprawdzania materiałów budowlanych.

Ponadto, choć w Szwajcarii legalny wiek spożywania piwa i wina to 16 lat, lokalne przepisy zabraniają osobom poniżej 16. roku życia przebywać w barach po godzinie 22, o ile nie są z dorosłym opiekunem.

Śledczy wyjaśniający jak doszło do tragedii, od początku wskazywali, że to iskry z zapalonych zimnych ogniówek, przyklejonych do butelek z szampanem, stały się przyczyną pożaru.

Z najnowszych informacji wynika, że w barze w ten sposób bawiono się od lat. Szwajcarska telewizja RTS opublikowała w ostatni poniedziałek nagranie zarejestrowane w Le Constellation w Sylwestra 2019 roku. Na filmie słychać głos mówiący: „Uważaj na piankę!”, gdy zimne ognie są unoszone w stronę sufitu. Féraud przyznał, że lokalne władze nie znalazły wcześniej tego nagrania i dodał, że pokazuje ono „zaniedbanie” kierownika baru. Burmistrz dodał, że Crans-Montana zakazuje używania materiałów pirotechnicznych wewnątrz budynków, a także zleci zewnętrznej firmie natychmiastowe kontrole wszystkich obiektów publicznych w kurorcie.

Marta Urzędowska

Wenezuela według CIA

„Wall Street Journal” do-
tarł do analizy Centralnej
Agencji Wywiadowczej,
przekazanej Donaldowi
Trumpowi przed atakiem
na Wenezuelę. Mówi ona, że
gdyby Maduro stracił władzę,
opozycja miałaby problem
z zapewnieniem stabilności
w kraju.

Robert Stefanicki

Tajna ocena amerykańskiego wywia-
du została udostępniona prezydentowi
USA i wąskiemu gronu wysokich
rangą urzędników administracji. Wed-
ług źródeł „WSJ”, wpłynęła ona na
decyzję Trumpa o poparciu wicepre-
zydent Delcy Rodriguez, zamiast lider-
ki opozycji i laureatki Pokojowej Na-
grody Nobla, Marii Coriny Machado.

CIA uznała, że po usunięciu pre-
zydenta Nicolása Maduro czołowi
członkowie jego reżimu – w tym Ro-
driguez – będą najlepiej przygotowa-
ni do kierowania tymczasowym rzą-
dem w Caracas i utrzymania krótko-
terminowej stabilności. Następcy Ma-
duro będzie bowiem trudno rządzić
bez poparcia sił zbrojnych i elit, które
na przestrzeni wielu lat zawładnęły
Wenezuelą i całkowicie kontrolują
struktury państwowe.

Gorzka pigułka od Trumpa

W raporcie stwierdzono, że Edmun-
do González, powszechnie uważany
za prawdziwego zwycięzcę wyborów
z 2024 roku, i Machado, niekwes-
tionowana przywódczyni opozycji, „bę-
dą mieli trudności ze zdobyciem legi-
tymacji przywódczej”, ze względu na
spodziewany opór ze strony proreżi-
mowych służb bezpieczeństwa, mafii
narkotykowej i zwolenników Maduro.

Po udanej operacji uprowadzenia
Maduro Trump napomknął, że Ma-
chado „nie ma poparcia ani szacun-
ku w kraju”, by przejąć władzę w okre-
sie transformacji. Było to zaskakują-
ce, bo wcześniej prezydent USA i jego
ludzie publicznie przedstawiali ruch
opozycyjny kierowany przez Macha-
do jako najlepszą kandydata do rzą-
dzenia Wenezuelą.

Machado ściśle współpracowała
z administracją Trumpa i konsekwent-
nie chwaliła jego agresywną polity-
kę wobec reżimu w Caracas. W paź-
dzierniku stwierdziła, że prezydent
USA zasłużył na Pokojową Nagrodę
Nobla, którą otrzymała, i zadedyko-
wała ją mu za „zdecydowane wspar-
cie dla naszej sprawy”.

Teraz przelknęła gorzką pigułkę
i dalej klaszcze Trumpowi. W wywia-
dzie dla Fox News powiedziała, że jest
mu wdzięczna za działania w Wene-
zueli, które są „ogromnym krokiem
dla ludzkości i dla wolności”. Doda-
ła, że nowej tymczasowej prezydent
Delcy Rodriguez, która była wicepre-
zydentem Maduro, „nie można ufać”.

Przebywająca na emigracji Macha-
do stwierdziła, że planuje powrót do
Wenezueli tak szybko, jak to możli-
we. Ale na razie nie ma co pakować
walizek, bo Wenezuelą rządzi wciąż
ten sam reżim, tylko bez Maduro, któ-

• Maria Corina Machado w Centrum Pokojowej Nagrody Nobla w Oslo, 11 grudnia 2025 r. FOT. LISE AASERUD/NTB VIA REUTERS

**Donald Trump
oświadczył, że Stany
Zjednoczone będą
„rządzić” Wenezuelą do
czasu uporządkowanego
przekazania władzy**

ry w poniedziałek został postawiony
przez sąd w Nowym Jorku i oskar-
żony o przestępstwa narkotykowe.

Wnioski zawarte w analizie CIA
nie są oderwane od rzeczywistości.
David Smilde, profesor Uniwersyte-
tu Tulane, specjalizujący się w Wene-
zueli, powiedział „WSJ”, że oczekiwa-
nie, iż Machado lub inny lider opo-
zycji przejmie władzę, to „realizm ma-
giczny”. Po odsunięciu Maduro, jak
powiedział Smilde, lepszym rozwią-
zaniem byłoby zmuszenie Rodriguez
do zainicjowania przekazania władzy,
ale problem polega na tym, że „nikt
w USA nie wydaje się aktywnie anga-
żować w negocjacje”.

Trump chce pełnego dostępu

Wygląda jednak na to, że jakieś rozmo-
wy się toczą. Według Politico, urzę-
dnicy amerykańscy przedstawili Rodri-
guez listę żądań, które chcą, aby We-
nezuela spełniła, w tym zaprzestanie
sprzedaży ropy naftowej wrogom
USA, ograniczenie handlu narkotyka-
mi oraz usunięcie agentów państw
i sieci wrogich Stanom Zjednoczonym.

W niedzielnej serii wywiadów tele-
wizyjnych sekretarz stanu Marco Ru-
bio powiedział, że Stany Zjednoczone
zmuszą Rodriguez do działania w in-
teresie Ameryki, dzięki nałożeniu wo-
jskowej „kwarantanny” na statki wy-
wożące wenezuelską ropę.

Zaraz po operacji pojmania Ma-
duro Trump na konferencji prasowej
oświadczył, że Stany Zjednoczone
będą „rządzić” Wenezuelą do czasu upo-
rządkowanego przekazania władzy.
Poproszony o wyjaśnienia, wskazał,
że (stojący w tym momencie za nim)
Marco Rubio, sekretarz obrony Pete
Hegseth, wiceszef sztabu Białego Do-
mu Stephen Miller i inni urzędnicy je-
go rządu będą współpracować z przy-
wódcami Wenezueli w zakresie nad-
zoru nad krajem.

Typowany w kularach na „gubern-
atora” Wenezueli Miller powiedział

w CNN, że Stany Zjednoczone „z de-
finicji” kontrolują ten kraj po obale-
niu Maduro: – My sprawujemy wła-
dzę, ponieważ wojsko Stanów Zjed-
noczonych stacjonuje za granicami
Wenezueli. To my ustalamy warunki.
Należeliśmy całkowite embargo
na całą ich ropę naftową. Aby mogli
prowadzić handel, potrzebują nasze-
go pozwolenia.

W ramach tej logiki należy też ro-
zumieć chętelne zapewnienia prezy-
denta, że „my tam rządzimy”.

– Potrzebujemy pełnego dostępu
– powiedział w następnym zdaniu
Trump, przyznając tym samym, że
amerykańska kontrola nad Wene-
zuelą jest umowna. – Potrzebujemy
dostępu do ropy i innych zasobów
w ich kraju, które pozwolą nam go
odbudować.

Trump wyraźnie liczy na to, że
Rodriguez, lojalistka Maduro, mu to
umożliwi. – Jeśli nie postąpi właści-
wie – ostrzegł – zapłaci bardzo wy-
soką cenę, prawdopodobnie wyższą
niż Maduro.

Niska ocena Machado

Groźba wydaje się skuteczna. Rodri-
guez początkowo wydawała buńczucz-
ne deklaracje, jednak w niedzielę zasy-
gnalizowała gotowość do współpracy
ze Stanami Zjednoczonymi i rozmawia-
ła z Rubio. A w poniedziałek opu-
blikowała w mediach społeczności-
owych post, który można odczytać ja-
ko chęć pojednania z USA:

„Przesłanie Wenezueli do świa-
ta i Stanów Zjednoczonych: Wene-
zuela potwierdza swoje zaangażo-
wanie na rzecz pokoju i pokojowego
współistnienia. Nasz kraj dąży do ży-
cia bez zewnętrznych zagrożeń, w at-
mosferze szacunku i międzynarodowej
współpracy. Wierzmy, że globalny
pokój buduje się przede wszystkim
poprzez zagwarantowanie pokoju
każdemu narodowi”.

Podobno w prywatnych rozmow-
ach Trump wyrażał niechęć do Ma-
chado, wskazując na jej „nieskutecz-
ność”. Należeli sankcje na wenezue-
lski państwowy koncern naftowy,
dyplomatycznie odizolował Madu-
ro i próbował wywołać bunt w wojs-
ku. Bez powodzenia, ponieważ ani
siły zbrojne, ani społeczeństwo nie
powstały, co utwierdziło Trumpa
w przekonaniu, że opozycja nie ma
w kraju posłuchu i obiecuje gruszki
na wierzbie. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414562

PREZYDENT WROCŁAWIA

Ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż wolnego lokalu mieszkalnego

TERAZ NIŻSZA CENA

ul. Kluczborska 15 m. 6

Powierzchnia lokalu	- 104,91 m ²
Cena wywoławcza w zł	- 845 100,00 zł
Wadium	- 84 510,00 zł
Minimalna wysokość postąpienia	- 8 451,00 zł

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach: 18.02.2026 r. w godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰, 19.02.2026 r., w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ oraz 20.02.2026 r., w godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰, po uprzednim ustaleniu terminu z Centrum Obsługi Klienta nr 3, ul. K. Miarki 7, 50-306 Wrocław, tel. 71 798-69-73.

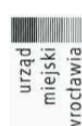
UWAGI:

- Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr 215, o godz. 10:00 dnia **11 marca 2026 r.**
- Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 4 marca 2026 r.** na konto Gminy Wrocław - **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
- Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
- Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszane na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p. Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w Internecie pod adresem: <http://bip.um.wroc.pl>
- Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 148, tel. 71 777 88 92.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414531

PREZYDENT WROCŁAWIA

ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż wolnego lokalu
mieszkalnego:

TERAZ NIŻSZA CENA

ul. Wandy 10 m. 4

Powierzchnia lokalu	- 93,34 m ²
Cena wywoławcza w zł	- 828 000,00 zł
Wadium	- 82 800,00 zł
Minimalna wysokość postąpienia	- 8 280,00 zł

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach 23.02.2026 r. w godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰, 24.02.2026 r. w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ oraz 25.02.2026 r. w godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰, po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Klienta nr 9, al. Gen. Józefa Hallera 149, 53-201 Wrocław, tel. 71 798-69-70 wew. 103, 200.

UWAGI:

- Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr **215**, o godz. 10:00 dnia **10 marca 2026 r.**
- Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 3 marca 2026 r.** na konto Gminy Wrocław - **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
- Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
- Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszane na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p. Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: <http://bip.um.wroc.pl>
- Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777 78 15.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414285

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6840.33a.2025

Mikołajki, 2026r.01.08

BURMISTRZ MIASTA MIKOŁAJKI INFORMUJE

o ogłoszonym drugim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości
położonej w Mikołajkach, obręb geod. Mikołajki oznaczonej nr geod. **1391/4 o pow. 1,1628 ha**

Cena wywoławcza nieruchomości: 4.900.000,00 zł

Wysokość wadium: 740.000,00 zł, postąpienie nie mniej niż 49.000,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **26 marca 2026r. o godz. 13.00** w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy
w Mikołajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mrągowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi
księgę wieczystą nr OL1M/00029504/3.

Przedmiotowa nieruchomość jest objęta „Miejscowym planem zagospodarowania
przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej położonych przy ulicach
Mrągowskiej i Warszawskiej w Mikołajkach” uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Mikołajkach
nr XXI/119/2020 z dnia 16 grudnia 2020r. (Dz. U. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 25 stycznia
2021r., poz. 340), którego treść jest dostępna na stronie <https://mikołajki.e-mapa.net/>.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 8 stycznia 2026r. znak: PPGN.6840.33a.2025 znajduje się na
tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ul. Kolejowej 7 oraz na stronie
internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087 – 4219056, drogą
elektroniczną e-mail: gospodarka.gruntami@mikolajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta
i Gminy w Mikołajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 110 – od poniedziałku do piątku w godzinach
od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikołajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn
uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń
w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu

Wyludzenia na „omyłkowe” przelewy blikiem

Podczas gdy Unia Europejska pracuje nad nowymi przepisami, w Polsce oszuści mają coraz to nowe pomysły, by wyludzać pieniądze. Ofiarami są klienci platform sprzedażowych.

Dominika Maciejasz

Mechanizm wciąga nieświadomych, wytypowanych zupełnie przypadkowo ludzi w oszustwo. Zaczyna się od tego, że dostają przelew blikiem – na przykład kilkaset złotych.

Ich numer telefonu do przelewu oszuści wybrali na chybił trafił – nie są z tymi ludźmi powiązani, nie wiedzą nawet, kto jest po drugiej stronie ekranu. Liczą jednak na ich przyzwyczajenie i uczciwość. Adresaci przelewu po otrzymaniu pieniędzy z nieznanego numeru są zdezorientowani. Po chwili kontaktuje się z nimi autor przelewu z informacją, że się pomylił przy wpisywaniu numeru telefonu do blika, i prosi o zwrot omyłkowo wysłanych pieniędzy.

Wskazuje numer konta bankowego albo inny numer telefonu (może słuźbowy). Ofiara z reguły oddaje pieniądze na wskazane konto – w końcu każdy może się pomylić, a też zgodnie z prawem nie można zatrzymać pieniędzy otrzymanych przez pomyłkę. Prawo traktuje taką omyłkową transakcję jako bezpodstawne wzbogacenie się. Jeżeli ktoś rzeczywiście by się pomylił i na przykład zrobił przelew na złe konto, bank powinien pośredniczyć w procedurze odzyskania pieniędzy (co istotne, dzieje się to na wniosek osoby, która wykonała omyłkowy przelew, a taki wniosek jest płatny).

W tym wypadku to jednak element scamu, który wykorzystuje klientów platform e-commerce. Wykwit tych oszustw zaczął się z końcem minionego już roku, a mechanizm opisali pod koniec grudnia użytkownicy grupy „Oszustwa internetowe” na jednym z portali społecznościowych. Dyskusja rozgorzała po tym, gdy jeden z internautów dostał taki „omyłkowy przelew” na kwotę 350 zł.

Fikcyjne towary na sprzedaż

Scam polega na tym, że oszuści wystawiają na portalu sprzedażowym fikcyjne towary do sprzedania. Do sfinalizowania transakcji za towar, którego w rzeczywistości nie mają, podają numer telefonu przypadkowej osoby, na który trzeba przesłać pieniądze blikiem.

Gdy ktoś skusi się na zakup, platforma wysłała im automatycznie informację o sfinali-

• Oszuści wystawiają fikcyjne towary do sprzedania. Do sfinalizowania transakcji podają numer telefonu przypadkowej osoby, na który trzeba przesłać blika

FOT. ADAM STEPIEN / AGENCJA WYBORCZAPL

zowaniu transakcji – oszuści wiedzą zatem, że pieniądze przelano. Wówczas kontaktują się z osobą, której numer telefonu wskazali w ogłoszeniu, i proszą o zwrot „omyłkowo przelanych” środków. Nieświadoma niczego osoba zwraca im pieniądze, ale już na inny numer telefonu – zazwyczaj zarejestrowany na tzw. słupa.

Tymczasem kupujący czeka z reguły co najmniej dwa-trzy dni na otrzymanie towaru, a gdy go nie dostaje, zgłasza sprawę platformie sprzedażowej lub policji. Wtedy jednak jest już za późno, bo trudno dotrzeć do oszusta, który zarejestrował ogłoszenie na fałszywym koncie.

Skoro jednak naszym obowiązkiem jest oddać pieniądze, które nam się nie należą, to jak się zachować wobec ryzyka oszustwa?

– Jeżeli ktoś prosi o zwrot, to niech zgłosi się do swojego banku, wtedy bank poprosi o oddanie pieniędzy. Gorsza, acz dopuszczalna forma, jest zwrot na numer, z którego przeszedł blik. Jeżeli jednak ktoś prosi o zwrot pieniędzy na inny numer – nie należy tego robić.

Za pomocą blika

2,4

MILIARDA

• Tyle transakcji wg danych NBP przeprowadzili Polacy z pomocą blika w 2024 r. Ile w tym oszustw – tego Bank nie podaje

Zamiast tego trzeba zgłosić sprawę do swojego banku, a jeżeli mamy więcej czasu, to także na policję – mówi Marcin Daszkiewicz z Providenta, w którym odpowiada za tworzenie mechanizmów antyfraudowych.

Blik wygodny i dla oszustów

Blik jest popularną, wygodną i bezpieczną formą przesyłania pieniędzy, ale właśnie ta wygoda niesie ze sobą pułapki. Jeśli się spieszymy, możemy pomylić cyferki przy wpisywaniu numeru telefonu i zrobić przelew do niewłaściwej osoby. A jeśli ta osoba nie chce oddać otrzymanej omyłkowo sumy, wówczas mamy trzy drogi.

1. Wniosek do banku (płatny), by „odzyskał” od banku odbiorcy omyłkowy przelew.

2. Złożenie zawiadomienia na policję – tu szanse na dotarcie do oszustów są niewielkie, zwłaszcza jeśli kwota jest tak mała, że podlega pod Kodeks wykroczeń.

3. Sprawa cywilna o bezpodstawne wzbogacenie się – wówczas trzeba złożyć samodzielnie pozew w sądzie, co wiąże się z kosztami procesowymi i niepewnością co do jego powodzenia.

Rodzajów oszust na blika, w których wykorzystuje się łatwościerności ludzi, jest tyle, że z końcem listopada ubiegłego roku interpelację do resortu finansów złożyła grupa parlamentarzystów z PiS (Robert Warwas, Wioletta Kulpa, Lidia Czechak i Bogumiła Olbryś). Posłanki i posłowie pytali o skalę oszustw dokonywanych przy użyciu systemu blik oraz o planowane wzmocnienie systemowych (czyli prawnych) zabezpieczeń przed nimi. Odpowiedział im Jurand Drop, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów.

Urządźnik zaznaczył, że sformułowanie „oszustwo na blika” jest uproszczeniem, które przesuwa odpowiedzialność z faktycznego źródła

problemu. Jak pisze Drop, przelew blik to jedna z bezpieczniejszych form płatności, problemem są jednak przestępcy podszywający się pod znanych ofiar czy wykorzystujący niewiedzę ludzi. Kłopoty mają więc źródło „w socjotechnice, czyli manipulowaniu ludźmi”.

„W efekcie ofiary samodzielnie akceptują w swojej aplikacji bankowej transakcje, a pieniądze tym samym zostają wyludzone. W kontekście takich oszustw blik jest tylko instrumentem służącym do wypłaty środków pochodzących z przestępstwa, a nie centralną osią danego przestępstwa” – napisał wiceminister.

Urządźnik przywołał statystyki Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, do którego w 2024 roku z całej Polski wpłynęło dziesięć interwencji dotyczących oszukańczych mechanizmów na blika – łącznie na kwotę wyludzenia ponad 13 tys zł. Szczątkowe dane ma też Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, do którego w ostatnich dwóch latach (2023-24) wpłynęło 20 interwencji alarmujących o oszustwach.

Według danych Narodowego Banku Polskiego w 2024 r. za pomocą blika Polacy przeprowadzili 2,4 miliarda transakcji. Ile to oszustwa – tego NBP nie podaje.

Co z zabezpieczeniami?

Czuwanie nad bezpieczeństwem transakcji płatniczych leży po stronie banków i instytucji finansowych, które je nadzorują. Ich obowiązki wynikają z przepisów unijnych – we wszystkich krajach UE tego rodzaju przepisy są praktycznie jednolite, dotyczą bowiem ochrony konsumentów. Oszustwa związane z płatnościami internetowymi to z mora całej Wspólnoty – trwają więc prace nad zaostrzeniem prawa.

Unia chce zmienić przepisy na jeszcze bardziej prokonsumenckie, poprzez – jak informuje ministerstwo w odpowiedzi na interpelację – „nakładanie na dostawców usług płatniczych dodatkowych obowiązków i odpowiedzialności za transakcje oszukańcze”.

Chodzi m.in. o transakcje dokonywane poprzez platformy sprzedażowe. Jeśli Unii uda się przeforsować nowe regulacje, to właśnie ich zarządcy będą musieli wprowadzić dodatkowe zabezpieczenia, jak:

- śledzenie historii transakcji płatniczych użytkowników, ich logowań, a także ich cech „behawioralnych” (to na przykład forma komunikacji użytkownikami, choćby jak szybko i w jakim zakresie odpowiadają);
- wymiana informacji (o danych transakcji, sesjach logowania czy danych urządzenia związanych z potencjalnie oszukańczą transakcją) między platformami;
- możliwość blokowania środków transakcji, wobec których platforma nabierze podejrzeń, do czasu zweryfikowania wiarygodności transakcji. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414808

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

Tusk i Czarzasty o reformie PIP

Donald Tusk i Włodzimierz Czarzasty wczoraj wieczorem mieli rozmawiać o losach reformy Inspekcji Pracy. „Lewica liczy, że przekona premiera choć do złagodzonej wersji przepisów”.

Maria Korcz

– Nie zdradzę, na jakie ustępstwa jesteśmy gotowi, bo to część strategii negocjacyjnej, ale jesteśmy otwarci na rozmowę z premierem – mówił w rozmowie z Wyborczą.biz Łukasz Michnik, rzecznik Nowej Lewicy. Potwierdza jednak to, co wcześniej na antenie Radia Zet deklarował marszałek Czarzasty. Koalicyjni liderzy mieli rozmawiać o dalszych losach reformy PIP.

To efekt wczorajszej deklaracji premiera, który w trakcie wizyty w Paryżu stwierdził: – Uważam, że przesadna władza dla urzędników, którzy będą decydowali o tym, jak się kto zatrudnia, byłaby bardzo destrukcyjna dla bardzo wielu firm i mogłaby także oznaczać utratę pracy dla wielu ludzi.

• **Marszałek Czarzasty – jak mówił na antenie Radia Zet – słowa premiera interpretuje nie jako jednoznaczne „nie” dla reformy, ale brak zgody na to, co planowało Ministerstwo Pracy.** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Podjąłem decyzję, by nie kontynuować pracy nad tego typu reformą. Sprawę uważam za zamkniętą

DONALD TUSK
premier

Faktycznie, reformy Inspekcji Pracy, która miała dać inspektorom możliwość przekształcania źle zawartych umów, obawiali się przedsiębiorcy. Wypychanie pracowników na fikcyjne samozatrudnienie, umowy-zleczenia czy o dzieło daje im bowiem możliwość obniżenia kosztów zatrudnienia. Gdyby musieli przenieść ich na etaty – wydatki by wzrosły.

Premier postanowił wsłuchać się w obawy pracodawców: – Podjąłem decyzję, żeby nie kontynuować pracy nad tego typu reformą. Tak że sprawę uważam za mojego punktu widzenia za zamkniętą – powiedział.

Lewica nie daje za wygraną
Inaczej uważa Lewica. Reformy Inspekcji Pracy nie zamierza odpuszczać, mimo jasnej deklaracji premiera. Marszałek Czarzasty – jak mówił wczoraj rano na antenie Radia Zet – słowa premiera interpretuje nie jako jednoznaczne „nie” dla reformy, ale brak zgody na to, co planowało Ministerstwo Pracy. To oznacza, że Lewica liczy na to, że przekona premiera chociaż do złagodzonej wersji przepisów. Np. bez zapisu o tym, że inspektor może decyzją administracyjną przekształcić umowę. Już na wcześniejszym etapie prac, które nadzorował minister Maciej Berek, ten zapis istotnie złagodzone.

Według ostatniej wersji projektu przekształcanie źle zawartych umów miałyby wyglądać w następujący sposób. Jeśli w trakcie kontroli inspektorzy stwierdzą, że dana osoba pracuje w określonym miejscu i czasie, pod kierownictwem przełożonych itd., będą mogli wnioskować o przekształcenie B2B, dzieła czy zlecenia w etat.

Jeśli jednak pracownik i pracodawca będą chcieli pozostać przy kontrakcie w dotychczasowej formie, będą mieli taką możliwość. Konieczne będzie jednak, by dostosowali warunki współpracy tak, by nie spełniała ona przesłanek stosunku pracy zdefiniowanego w kodeksie pracy. Decyzja administracyjna o przekształceniu umowy będzie zapadać dopiero, gdy pró-

ba dostosowania warunków pracy do umowy okaże się bezskuteczna i współpraca firmy z pracownikiem nadal będzie mieć charakter etatu.

Od decyzji o przekształceniu będzie się można odwołać do Głównego Inspektora Pracy w trakcie 14 dni od jej wydania. On na ustosunkowanie się do odwołania będzie miał miesiąc. Gdy stanowisko GIP nie będzie satysfakcjonujące, sprawę będzie można skierować do sądu.

Ale co ważne, reforma PIP to nie tylko nowe uprawnienia inspektorów. Zapisano w niej także m.in. współpracę PIP i ZUS czy cyfryzację inspekcji. Wyrzucenie reformy do kosza oznaczałoby utratę także tych zapisów.

Cena odrzucenia reformy

Sprawa budzi jednak emocje nie tylko dlatego, że przybrała formę świątopoglądowego sporu między koalicjantami, ale również dlatego, że jest ściśle powiązana z wypłatą Polsce 11 mld zł z Krajowego Planu Odbudowy. Walkę ze śmieciówkami właśnie poprzez wzmacnianie Inspekcji, decyzją rządu z końca 2024 roku, zapisaliśmy bowiem w KPO. Rząd wycofał się z pomysłu PiS, by umowy ozusować i wynegocjował z Komisją Europejską, że w zamian za to wzmocni PIP. Choć planowana jest jeszcze jedna rewizja KPO, szanse na to, że po raz kolejny będziemy mogli ten zapis zmienić, są niewielkie. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414755

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414289

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414694

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyj, póki pamiętamy

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6840.45.2025

Mikolajki, 2026r.01.08

BURMISTRZ MIASTA MIKOŁAJKI INFORMUJE

o ogłoszonym pierwszym przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w Mikolajkach, obręb geod. Mikolajki oznaczonej nr geod. 1/10 o pow. 0,0545 ha

Cena wywoławcza nieruchomości: 1.230.000,00 zł

Wysokość wadium: 184.000,00 zł, postąpienie nie mniej niż 12.300,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 19 marca 2026r. o godz. 13.30 w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Mikolajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mragowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00044819/5.

Przedmiotowa nieruchomość jest objęta „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części miasta Mikolajki obejmującego fragment jeziora Tałty oraz teren pomiędzy drogą krajową nr 16 i torami kolejowymi” uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Mikolajkach nr XLIX/109/2023 z dnia 12 maja 2023r. (Dz. U. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 6 lipca 2023r., poz. 3599), zgodnie z którym działka nr geod. 1/10 znajduje się w obszarze oznaczonym symbolem ZP.02 – tereny zieleni urządzonej. Treść planu jest dostępna na stronie <https://mikalajki.e-mapa.net/>.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 8 stycznia 2026r. znak: PPGN.6840.45.2025 znajduje się na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikolajkach przy ul. Kolejowej 7 oraz na stronie internetowej www.bip.mikalajki.pl i www.mikalajki.eu.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087 – 4219056, drogą elektroniczną e-mail: gospodarka.gruntami@mikalajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy w Mikolajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 110 – od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikolajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikalajki.pl i www.mikalajki.eu

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414624

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414599

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejź na stronę komunikaty.pl lub użyj kodu QR

Sygn. akt I Ns 430/23 (w odpowiedzi należy podać datę i sygn. akt)

OGŁOSZENIE

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zawiadamia, że w sprawie z wniosku Bogdana Olszewskiego z udziałem Wiestawy Kłosińskiej, Bogdana Olszewskiego, Cecylii Ortel, Ireny Jurgi, Lucyny Burczyńskiej, Ewy Krzewskiej, Pauliny Nowak o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości gruntowej stanowiącej część działki o numerze ewidencyjnym 292 i o powierzchni 0,4940 ha, obręb: 0008 Gościńcowa I, gmina Moszczenica, powiat piotrkowski, toczy się postępowanie pod sygn. akt I Ns 430/23, o którym Sąd zawiadamia i jednocześnie wzywa do udziału w charakterze uczestników potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zgłosić udział w sprawie i wykazać swoje prawa do przedmiotowej nieruchomości, w terminie 3 (trzech) miesięcy od daty publikacji niniejszego ogłoszenia, gdyż w przeciwnym wypadku mogą zostać pominięci przy rozpoznawaniu sprawy.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414598

Przed Sądem Rejonowym w Płocku sygn. akt. I Ns 131/25 toczy się postępowanie z wniosku Gminy Stara Biata o stwierdzenie nabycia spadku po Andrzejku Tadeuszu Szmatin (synu Eugeniusza i Stefani) zmarłym 11 kwietnia 2021 roku w Płocku, ostatnio stale zamieszkałym w Brwilnie, gmina Stara Biata.

Sąd wzywa wszystkich ewentualnych spadkobierców aby w ciągu 3 miesięcy od dnia ukazania się ogłoszenia zgłosili się do tutejszego Sądu i udowodnili swe prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Po interwencji w Wenezueli

TERAZ KAŻDY MOŻE
ROBIĆ, CO CHCE

– Donald Trump właśnie usankcjonował powrót prawa dżungli. Stany Zjednoczone przejmują władzę nad obcym krajem bez cienia legalnego uzasadnienia – mówi o interwencji w Wenezueli politolog Francis Fukuyama.

Paolo Mastrolilli

LA REPUBBLICA

la Repubblica

Francis Fukuyama jest przerażony tym, co może się wydarzyć jutro: „Atak w Wenezueli pokazał jasno, że doktryna Trumpa to czysty imperializm, powrót do prawa dżungli, a jedyną motywacją ludzi w jego administracji jest chęć wzbogacenia się”. Dlatego badacz z Uniwersytetu Stanforda przestrzega europejskich liderów: „Musicie skończyć z polityką ustępstw i zrobić wszystko, co tylko możliwe, aby go powstrzymać, ponieważ następną ofiarą możecie być wy, z wojną wewnątrz NATO włącznie”.

PAOLO MASTROLILLI: Nicolas Maduro nie był święty, to dyktator i złodziej. Ale co teraz? Został obalony, aresztowany i co dalej?

FRANCIS FUKUYAMA: – Trump powiedział wprost, że jego jedynym celem jest wenezuelska ropa naftowa. Nie obchodzi go María Corina Machado ani demokracja – chce współpracować z zastępczynią Maduro, Delcy Rodríguez, i innymi ludźmi reżimu, którzy utrzymali się na swoich stanowiskach, aby uzyskać dostęp do zasobów kraju. Myślałem, że będzie przynajmniej próbował przywrócić do władzy legalnie wybranego prezydenta Edmundo González Urrutię, ale tak się nie dzieje.

Teraz najważniejsza wątpliwość dotyczy tylko tego, czy Rodríguez okaże się wystarczająco silna, żeby podporządkować woli Trumpa siły zbrojne i wielkie gangi przestępcze rządzące Wenezuelą.

A więc prezydent USA stawia na porozumienie z reżimem, o ile będzie z nim kolaborował?

– Tak jest, chce oprzeć się na całkowicie nielegalnym rządzie.

• Prezydent Wenezueli Nicolas Maduro doprowadzany na przesłuchanie przed sądem w Nowym Jorku, 5 stycznia 2026 r. FOT. REUTERS / ADAM GRAY

Jest to poważny błąd w ocenie politycznej, ponieważ problemem Wenezueli był cały reżim, a nie Maduro. Przecież to nie jest tak, że Nicolás Maduro był geniuszem zła i że po jego usunięciu wszystko cudownie się ułoży. To reżim był podstawowym problemem, i nim pozostaje.

Trump sądzi, że może nim manipulować, grożąc ponownie użyciem siły, aby uzyskać kilka dodatkowych kontraktów dla Chevronu lub innych amerykańskich koncernów naftowych, ale w ten sposób współpracuje z przestępcami. To straszne, to surowy imperializm z zamierzonych epok.

Obywatele Wenezueli będą musieli to wszystko zaakceptować?

– Będzie to zależało od tego, czy siły bezpieczeństwa reżimu zachowają spójność. W establishmentie było wiele oznak niezadowolenia. Większość żołnierzy w zeszłym roku zagłosowała na Machado, a oficerowie wolał utrzymać status quo. Poza tym z pewnością wielu członków reżimu zadaje sobie teraz pytanie, dlaczego to Rodríguez, a nie oni, ma kierować państwem. Istnieje więc duże prawdopodobieństwo, że ten układ upadnie, a wtedy wszystko może się zdarzyć. Na pewno większość społeczeństwa będzie niezadowolona, a ci, którzy uciekli z kraju, nie wrócą, bo nie będą chcieli znaleźć się w tej samej sytuacji, co wcześniej.

Czy aresztowanie Maduro było legalne?

– Z pewnością było pogwałceniem Karty Narodów Zjednoczonych, ale USA już nieraz to robiły. Najgorzej odbije się to na regulach rządzących stosunkami międzynarodowymi, ponieważ USA otwarcie ogłosiły, że ich jedynym celem jest wzbogacenie się. „Chcemy tylko ropy” – to właśnie nam zarzucano podczas interwencji na Bliskim Wschodzie.

W kampanii wyborczej Donald Trump obiecywał izolacjonizm, ale pod jego rządami USA stają się najbardziej destabilizującą siłą na świecie

Nie interesują nas: demokracja, stabilizacja, rozwój, dobrostan ludzi, lecz po prostu szybkie zyski. A to daje pozwolenie innym państwom, aby robiły tak samo – skoro mogły tak postąpić Stany.

To straszne, bo Trump usankcjonował powrót prawa dżungli.

A więc i Putin będzie się czuł uprawniony do ataku na Europę, a Xi do zagarnięcia Tajwanu?

– Absolutnie tak. Rosja i Chiny przynajmniej próbują usprawiedliwić swoje roszczenia historycznie i politycznie, podczas gdy Stany Zjednoczone przejmują władzę nad obcym krajem bez cienia legalnego uzasadnienia. Od teraz każdy może robić, co chce.

Bo prezydent wybrany dzięki sloganowi „Po pierwsze Ameryka” teraz obala rządy w innych krajach?

– Nie, chodzi o coś jeszcze gorszego. Czy nam się to podobało, czy nie, obejmowaniu władzy przez neokonserwatystów w USA przyświecały wartości takie jak szerzenie wolności i demokracji.

Ale wraz z powrotem Trumpa do Białego Domu polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych straciła wszelkie zasady, obecnie liczy się tylko jego osobista psychologia.

Ma w rękach potężne narzędzie, pozwalające na osiągnięcie wszystkiego, czego chce – mówię o amerykańskich siłach zbrojnych. I korzysta z niego. Teraz mierzy w Iran, Kuba i Grenlandię.

W kampanii wyborczej obiecywał izolacjonizm, ale pod jego rządami Stany Zjednoczone stają się najbardziej destabilizującą siłą na świecie. Poważnie niepokoję się o przyszłość nas wszystkich.

Jego postępowanie nie jest zdradą ruchu MAGA? Poniesie konsekwencje?

– Zależy od tego, jak potoczą się sprawy. Jeżeli Gaza, Wenezuela i Iran wciąż będą niestabilne, wciągając USA w swoje konflikty, dojdzie do poważnego buntu nie tylko w świecie MAGA, ale także wśród ludzi takich jak ja. Jeśli jednak mu się poszczęści i sytuacja się uspokoi, jego zwolennicy znowu powiedzą: „OK, niech rządzi dalej”, nawet jeśli są przeciwni interwencjonizmowi.

Werdykt zostanie wydane podczas wyborów połowkowych w listopadzie?

– Tak, zdecydowanie.

Jaki będzie następny ruch Trumpa?

– Cały czas mówi o Grenlandii.

Ale w ten sposób zaatakowałby także członka NATO.

– Tak, i tu wylania się ciekawy problem: jak w takim wypadku zastosować artykuł 5 dotyczący wspólnej obrony? Zakładam, że gdyby zaatakował, reszta Sojuszu by się przeciwstawiła i próbowałaby mediować. Ale nie zdołaliby go powstrzymać, a więc mielibyśmy wojnę między dwoma członkami NATO, największym i małym.

To chyba byłby przepis na trzecią wojnę światową, zachęcający być może Rosję i Chiny do ataku?

– Nie wiem, nigdy jeszcze nie znaleźliśmy się w podobnej sytuacji. Wszystko jest możliwe.

Administracja Trumpa pogardza Europejczykami i to zresztą zapisała w Narodowej Strategii Bezpieczeństwa, ale czy jest coś, co wszyscy sojusznicy mogliby zrobić, by uniknąć najgorszego?

– Jeśli chodzi o fizyczny opór, nie sądzę, aby mogli wiele zdziałać, jednak kraje NATO i UE muszą przestać próbować ugłaskiwać Trumpa. Dotychczas ich strategia opierała się na ustępstwach. Sztabki złota, nagroda dla „wielkiego rozjemcy” w nadziei, że wycofa się z niektórych swoich najgroźniejszych gróźb.

Myślę, że w którymś momencie to musi się skończyć, a najlepiej teraz. Musimy mieć odwagę bronić naszych zasad, powiedzieć mu, że to, co robi, jest złe, że nie popieramy tego i będziemy mu się sprzeciwiać w każdy możliwy sposób. Wszyscy ludzie, a zwłaszcza ci na najbardziej wyeksponowanych stanowiskach, muszą być bardziej stanowczy, muszą skończyć z próbami dostosowania się do tej sytuacji. W przeciwnym razie to oni będą kolejnymi ofiarami. ●

tłum. Bartosz Hlebowicz

Gdzie Wy, tam i Wasza Wyborcza

Wielka, paryska epoka lodowcowa

Dorota Malina

Autorka jest publicystką i tłumaczką, mieszka w Paryżu

Stolica Francji pokryła się kołderką śniegu, jakiego nie pamiętają najstarsi Paryżanie. Z reguły jest tak, że spada kilka płatków, które szybko topnieją i zamieniają się w brązową breję. A teraz mamy prawdziwą piękną zimę: za oknem balet białych płatków niczym w śnieżnej kuli, na chodnikach lód, a na podworcach i przed kamienicami – koślawe bałwany.

Zima zaskoczyła wszystkich, nie tylko drogowców. Mieszczuchy nie mają ciepłych butów, więc ślizgają się w adidasach, służbom miejskim brakuje soli, a zmarzłakom odwagi, żeby wystawić nos za drzwi. Kwitnie więc praca zdalna, zwłaszcza że transport poległ na prawie wszystkich liniach. Oczywiście jak zwykle biednemu wiatr w oczy, bo owszem, pani dyrektor może pracować z domu, ale pani z warzywniaka już nie. Laborantka, która pobierała mi dziś krew, żeby dotrzeć na siódmą musiała spać kątem u koleżanki, bo na poranną kolejkę ze swojego odległego przedmieścia raczej nie miała co liczyć.

Atmosfera jest dziwna – trochę jak w stanie klęski żywiołowej („Epoka lodowcowa, minus cztery stopnie” – trąbi radio), a trochę jak w „Zimowym pejzażu” Bruegla. Wszyscy robią zdjęcia, rozcheltane nastolatki wesoło ślizgają się po ulicy, dzieci naszej konsjerżki zbudowały igloo. Ktoś podobno zjeżdżał z Montmartre'u na nartach. Zimo-

• Szusowanie na nartach niedaleko Wieży Eiffla. 7 stycznia 2026 r.

FOT. REUTERS / GONZALO FUENTES

Ktoś wygrzebał kożuch po dziadku, kto inny futro po teściowej. Na ulicach rozpoczęła się rewia mody alpejskiej, a w biurach – opowieści o potyczkach z żywiołem

we szaleństwo, zwykle dostępne tylko dla zamożnych (ferie w Chamonix), nagle się zdemokratyzowało.

Pierwszego dnia miasto świeciło pustkami – tylko wieczorem żywiele rodziny okutani w grube szaliki i w trampkach dzielnie brnęli po bagietki, a psiarze wprowadzali odzianych w kubraczki milusińskich.

Już drugiego dnia dzielny lud Francji postanowił nie dać się zimie i ruszyć do pracy. Jakimś cudem na pawlaczu znalazły się kozaczki, puchówki, grube rękawice. Ktoś wygrzebał kożuch po dziadku, kto inny futro po teściowej. Na ulicach rozpoczęła się rewia mody alpejskiej, a w biurach – opowieści o potyczkach z żywiołem.

Epizod śnieżny ma być efemeryczny – trzy dni i po sprawie. Od czwartku podobno ocieplenie i dużo mniej spektakularny deszcz. Śpieszmy się kochać zimę, tak szybko odchodzi. ●

• Wyborcza to Wy.
Piszcie:
listy@wyborcza.pl

Po wydarzeniach w Wenezueli Kto jest polskim Maduro

Piszcie: listy@wyborcza.pl

Marek z Katowic

Wyczytałem właśnie na stronach „Wyborczej”, że polska prawica porównuje Tuska do Maduro, a USA do Rosji.

Niech się choć trochę zastanowią.

Raczej do Maduro można chyba porównywać Pana Naw... i zaliczać go nawet do grona szeroko rozumianych miłośników imperialnej ideologii lansowanej przez Putina.

Ostre porównanie, ale po latach słuchania obelg pod adresem Tuska, i to publicznie z ust tzw. najwyższych przedstawicieli, np. PiS słabo wręcz mi się robi.

Stuknąć się w głowę i rozejrzeć dookoła Panowie i Panie.

Nikt nigdy, kto jest normalny i choć trochę praworządny, nie kwestionował pociągania do odpowiedzialności karnej, jak to określamy, bandytów międzynarodowych.

To temat na duży artykuł
historyk amator

W nawiązaniu do głosów w sprawie siłowej zmiany władzy i premiera w Polsce warto przypomnieć jej autorom/spadkobiercom mentalnym: był taki kraj: ZSRR (Rosja obecnie), który tego dokonywał w latach:

- 1948 – Czechosłowacja
- 1956 – Polska – Chruszczow w Warszawie
- 1956 – Węgry
- 1968 – Czechosłowacja,
- 1979 – Afganistan

Zostało to „usankcjonowane” tzw. Doktryną Breżniewa.

Pomijam Berlin w 1953 r., zagrożenie interwencją w Polsce w roku 1980 i 1981, czy Czeczeni w latach 90.

Drogi USA i Europy rozchodzą się coraz bardziej
Walerian

Jak się obserwuje zachowanie Trumpa w sprawie Ukrainy, to nie trzeba naukowców z Uniwersytetu w Toruniu, aby zobaczyć, że drogi USA i Europy rozchodzą się. Trump to nie polityk a człowiek biznesu. Kalkuluje ile dzisiaj zarobi na akcji USA. W Wenezueli chodzi o ropę, czyli o duże pieniądze dla firm z USA przy wydobyciu i przeróbce.

Jednocześnie Trump nie lubi wojować, więc zobaczymy czy uderzy w Wenezueli. W Gazie zastopował Izrael i Hamas nadal istnieje i rządzi. Błąd polityczny i to poważny. Czy mamy do czynienia z takim samym błędem w Wenezueli?

Grenlandia? Jak zachowają się państwa NATO
cjk

Zagrożenie dla Grenlandii (Darii) ze strony USA staje się coraz bardziej realne. W takim przypadku Polska byłaby zobowiązana na podstawie Art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego bronić Danii.

Art. 5 nie ogranicza zobowiązania obrony państwa członkowskiego do ataku przez państwo, które nie jest członkiem NATO. Traktat Północnoatlantycki też nie przewiduje rozwiązania Traktatu w przypadku agresji członka Traktatu. Dania będzie miała prawo oczekiwać pomocy od wszystkich członków NATO, w tym od Polski. Każdy kraj który nie pomoże Danii złamie swoje zobowiązania.

Czy nasze F-35 będą funkcjonalne w przypadku agresji USA? ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34414750

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414590

Z ogromnym smutkiem żegnamy

Zosia Kowalska

Ukochana Babcia

Dziękuję Ci, Babciu, za Twoją mądrość.
Zostanie ze mną na zawsze Twoje zdanie, które stało się także moją dewizą:
„jest jedno krótkie życie”.

Twój niedoszły narzeczony wnuk

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414482

Z głębokim smutkiem żegnamy naszego przyjaciela,
wybitnego historyka

Andrzeja Paczkowskiego

Jurek Mink, Ewa Zarzycka-Berard, Karol Szurek

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414541

Z ogromnym smutkiem żegnamy

prof. Andrzeja Paczkowskiego

wybitnego historyka, autorytet w badaniach nad najnowszą historią Polski, członka Rady Muzeum POLIN oraz wieloletniego przyjaciela Stowarzyszenia ŻIH.

Był człowiekiem dialogu, konsekwentnie podkreślającym wagę uczciwej i pogłębionej debaty o przeszłości. Jego życzliwość i gotowość do rozmowy pozostaną w naszej pamięci.

Rodzinnie i Bliskim

składamy najszczerze wyrazy współczucia.

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
i Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414574

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Piotr Guskowski

O zasem wystarczy obsada albo nazwisko reżysera – nie musimy nawet za dużo wiedzieć o fabule, do innych filmów przyciąga nas wyjątkowy temat albo uznanie potwierdzone nagrodami na najważniejszych festiwalach.

Jedno jest pewne: w tym roku kino wielokrotnie będzie rzucać nam wyzwanie. Ale czy nie o to właśnie chodzi? Miniony sezon udowodnił, że widzowie wcale nie uciekają od tego, co trudne, niewygodne, nawet bolesne. Przeciwnie. Szukają na ekranie silnych emocji, a przede wszystkim prawdy. Stąd sukces „Domu dobrego” Wojtki Smarzowskiego. Jego miarą nie jest tylko liczba sprzedanych biletów, ale przede wszystkim dyskusja o przemocy domowej, jaką wywołał. I reakcje wielu kobiet, które dzięki temu filmowi odważyły się powiedzieć o swojej sytuacji.

„HAMNET” reż. Chloé Zhao

Ten film doprowadza do łez nawet krytyków. Pokazuje, jak mocno życie może być związane ze sztuką. Adaptacja bestsellera Maggie O’Farrell należy do grona oscarowych faworytów. Opowiada o smutku i stracie, z których zrodził się „Hamlet” Williama Szekspira. Oczywiście w dużym uproszczeniu. Tym bardziej że na pierwszy plan u Chloé Zhao („Nomadland”) wysuwa się żona dramatopisarza. Tu nosi imię Agnes. W głównych rolach Jesse Buckley i Paul Mescal, autorem zdjęć jest Łukasz Żal.

[w kinach od 23 stycznia]

„GŁOS HIND RAJAB” (Sawt Hind Rajab/The Voice of Hind Rajab), reż. Kaouther Ben Hania

Historia, która wstrząsnęła publicznością festiwalu. Oto na numer alarmowy Czerwonego Półksiężycy dzwoni sześcioletnia dziewczynka z Gazy. Jest uwięziona w samochodzie pod izraelskim ostrzałem. Błaga o pomoc. Reżyserka Kaouther Ben Hania wykorzystała autentyczne nagranie. Wolontariusze robią wszystko, by uratować Hind. Z czasem na ich twarzach maluje się głównie frustracja i bezradność. Przemoc pozostaje poza kadrem.

[29 stycznia]

„WIELKI MARTY” (Marty Supreme), reż. Josh Safdie

Widzieliście zdjęcia gwiazd w bluzach z logo Marty Supreme? To nie nowa marka moda, tylko kampania filmu o pingpongiście w wiecznych tarapatach. W rękach Josha Safdiego (z bratem Bennym nakręcili m.in. „Nieoszlifowane diamenty”) jego losy układają się we frenetyczne kino lotrzykowskie. „Gówniarza z paletką” – który od charyzmy i pasji, większe ma tylko ego – gra Timothé Chalamet. Nie wiem, czy zasłużył na Oscara, ale za zaangażowanie w promocję jakaś nagroda chyba się należy? **[30 stycznia]**

„KOPNĘŁABYM CIĘ, GDYBYM MOGŁA” (If I Had Legs I'd Kick You)

reż. Mary Bronstein

Rzadko kiedy tytuł tak dobrze oddaje sens filmu. W zwrocie „If I Had Legs I'd Kick You” chodzi dokładnie o to, co czuje główna bohaterka: przytłoczenie sytuacją, które chciałaby rozładować, kopiąc wszystko i wszystkich dookoła w bezsilnej wściekłości.

Rose Byrne jest zjawiskowa w roli matki pod presją. Jej perypetie ogląda się całym ciałem, film Mary Bronstein działa na widza we wręcz fizyczny sposób. **[20 lutego]**

Filmy, na które czekamy w 2026 roku

WSTRZĄSAJĄCE, ZASKAKUJĄCE, ZACHWYCAJĄCE

Wybraliśmy 18 filmów, które narobią zamieszania w 2026 roku.

„Hamnet”

FOT. UNIVERSAL PICTURES

„Głos Hind Rajab”

FOT. SIOWARZYSZENIE NOWE HORIZONTY

„Wartość sentymentalna”

FOT. MZ FILMS

„Nie ma duchów w mieszkaniu na Dobrej”

FOT. STUDIO MUNKASPP

„WARTOŚĆ SENTYMENTALNA” (Affeksjonsverdi /Sentimental Value), reż. Joachim Trier

Każdym kolejnym filmem Joachim Trier coraz wyżej ustawia sobie poprzeczkę i dojrzywa jako twórca. Po efektownym „Najgorszym człowieku na świecie” wraca z rodzinną psychodramą bliższą Bergmanowi. Zachowuje jednak poczucie humoru, nawet jeśli opowiada o ciężarce traum i odkładanych konfrontacjach. Zaletą jest też świetne aktorstwo (w obsadzie m.in. Renate Reinsve, Elle Fanning i Stellan Skarsgård). Film zdobył Grand Prix festiwalu w Cannes, ma aż 8 nominacji do Złotych Globów.

[27 lutego]

„PANNA MŁODA!” (The Bride!), reż. Maggie Gyllenhaal

Gyllenhaal dostarczyła powodów (patrz: „Córka”), by śledzić jej reżyserską karierę. Na warsztat wzięła teraz klasyczną „Narzeczoną Frankenstein”. Powód? Postanowiła oddać głos tytułowej bohaterce. Zapowiada się nieoczywisty, punkrockowy romans, z akcją przeniesioną do Chicago lat 30. ubiegłego wieku. W roli pozszywanego monstrem zobaczymy Christiana Bale’a, a do towarzystwa ożywiono mu Jessie Buckley. Czyżby 2026 rok należał do tej irlandzkiej aktorki? **[6 marca]**

„NIE MA DUCHÓW W MIESZKANIU NA DOBREJ” reż. Emi Buchwald

Rewelacja festiwalu w Gdyni i nadzieja polskiego kina. Historia czworga rodzeństwa w swej formie przypomina zbiór opowiadań. U progu dorosłości bohaterowie próbują odnaleźć własną drogę, nie tracąc przy tym dotychczasowej bliskości. Czy to się uda? Z ekranu bije niezwykła prawda. To zasługa naturalnych dialogów, idealnie dobranej zespołu aktorskiego (Deklewa, Dudziak, Rozynek, Rzepa), a przede wszystkim wrażliwości i pewnej ręki debiutującej w pełnym metrażu reżyserki Emi Buchwald. **[13 marca]**

„BEZ WYJŚCIA” (Eojjeolsuga eobsda/No Other Choice), reż. Park Chan-wook

Kolejna perełka z Korei Południowej, po premierze na festiwalu w Wenecji określana bly-

1 RP

skotliwym rewersem „Parasite”. Główny bohater po zwolnieniu nie może długo znaleźć pracy, w końcu decyduje się wyeliminować konkurentów.

Książkę „Ostre cięcia” Donalda E. Westlake’a zekranizował już wcześniej Costa-Gavras. Park Chan-wook odnalazł w niej dobrane tropy zemsty, tworząc wybuchową mieszkankę thrillera i czarnej komedii. **[13 marca]**

„PROJEKT HAIL MARY” (Project Hail Mary)

reż. Phil Lord i Christopher Miller

Ryan Gosling był już w kosmosie w skafandrze Neila Armstronga, teraz wraca tam jako... zwykły nauczyciel przyrody. Mężczyzna budzi się na statku oddalonym o lata świetlne od domu i nie ma pojęcia, jak się tu znalazł. Stopniowo wraca mu pamięć, a wraz z nią cel misji. To ekranizacja powieści Andy’ego Weira, którą wyreżyserował duet Lord-Miller, twórcy świetnych animacji („Spider-Man Uniwersum”, „Mitchellowie kontra maszyny”). **[20 marca]**

„TAJNY AGENT” (O agente secreto)

reż. Kleber Mendonça Filho

Portret Brazylii w bolesnym uścisku wojskowej dyktatury wpisany w ramy trzymającego w napięciu thrillera. Kim jest główny bohater (magnetyczny Wagner Moura) i dlaczego po latach wraca w rodzinne strony? Reżyser Kleber Mendonça Filho daje tej historii przestrzeń i czas, aby dojrzewała. Powstał traktat o odzyskiwanej pamięci, ludzkiej solidarności oraz wierności ideałom, które wydają się jedynym ratunkiem w czasach mroku. Za-

służone nagrody w Cannes.

[10 kwietnia]

„DRAMA” (The Drama), **reż. Kristoffer Borgli**

Robert Pattinson i Zendaya wydawali się taką piękną parą, wręcz idealną... Ale ujawniony w przeddzień ślubu sekret panny młodej wywróci wszystko do góry nogami i postawi przyszłość pary pod znakiem zapytania. Nie wiadomo jeszcze, o co cała ta tytułowa drama, ale po Kristofferze Borgliem nie spodziewałbym się konwencjonalnych rozwiązań. W końcu to on sprawił, że wszystkim śnił się Nicolas Cage („Dream Scenario”). **[10 kwietnia]**

„DZIEŃ OBJAWIENIA” (Disclosure Day)

reż. Steven Spielberg

Kiedy ktoś taki jak Steven Spielberg kręci nowy film, z miejsca trafia na listę najbardziej oczekiwanych premier. Reżyser wraca do tematu, którym interesował się już przed laty, i szykuje widzom bliskie spotkania trzeciego stopnia. To ma być s.f. ze społecznym zacięciem. O fabule niewiele wiadomo, w związku padają kluczowe pytania: „Gdybyście odkryli, że nie jesteśmy sami?”. Dowiemy się tego razem z Joshem O’Connorem, Emily Blunt, Colinem Firthem i Colmanem Domingo. **[12 czerwca]**

„ODYSEJA” (The Odyssey), **reż. Christopher Nolan**

To może być wydarzenie dekady. Christopher Nolan postawił przed sobą największe wyzwanie w karierze: przenieść na ekran epos

o tułaczce Odyseusza. Ale kto, jeśli nie on? „Epicki” to przecież drugie imię tego reżysera. Do obsady ściągnął zastępy hollywoodzkich bogów, na czele z Mattem Damonem. Powrót do domu z wojny trojańskiej zajmie mu 10 lat. Po drodze będzie zmagal się z gniewem Posejdon, mitycznymi potworami, a przede wszystkim z samym sobą. **[17 lipca]**

„THE ADVENTURES OF CLIFF BOOTH”

reż. David Fincher

Kontynuacja „Pewnego razu... w Hollywood” z Bradem Pittem w roli głównej. Aktor powraca do postaci tytułowego kaskadera, który przyniosła mu Oscara. Akcja rozgrywa się w latach 70. Bohater został specem od brudnej roboty: na zlecenie wytwórni tuszuje skandale i wyciąga gwiazdy z tarapatów. Quentin Tarantino tym razem poprzestął na napisaniu scenariusza, reżyserią zajął się David Fincher. **[brak konkretnej daty]**

„LALKA”

reż. Maciej Kawalski

Filmowa adaptacja powieści Bolesława Prusa ma być wierniejsza oryginałowi niż powstający dla Netflix serial. Na razie dzięki dorożkom, statystom w kostiumach z epoki, a przede wszystkim imponującej scenografii – w tym witrzynom sklepu Wokulskiego – na kilka tygodni na ulicach Warszawy odżył XIX-wieczny klimat. Szykuje się wyjątkowa rzecz, skoro nawet Marek Kondrat zdecydował się powrócić z emerytury. **[30 września]**

„DIGGER”

reż. Alejandro G. Iñárritu

Komedia katastroficznego rozmiarów – przynajmniej tak głosi plakat. Co to znaczy? W tajemniczym zwiastunie Tom Cruise szaleje z lopatą. Ale co i dlaczego będzie kopał – możemy się jedynie domyślać. W swoim pierwszym od dekady anglojęzycznym filmie Iñárritu zebrał na planie wyjątkową obsadę: Cruise’owi partnerują Sandra Hüller, Jesse Plemons czy Riz Ahmed. **[brak konkretnej daty]**

„DIUNA: CZĘŚĆ TRZECIA” (Dune: Part Three)

reż. Denis Villeneuve

Trudno odpowiedzieć na pytanie, czy czeka nas oczekiwany finał, czy po prostu kolejna część widowiskowej sagi s.f. na podstawie prozy Franka Herberta. Jon Spaihts i Denis Villeneuve sięgnęli ponoć w scenariuszu do „Mesjasza Diuny”. Jeśli tak, możemy się spodziewać spisku. Dawne potęgi zjednoczą się przeciwko Muad’Dibowi, który rozpętał świętą wojnę i zasiadł na imperialnym tronie. Moc przewidywania przyszłości okaże się jego przekleństwem. **[18 grudnia]**

„AVENGERS: DOOMSDAY”

reż. Joe i Anthony Russo

Kolejną odsłonę kinowego serialu Marvela odnotowuję z kronikarskiego obowiązku. Nawet jeśli widzowie są już wyraźnie zmęczeni, trudno nie spodziewać się kasowego hitu. Pierwsze teasury kuszą powrotem Steve’a Rogersa i udziałem X-Menów. Superbohaterowie z różnych komiksowych bajek mają się zjednoczyć w walce z Doktorem Doomem – złoczyńcą, którego gra Robert Downey Jr. **[18 grudnia]**

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414718

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414587

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414397

Słowo Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

BEST MS TOYS M. Michalik, S. Siwek Sp. j. z siedzibą w Częstochowie informuje, że zabawka Piłka gumowa numer serii: BT00024 (na etykiecie) BT000224 (na fakturze oraz w deklaracji zgodności), kod EAN 5905172635140, nie spełnia wymagań dla zabawek określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016r. w sprawie wymagań dla zabawek, z uwagi na obecność w wyrobie niebezpiecznej substancji chemicznych w stężeniu przekraczającym dozwolony limit, tj. ftalanu diizobutyli (DIBP) oraz ftalanu dibutyli (DBP) oraz ftalanu bis (2-etyloheksylu) (DEHP) co stwarza ryzyko niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzkie, w związku z narażeniem na działanie ww. substancji i stanowi zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia użytkowników. Ogłoszenie publikuje się w związku z prowadzonym postępowaniem przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414218

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34414395

BURMISTRZ OŻAROWA

Działając na podstawie art. 97a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami /tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm./

informuje,

o zamiarze dokonania podziału nieruchomości o nieregulowanym stanie prawnym, położonej w obrębie ewidencyjnym 0014 Lasocin, oznaczonej jako działka numer ewidencyjny 3419 o pow. 17,30 ha, dla której nie ma założonej księgi wieczystej.

Podział ma na celu wydzielenie terenu o powierzchni 0,2990 ha, zlokalizowanego w północno-zachodniej części działki na realizację rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków.

Osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do przedmiotowej nieruchomości, mogą zgłosić się do Urzędu Miejskiego w Ożarowie, 27-530, ul. Stodolna 1, II piętro, pokój numer 27, w terminie dwóch miesięcy, od daty ogłoszenia w celu wykazania swoich praw do nieruchomości.

Po bezskutecznym upływie dwu miesięcznego terminu zostanie wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podziału w/w nieruchomości i wydana decyzja zatwierdzająca jej podział.

Niniejsza informacja została wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Ożarowie, tablicy ogłoszeń sołectwa Lasocin, jak również zamieszczona na stronie internetowej urzędu www.ozarow.pl oraz Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.ozarow.pl, a także zamieszczona w prasie o zasięgu ogólnopolskim celem podania do publicznej wiadomości.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Suwałkach

Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Suwałkach,
16-400 Suwałki, ul. Korczaka 2A, tel. (87) 5630161,

ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę i montaż wodomierzy oraz odbiór zdemontowanych wodomierzy w zasobach SSM w Suwałkach w 2026 r.

Materiały przetargowe po udokumentowaniu uiszczenia opłaty w wysokości 250,00 zł brutto (w formie przelewu bankowego na konto Zamawiającego Bank PEKAO S. A. Oddział II w Suwałkach nr: 49 1240 3363 1111 0000 2800 2370) można odebrać w siedzibie Spółdzielni, ul. Korczaka 2A, pokój nr 3 lub mogą być wysłane na wskazany adres e-mailowy lub pocztowy.

Termin składania ofert upływa z dniem **3 lutego 2026 r. do godz. 10⁰⁰**. Przetarg rozpoczyna się **3 lutego 2026 r. o godz. 10⁰⁰** w siedzibie Suwalskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Suwałkach przy ul. Korczaka 2A w sali konferencyjnej, pokój nr 2.

Wadium przetargowe wynosi 25.000,00 zł na warunkach określonych w Instrukcji dla Oferentów.

Uczestnikami przetargu mogą być wyłącznie Oferenci, którzy zakupili materiały przetargowe od Zamawiającego. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

STAROSTA KUTNOWSKI

GK.1.6620.6.1.2024

Zgodnie z art. 24a ust. 4, 5, 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U.2024.1151 ze zmianami)

informuje,

• że w dniach od 9 lutego 2026 r. do 27 lutego 2026 r. (15 dni roboczych) w siedzibie Starostwa Powiatowego w Kutnie – Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami, ul. Królowej Jadwigi 7 (pokój nr 9) w godzinach 9⁰⁰ - 14⁰⁰ odbędzie się wyłożenie projektów operatów opisowo – kartograficznych kompleksowej modernizacji ewidencji gruntów i budynków polegającej na aktualizacji ewidencji gruntów oraz założeniu ewidencji budynków i lokali w gminie Nowe Ostrowy w obrębach ewidencyjnych: Grochów, Imielno, Wołodrza.

Każdy, czyjego interesu prawnego dotyczą dane ewidencyjne, ujawnione w projektach operatów opisowo – kartograficznych, może:

1. W okresie wyłożenia projektów do wglądu zgłaszać **uwagi** do tych danych i uzyskać niezbędne wyjaśnienia. Skorzystanie z tego prawa leży w interesie zainteresowanych, aby na tym etapie postępowania związanego z kompleksową modernizacją ewidencji gruntów i budynków oraz z założeniem ewidencji budynków i lokali ujawnić ewentualne błędy i nieprawidłowości. Po upływie terminu wyłożenia, projekty operatów opisowo – kartograficznych zgodnie z art. 24a ust. 8 w/w ustawy, stają się operatami ewidencji gruntów i budynków. Informacja w tym zakresie zostanie ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.
2. W terminie 30 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego informacji, o której mowa wyżej, można zgłaszać **zarzuty** do danych zawartych w projekcie. Zgodnie z art. 24a ust. 10, 11, 12 w/w ustawy o uwzględnieniu lub odrzuceniu zarzutów rozstrzygnie Starosta Kutnowski w drodze decyzji. Do czasu ostatecznego zakończenia postępowania, w stosunku do gruntów, budynków i lokali, których dotyczą zarzuty, dane ujawnione w operatach opisowo – kartograficznych nie są wiążące. Zarzuty zgłoszone po tym terminie traktuje się jak wnioski o zmianę danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

Kutno, dnia 7 stycznia 2026 r.

Dobra wiadomość o złych genach

TO NIE MUSI BYĆ WYROK

Wiek XIX był epoką ewolucji i genetyki, podczas gdy XX wiek zdefiniowało odkrycie DNA. Nauką naszych czasów może zaś stać się epigenetyka. Odpowiada na wiele pytań, wobec których genetyka była bezradna i otwiera nowy rozdział w leczeniu i profilaktyce chorób.

Kasper Kalinowski

Lastanawialiście się kiedyś, dlaczego bliźnięta jednojajowe (a więc posiadające identyczne geny) zapadają na różne choroby? Dlaczego tylko niewielki procent osób cierpiących na niektóre schorzenia posiada identyczną mutację genetyczną? Albo jak to się dzieje, że mutacje genetyczne wykrywane są zazwyczaj w chorobach rzadkich?

Przez dekady genetyka nie była w stanie odpowiedzieć na te pytania. Epigenetyka wyjaśnia te różnice poprzez proces „włączania” i „wyłączania” genów, w tym tych odpowiadających za powstawanie chorób. Aby to zrozumieć, trzeba cofnąć się do lat 50. XX w. i przyjrzeć pozornie blahemu badaniu nad muszkami owocówkami.

NARODZINY EPIGENETYKI

Wszystko zaczęło się w 1953 roku, kiedy amerykański genetyk i biochemik James Watson i angielski biochemik, genetyk i biolog molekularny Francis Crick odkryli podwójną helisę DNA. Za model struktury jej cząsteczki w 1962 r. otrzymali nagrodę Nobla (wraz z Mauricem Wilkinsem).

W tym samym roku Conrad Waddington, biolog z Uniwersytetu w Edynburgu, poinformował świat o innym odkryciu. Choć nie trafiło ono na pierwsze strony gazet, otworzyło nowy rozdział w historii nauki. Muszki owocówki, poddane w jego laboratorium działaniu bodźców chemicznych lub zmianom temperatury jeszcze w okresie rozwoju embrionalnego, rozwinęły skrzydła o innym kształcie niż ich przodkowie. Co więcej, zmiany wywołane przez naukowca były dziedziczne przez ich potomstwo.

Aby opisać zjawisko tak szybkich zmian, Waddington ukuł termin będący uzupełnieniem „genetyki” – „epigenetyka” („epi” oznacza „poza czymś” lub „w dodatku do”).

FOT. JUANMONINO/E+/GETTY

– Genetyka bada geny, z którymi przychodzimy na świat. Dostaliśmy je od naszych rodziców i zakodowane są w nich niektóre choroby, choć na szczęście te, które dziedziczymy, są bardzo rzadkie. Badania z ostatnich lat pokazują, że większość chorób, które rozwijamy w ciągu życia, ma podłoże epigenetyczne – wyjaśnia prof. Tomasz K. Wojdacz, kierownik Samodzielnej Pracowni Epigenetyki Klinicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie..

Czym dokładnie jest epigenetyka?

– Spójrzmy na nasz organizm. Buduje go wiele wyspecjalizowanych komórek, jedne przewodzą prąd (komórki nerwowe), inne kurczą się, generując ruch (komórki mięśniowe). Każda z tych komórek ma dokładnie takie same geny, ponieważ powstałyśmy z jednej komórki – tłumaczy prof. Wojdacz. Coś musi jednak sprawiać, że komórki się różnicują i pełnią tak odmienne funkcje. To właśnie epigenetyka, która opisuje zestaw mechanizmów umożliwiających regulację genów w komórkach i powstanie tak zróżnicowanych typów komórek z jednego zestawu genów.

Żeby lepiej zrozumieć czynniki epigenetyczne, odwołajmy się do metafory orkiestry. Każdy muzyk otrzymuje przed koncertem ten sam zestaw nut, ale ostatecznie wykona utwór w nieco inny sposób.

Notatki naniesione na partyturę i polecenie dyrygenta sprawiają, że np. skrzypce grają w pewnym momencie głośniejsze. Nuty to informacja, jak zagrać utwór, ale one nie definiują ostatecznej formy wykonanej kompozycji.

Kluczowe dla zrozumienia epigenetyki jest to, że nawet jeśli gen zostanie „wyciszony”, to nie jest to proces nieodwracalny. Z określonym zestawem genów się rodzimy i nic nie możemy na to poradzić. Natomiast jeśli w komórkach zaszły pewne zmiany epigenetyczne i wywołały chorobę, jest duża szansa, że da się je odwrócić.

Oto kilka przykładów. U osób z otyłością obserwuje się epigenetyczne wyciszenie genów odpowiedzialnych za prawidłowe spalanie tłuszczów. Zmiana stylu życia – zdrowa dieta, ruch, redukcja stresu – może stopniowo „odblokować” te geny. W badaniach wykazano, że po kilku miesiącach zmiany diety niektóre znaczniki epigenetyczne cofają się, a komórki zaczynają ponownie reagować prawidłowo na insulinę.

Z kolei u wieloletnich palaczy w komórkach płuc zostają „wyciszone” niektóre geny odpowiedzialne za naprawę DNA. To zwiększa ryzyko rozwoju nowotworu. Jeśli ktoś rzuci palenie, część tych epigenetycznych zmian może się cofnąć, a geny naprawcze znów zaczną działać.

W przypadku epigenetyki nadużywane dziś słowo „rewolucja” jest jak najbardziej uzasadnione. Sterowanie mechanizmami epigenetycznymi zrewolucjonizuje niemal każdą dziedzinę medycyny, a wszystko zaczęło się od onkologii.

Jak zauważa Nessa Carey w książce „The Epigenetics Revolution: How Modern Biology Is Rewriting Our Understanding of Genetics, Disease, and Inheritance” [Rewolucja epigenetyczna: jak współczesna biologia zmienia nasze rozumienie genetyki, chorób i dziedziczenia]: „W biologii Darwin i Mendel zdefiniowali XIX wiek jako epokę ewolucji i genetyki, Watson i Crick zdefiniowali XX wiek jako epokę DNA i funkcjonalnego rozumienia interakcji między genetyką a ewolucją. Jednak w XXI wieku nowa dyscyplina naukowa, epigenetyka, podważa wiele z tego, co uważaliśmy za dogmat, i przebudowuje to w nieskończenie bardziej zróżnicowany, złożony, a nawet piękniejszy sposób”.

GENY NIE DETERMINUJĄ WSZYSTKIEGO

Ogłaszając swoje badania, Waddington nie wiedział jeszcze nic o mechanizmach

epigenetycznych wpływających na ekspresję genów. Dzisiaj wiemy już o nich bardzo dużo. Jednym z nich jest metylacja DNA, czyli proces, w którym do genów dołączane są małe cząsteczki zwane grupami metylowymi, zaznaczające, które geny powinny, a które nie powinny zostać aktywowane. Sam materiał genetyczny pozostaje bez zmian.

Jak wskazuje prof. Wojdacz, metylacja to jeden z najlepiej poznanych mechanizmów epigenetycznych.

Drugim równie ważnym mechanizmem jest modyfikacja histonów. Histon to nic innego jak białko, na które nawinięte jest DNA w komórce, tworząc strukturę przypominającą koraliki na sznurku. DNA i histony nazywamy chromatyną. To właśnie ta struktura decyduje, które geny są włączone, a które wyciszane. Geny, które dziedziczymy, nie determinują więc w pełni naszego przeznaczenia ani chorób, z jakimi będziemy się zmagać. A tak wydawało nam się na początku ery genetyki.

Ostatnie lata wykazały, że czynniki środowiskowe, takie jak dieta, jakość snu czy poziom stresu, mogą zmieniać prawidłowo działające mechanizmy epigenetyczne w komórkach i wyciszyć lub aktywować geny w komórce. Zmiany te mogą być trwale zaprogramowane i dziedziczone przez następne pokolenia.

PRZEŁOM W LECZENIU NOWOTWORÓW?

Ostatnie lata przyniosły rewolucję. Jak już wiemy, mechanizmy epigenetyczne prowadzące do zmiany ekspresji genów komórki, w tym jej transformacji nowotworowej, są potencjalnie odwracalne. Dlatego guzów nowotworowych odejście do przeszłości. Wystarczy próby naprawienia mechanizmów epigenetycznych, aby przywrócić komórce prawidłowe funkcjonowanie. Takie podejście mo-

że radykalnie zmienić sposób leczenia wielu chorób.

Epigenetyka może również stanowić odpowiedź na jedno z największych wyzwań onkologii. Nowotwory bardzo często diagnozowane są zbyt późno. Rozwijają się przez wiele lat, nie wywołując żadnych objawów, również bólowych. Dlatego często wykrywa się je, dopiero gdy dają przerzuty. Ale nawet na najwcześniejszym etapie DNA z komórek rakowych przenika do naszego krwioobiegu. Jeśli znajdziemy we krwi biomarkery raka, będziemy dysponować testem umożliwiającym wczesne wykrycie choroby. Ta metoda diagnozy jest stosunkowo tania i praktycznie każdy z nas może raz na jakiś czas jej się poddać.

Takie prace prowadzą obecnie dziesiątki renomowanych laboratoriów na całym świecie. Stawką jest przecież przełom w onkologii, życie milionów ludzi i olbrzymie oszczędności.

– Mój zespół w Szczecinie jest światowym liderem tego typu diagnostyki. To my opracowaliśmy test, który za pomocą biomarkerów epigenetycznych diagnozuje prawie 50 typów nowotworów. A to właśnie precyzyjna diagnoza jest pierwszym krokiem w personalizacji leczenia – komentuje prof. Wojdacz.

O wadze takich badań wiele mówi przykład nowotworu piersi. W Polsce zaledwie ok. 5 proc. zachorowań wynika z dziedzicznych mutacji genetycznych. To niesławny gen BRCA1. Za pozostałe przypadki odpowiadają czynniki środowiskowe. Istnieje więc olbrzymia szansa, że wyjaśni je epigenetyka.

Badania zespołu prof. Wojdacza dowiodły, że gen BRCA1 może być również włączany epigenetycznie, co znacząco zwiększa ryzyko nowotworu piersi u jego nosicieli. Ostatnie badania we Francji wykazały, że ponad 30 proc. kobiet, u których przed trzydziestym rokiem życia rozwinął się nowotwór piersi, miało tę epimutację. Dowodzi to, że praktycznie wszystkie kobiety powinny wykonać test na nosicielstwo epimutacji BRCA1.

Wiele wskazuje, że w najbliższej przyszłości epigenetyka odmieni podstawowe założenia dotyczące tego, co determinuje jakość naszego życia i stan zdrowia. W przypadku wielu chorób, zwłaszcza nowotworów, dostarcza bowiem zarówno wyjaśnienia na poziomie komórkowym, jak i nowych narzędzi do ich leczenia. Nadchodząca rewolucja epigenetyczna to również istotny głos w odwiecznym sporze „natura kontra kultura”. Dzięki niej po raz pierwszy uzyskaliśmy odpowiedź, w jaki sposób środowisko i nasze codzienne wybory mogą zmieniać naszą biologię. Jak podkreśla Peter Jonas, ojciec założyciel epigenetyki, „Zapowiada się bardzo ekscytujące pięć lub dziesięć lat”. ●

Prof. Tomasz K. Wojdacz będzie gościem na wydarzeniu Impact'26, nad którym Wyborcza.biz, Wyborcza.pl i WysokieObcasy.pl objęły patronat medialny. Szczegóły: impactcee.com/impact/2026/pl/start/

Publikacja „Nature Communications”

Meduzy i ukwiały śpią jak ludzie

Oznacza to, że sen jest naprawdę bardzo starą wynalazką ewolucji. I pełni krytycznie ważne funkcje.

Tomasz Ulanowski

W świecie zoologów trwa spór o to, które zwierzęta są ewolucyjnie najstarsze – meduzy czy gąbki. Ukwiały mogą zaś wydawać się jeszcze dziwniejsze od pozbawionych układu nerwowego gąbek. Są to bowiem zwierzęta na stałe osiadłe – przyrosnięte do dna morskiego niczym rośliny.

Z ukwiałami i meduzami – należącej do typu parzydelkowców, liczącego przeszło pół miliarda lat! – łączy nas to, że i one, i my posiadamy układ nerwowy. A zatem: śpimy (gąbki też ograniczają aktywność w zależności od pory doby, ale nie zapadają w sen jak my).

Na ile jednak parzydelkowce robią to podobnie do nas, bo jednak mózgu już nie mają? I po co śpią?

JAK ŚPIĄ MEDUZY

Na to pytanie w najnowszym wydaniu pisma „Nature Communications” odpowiadają naukowcy z Uniwersytetu Bar-Ilana w Ramat Ganie w Izraelu. Przyjrzeni się oni rytmowi dobowemu meduz z gatunku *Cassiopea andromeda* (żyjących „do góry nogami”, więc czasem mylnych z ukwiałami) oraz ukwiałów *Nematostella vectensis*. Te pierwsze obserwowano w naturze i laboratorium, a te drugie tylko w laboratorium.

Obserwacje potwierdzają hipotezę, że sen służy tym zwierzętom w dużej mierze do tego, do czego służy nam. Oto, co zaobserwowali badacze.

– Oba badane gatunki parzydelkowców przesypiają blisko jedną trzecią doby – jak my (u wszystkich zwierząt wyposażonych w układ nerwowy sen charakteryzuje się nie tylko stanem spoczynku, ale i innym wzorcem aktywności neuronów).

– Meduzy przesypiają noc, a koło południa ucinają sobie krótką drzemkę.

– Ukwiały są za to zwierzętami nocnymi. Śpią przede wszystkim w dzień.

Dodatkowe badania wykazały, że na rytm dobowy meduz wpływ mają światło zewnętrzne (kiedy gaśnie, ich organizm, jak nasz, produkuje melatoninę) i wewnętrzny zegar dobowy. Natomiast ukwiały śpią niezależnie od wpływu

• Śpiąca meduza *Cassiopea andromeda* FOT. LAURA DTS/SHUTTERSTOCK

światła, czyli ich rytm dobowy jest wyłącznie wewnętrzny.

PO CO NAM SEN?

U obu badanych gatunków deprywacja snu prowadziła do gromadzenia się uszkodzeń w DNA komórek nerwowych. A uszkodzenia DNA wywołwane wprowadzaniem przez uczonych stresującymi czynnikami zewnętrznymi (promieniowaniem UV i toksycznymi chemikaliami) prowadziły do zwiększonego zapotrzebowania na sen. Innymi słowy: publikacja izraelskich naukowców potwierdza, że sen służy m.in. do naprawy DNA.

Wcześniejsze badania pokazały, że każdego dnia DNA każdego z nas zbiera blisko 100 tys. uszkodzeń. Część z nich jest potem naprawianych – właśnie podczas snu. To m.in. dlatego pozwalamy sobie na wyłączenie świadomości na całe godziny, wystawiając się przy tym na potencjalne zagrożenia.

U obu badanych gatunków deprywacja snu prowadziła do gromadzenia się uszkodzeń w DNA komórek nerwowych

Nasz zegar dobowy – podobnie jak ten nakręcający rytm życia meduz – jest zależny zarówno od czynników zewnętrznych (przede wszystkim światła i temperatury otoczenia), jak i wewnętrznych. Każdy z nas ma również swój specyficzny chronotyp decydujący o tym, czy jesteśmy bardziej rannymi ptaszkami (skowronkami) czy nocnymi markami (sowami).

Dodatkowo nasz sen to w zasadzie trzy różne zjawiska:

– sen płytki, podobny do drzemania; – głęboki, najważniejszy dla wypoczynku;

– REM (ang. *Rapid Eye Movement*), sen szybkich ruchów gałek ocznych, podczas którego śnimy (izraelscy uczeni nie badali tego, czy także parzydelkowce śnią; z innych prac wiadomo, że śnią ośmiornice).

Krytyczna dla regeneracji organizmu – w tym naprawy DNA, a w młodości także dla wzrostu – jest faza snu głębokiego. Nieprawdą jest natomiast, że każdy z nas powinien przesypić osiem godzin na dobę. Jeśli już, to siedem. A i to nie do końca prawda, bo długość snu jest zależna od wielu czynników, przede wszystkim od wieku. Dzieci śpią najwięcej, bo rosną i się rozwijają. Starcy – najmniej (bo się „zwijają”; w podeszłym wieku szkoda czasu na sen!). Z wiekiem stajemy się też bardziej skowronkami niż sowami.

Dla wszystkich sen jest jednak kluczowy – bez wysypiania się nie ma mowy o zachowaniu zdrowia, w tym o dobrym starzeniu się. ●

REKLAMA

Kraj/34414451

SPEAKERS

SCOTT GALLOWAY

THE NOBEL PRIZE 2024
DARON ACEMOĞLU

TOMASZ WOJDACZ

SZCZEPAN TWARDOCH

impact'26

13-14 MAY
POZNAŃ / WIELKOPOLSKA

Golden Tower

Działka wystawiona na licytację

Kolejny zwrot w sprawie Golden Tower, flagowej inwestycji w zbiegu ul. Piotrkowskiej i Al. Piłsudskiego. Jutro odbędzie się pierwsza licytacja nieruchomości, a ważną rolę w tej sprawie odgrywa żona Piotra Misztala.

Alicja Zboińska

Komornik Michał Paško, który działa przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia, poinformował, że 8 stycznia 2026 odbędzie się pierwsza licytacja nieruchomości, której właścicielem jest Golden Tower Group Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, położonej przy ul. Piotrkowskiej 154.

Według wyceny działka jest warta 5 870 790 zł, a cena wywoławcza to 4 403 092,50 zł, czyli trzy czwarte wartości nieruchomości. Są to kwoty brutto. Komornik zaznacza także, że osoba, które chce przystąpić do przetargu, powinna wpłacić rękojmiew w wysokości jednej dziesiątej sumy oszacowania, czyli 587 079 zł.

W księdze wieczystej są natomiast informacje o wszczęciu egzekucji na rzecz wierzyciela, jakim jest Renata Misztal, czyli żona Piotra Misztala. Przyłączył się do niej kolejny wierzyciel, czyli spółka Development A. Sowiński z Łodzi, która została założona w kwietniu 2024 roku, a jej kapitał zakładowy wynosi 3 mln zł. Firma działa w branży budowlanej, zajmuje się także obsługą rynku nieruchomości, transportem wodnym, wynajmem i dzierżawą. Jednym z członków zarządu, który jest uprawniony do podejmowania decyzji w spółce, jest Renata Misztal.

• Tak ma wyglądać wieżowiec Golden Tower FOT. DESIGN LAB GROUP

Ta licytacja ma drugie dno
Zdaniem osoby, która zna sprawę, w tej licytacji może chodzić o coś więcej. Ma mieć to związek z konfliktem Piotra Misztala ze współwłaścicielem Andrzejem Jankowskim. – Chodzi o to, by nieruchomość przestała być częścią spółki – mówi „Wyborczej”. – Z księgi wieczystej wynika, że hipoteki zostały ustanowione głównie na rzecz Renaty Misztal i powiązanej z nią firmy. Może się więc okazać, że Piotr Misztal kupi działkę na licytacji, jego żona otrzyma pieniądze, a współwłaściciel zostanie z bezwartościowymi udziałami.

Piotr Misztal tłumaczy, że spółka pożyczła pieniądze od żony i prze-

znaczyła je na przeniesienie sieci podziemnych i ich rozbudowę.

– Udało się to zrobić, ale spółka nie oddała żonie pieniędzy, a ona chce je odzyskać – mówi „Wyborczej”. – Miałem współwłaściciela, w zasadzie nadal mam, choć to już tylko formalność, gdyż trwa sprawa w sądzie o rozwiązanie spółki, której jestem większościowym udziałowcem, a Andrzej Jankowski mniejszościowym. Okazał się hamulcowym tej inwestycji, czas się go pozbyć. To będzie dobre nie tylko dla mnie i dla inwestycji, ale także dla miasta.

Andrzej Jankowski zapowiada, że będzie w sądzie podczas licytacji. – Zobaczę, co będzie się działo i od tego

uzależnię dalsze decyzje. Piotr Misztal chce się mnie pozbyć ze spółki, ale ja chcę budować Golden Tower – przekazał „Wyborczej”. Zapewnia, że chciał załatwić sprawę polubownie. On z kolei uważa, że to Misztal, a nie on, jest hamulcowym tej inwestycji.

Konflikt współwłaścicieli

O konflikcie współwłaścicieli „Wyborcza” pisała kilka razy. W grudniu 2023 roku Piotr Misztal deklarował: – Chcę polubownie rozwiązać spółkę Golden Tower, którą zawarłem z Andrzejem Jankowskim. Mam nadzieję, że pan Jankowski się na to zgodzi, jeśli nie, to stanie się to na drodze sądowej.

Wspominał też o kilku powodach tej decyzji: tłumaczył, że współwłaściciel przestał dofinansowywać spółkę, zachowuje się niewłaściwie, publikuje np. w internecie treści, czym działa na szkodę spółki oraz na sprzedaż mieszkań.

– Miał być miłym człowiekiem, a okazał się Judaszem – mówi Piotr Misztal. – Ten człowiek się ośmieszył, stracił wiarygodność. Fakty są takie, że jestem prezesem spółki, mam 70 proc. udziałów, a zezwolenie na pierwszy etap prac jest wystawione na Piotra Misztala, a nie na spółkę Golden Tower. Jestem właścicielem dokumentu wydanego przez radę miasta z zezwoleniem na postawienie tak wysokiego budynku, wydanego w trybie lex deweloper.

Andrzej Jankowski natomiast zaznaczał, że Piotr Misztal przedstawia swe propozycje wyłącznie medialnie.

– Mam wrażenie, że czyni to tylko po to, by zmienić swój wizerunek – mówi współwłaściciel. – Nie otrzymałem żadnej konkretnej propozycji dotyczącej rozwiązania spółki, a nie zwykłym odpowiadać na podstawie doniesień medialnych. W ogóle od długiego czasu nie otrzymuję żadnych informacji na temat działalności spółki, pomimo licznych wezwań i interwencji: pisemnych i osobistych.

Zaprzeczał działaniom na szkodę spółki. Zwrot nastąpił w sierpniu 2024 roku, podczas procesu dotyczącego rozwiązania spółki Andrzej Jankowski oznajmił, że nie jest już prezesem JBF Group, czyli spółki, która współtworzy spółkę Golden Tower Group. Zastąpiła go dotychczasowa prawnik ręką, czyli Kamila Stopińska. Prawnik reprezentujący JBF Group uznał, że w tej sytuacji nie ma konfliktu między współwłaścicielami, ale Piotr Misztal podkreślił, że chce rozwiązać spółkę Golden Tower Group i budować sam. Proces jeszcze trwa.

Piotr Misztal o budowie Golden Tower

Piotr Misztal w rozmowie z „Wyborczą” na początku stycznia 2026 podtrzymuje gotowość wybudowania Golden Tower. – Wszystko jest gotowe, dokładny projekt, sądzę, że budowa będzie się mogła rozpocząć za kilka miesięcy – deklaruje.

Prace mają potrwać dwa lata. Golden Tower ma mieć 23 kondygnacje i 72 metry wysokości. Początkowo Piotrowi Misztalowi marzył się budynek o wysokości 110 metrów. Inwestycja jest realizowana w ramach lex deweloper, czyli specustawy, która skraca i upraszcza procedury administracyjne związane z inwestycjami mieszkaniowymi.

Golden Tower ma być budynkiem, jakiego jeszcze w Łodzi nie ma i zapewnić wygody na miarę pięcigwiazdkowego hotelu. Mają tu być zastosowane rozwiązania typu „smart home”. Na parterze znaleźć się mają lokale gastronomiczne i wjazd na kilkupoziomowy parking. Od piątej kondygnacji zaprojektowano luksusowe apartamenty. Te zlokalizowane wyżej – na szóstej i siódmej kondygnacji – będą miały basen i strefę relaksu. Piotr Misztal deklaruje, że zamieszka w Golden Tower. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414703

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy. Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414461

W dniu 30 grudnia 2025 roku
odszedł od nas Człowiek wielkiego serca i ogromnej życzliwości

Pan Donat Budzyński

wieloletni członek Rady Społecznej
Miejskiego Centrum Medycznego „Górna” w Łodzi

Zachowajmy Go we wdzięcznej i życzliwej pamięci.

Rodzinie i Znajomym

wyrazy serdecznego współczucia składa

Dyrektor
Miejskiego Centrum Medycznego „Górna” w Łodzi
Zaneta Iwańczyk

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34414702

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis odeszli.pl

Jak lekarze z Poznania uratowali nastolatka

Telefon zadzwonił w czasie obiadu

Młodemu pacjentowi z odległego szpitala ustawiała akcja serca, leki nie pomagały. – Bez naszej pomocy chłopak nie miał szans na przeżycie – mówi anesteziolog Bartłomiej Kociński.

Maria Bielicka

Niedziela 28 grudnia, godzina 14. Doktor Kociński jest z żoną w restauracji. Telefon z Dziecięcego Szpitala Wojewódzkiego w Bydgoszczy odbiera w momencie, gdy na stół wjeżdża główne danie. – Zadzwoniła do mnie z prośbą o pomoc dr Magdalena Dobruchowska-Marchelek – wspomina poznański anesteziolog.

Kociński jest koordynatorem jedynej w Polsce zespołu pediatrycznego obsługującego przenośne ECMO – urządzenie, które potrafi zastąpić płuca i serce. W niedzielne popołudnie wie już, że sto czterdzieści kilometrów od Poznania pracownicy bydgoskiego szpitala desperacko potrzebują tego sprzętu, walcząc o życie 16-letniego chłopaka. Chwilę przed godz. 16 pięcioosobowy zespół wraz z doktorem Kocińskim jest już w drodze.

Niedziela z nieoczekiwanym alertem

Młody pacjent zatrul się dużą ilością różnych leków, które obniżyły kurczliwość serca i prowadziły do jego skrajnej niewydolności. Leki wspierające układ krążenia nie działały.

– Czasu mieliśmy niewiele, bo sytuacja była naprawdę krytyczna. W czasie obiadu obdzwoniłem kolegów. Potrzebne były jeszcze cztery osoby: dwóch kardiologów, perfuzjonista do obsługi ECMO i kierowca karetki z prawem jazdy kategorii C, bo pojazd z ECMO waży pięć ton – opowiada anesteziolog.

Szefem zespołu został dr Marcin Gładki, kierownik kliniki kardiologii dziecięcej w poznańskim szpitalu przy ul. Szpitalnej. Dr Gładki akurat miał dyżur, więc trzeba było poszukać zastępstwa dla niego na oddziale. – Na szczęście zgodził się wrócić do szpitala lekarz, który dyżur skończył wcześniej i w niedzielę miał odpoczywać. Pojechał też z nami asystent dr. Gładkiego Paweł Bednarek i perfuzjonista Piotr Ładziński. Udało

• Sala operacyjna szpitala w Bydgoszczy. FOT. BARTŁOMIEJ KOCIŃSKI

się też szybko znaleźć kierowcę – mówi Kociński.

Wyjeżdżając zespół zabrał ze sobą nie tylko ECMO, ale też inne potrzebne narzędzia. Godzinę od wyjazdu karetką była już w Bydgoszczy. – Chłopak już wtedy niemal wymagał reanimacji. Na sali operacyjnej wszystko było gotowe do rozpoczęcia zabiegu podłączenia ECMO. Mieliśmy szczęście, bo na miejscu była instrumentariuszka z doświadczeniem w kardiologii, co bardzo ułatwiło nam pracę – mówi Marcin Gładki.

To on otworzył chłopcu klatkę piersiową, by podłączyć ECMO najszybszą możliwą metodą, czyli kaniulami do aorty i prawego przedsionka serca. – Przy takim podłączeniu urządzenie zastępuje jednocześnie serce, i płuca. ECMO nie leczy tych uszkodzonych i niewydolnych organów, ale daje im czas na regenerację – wyjaśnia dr Gładki.

Ratunek przyjechał na czas

Chłopaka w stanie śpiączki farmakologicznej i z otwartą klatką piersiową zespół zabrał karetką do kliniki w Poznaniu. Tu pacjent został też podłączony do urządzenia dializującego, by oczyścić krew z toksyn. – Dzięki temu po kolejnych kilkunastu godzinach serce znów zaczęło się kurczyć – mówi dr Gładki. – Do 2 stycznia

stan chłopaka poprawił się na tyle, że karetką odwozono go z powrotem do szpitala w Bydgoszczy, już z zaszytą klatką piersiową – opowiada.

Anesteziolog dr Magdalena Dobruchowska-Marchelek, która 28 grudnia miała w bydgoskim szpitalu niedzielny dyżur i szukała ratunku dla młodego pacjenta, wspomina: – Został przywieziony do szpitala tego samego dnia. Jego stan od początku był ciężki cały czas się pogarszał. Bez ECMO na pewno nie byłibyśmy w stanie utrzymać go przy życiu.

Lekarka ma do przekazania dobre wieści. – Chłopak jest wybudzany ze śpiączki farmakologicznej, wiemy na pewno, że udało się go uratować – podkreśla. Zaznacza, że to zasługa wielu osób zaangażowanych w akcję. – Mam na myśli m.in. nasze pielęgniarki, które wiele godzin walczyły o życie tego dzieciaka – nie kryje anesteziolożka.

Szczególnie wdzięczna jest zespołowi z Poznania, który w ciągu ostatnich dwóch lat uratował już troje pacjentów bydgoskiego szpitala: – Pierwsza była 11-letnia Lena z ciężką niewydolnością oddechową. Wtedy 12 godzin szukałam zespołu z ECMO, bo wcześniej nie wiedziałam o poznańskim. Drugim uratowanym pacjentem był roczny Jonatan, też z niewydolnością oddechową, po Covidzie, ale wtedy

–Marchelek prosi, by nie podawać imienia nastolatka: – Zależy mi, żeby dać mu w spokoju dochodzić do zdrowia – tłumaczy.

To była ich piętnasta misja

Lekarze ze szpitala przy ul. Szpitalnej mogą ratować dzieci dzięki dwóm mobilnym aparatom ECMO od Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Dwa dodatkowe mają na wyposażeniu szpitala i w razie potrzeby korzystają z niego dzieci po operacjach serca na oddziale.

Zespół działa od dwóch lat w ramach programu ECMO dla Wielkopolski. Takiego programu nie ma w innych miastach, więc lekarze z Poznania jeżdżą praktycznie po całym kraju. Wyjazd do Bydgoszczy był ich piętnastą misją. Jednocześnie była to pierwsza ekspedycja, podczas której trzeba było podłączyć ECMO w układzie zastępującym jednocześnie i serce, i płuca.

– Przez ten czas udało się uratować dwanaścioro dzieci, troje pozostałych niestety nie. Ale to dlatego, że miały też inne schorzenia – wyjaśnia Bartłomiej Kociński.

Informacje o udanej akcji przekazała na Facebooku fundacja Brave Heart Foundation, założona przez Annę Andryszak, mamę małej Zuzy, która też była pacjentką Marcina Gładkiego. – Już w ciąży dowiedziałam się, że moja córeczka zaraz po urodzeniu będzie wymagała operacji z powodu VSD, czyli jedenastomilimetrowej dziury w przegrodzie między komorami. Podprowadziłam szukalam w internecie. Najpierw pojechaliśmy do prof. Edwarda Malca, który w tym czasie pracował w Niemczech, ale raz w miesiącu konsultuje pacjentów w Krakowie. On skierował mnie do doktora Gładkiego. Jak tu trafiłam od razu poczułam, że znaleźliśmy się w dobrych rękach – mówiła nam półtora roku temu Anna Andryszak.

Dzisiaj Zuzya ma już 4 lata i całkiem zdrowe serce, choć było ryzyko, że operacja zakończy się wszczępieniem rozrusznika. Mama dziewczynki z wdzięczności założyła fundację, która różnymi sposobami wspiera oddział, m.in. organizując konsultacje dzieci z wadami serca z całej Polski, czy przekazując ważne dla kliniki informacje. Ta o ECMO była jedną z nich. – Zależy nam, żeby informacja o naszej misji była rozpowszechniona, zwłaszcza wśród lekarzy. Bo wtedy będziemy mogli pomagać – podkreśla dr Gładki. ●

Gdzie szukać pomocy?

Jeśli znasz osobą w kryzysie psychicznym lub potrzebujesz wsparcia, możesz otrzymać pomoc, dzwoniąc pod te numery:

- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – **116 111** (całodobowy, bezpłatny);
- Kryzysowy Telefon Zaufania **116 123** (czynny całą dobę);
- Telefoniczne Centrum Wsparcia – **800 70 2222** (całą dobę);
- Bezpłatny telefon (**800 12 12 12**) i chat zaufania dla dzieci i młodzieży Rzecznika Praw Dziecka – czynny całą dobę;
- Telefon zaufania dla osób starszych – **22 635 09 54** (poniedziałki, środy i czwartki, 17-20).

mieliśmy już przetarty szlak. Dzieci dobrze się rozwijają i nie odczuwają skutków choroby – opowiada bydgoska lekarka.

Dodaje, że 16-latek był pierwszym w Polsce pacjentem transportowanym z otwartą klatką piersiową. Rokowania dotyczące jego stanu zdrowia też są dobre. Dr Dobruchowska-

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

wysokieobcasy | Przewodnik po emocjach

PSYCHOLOGIA
żyć lepiej

BRACIEGO
MIŁOŚĆ
NAMI UKRZY
NASTRZE
MÓJ WYBÓR
CHAT CPT
SPÓTY
KONWERSACJA
DZIEŃ
KONWERSACJA

ZADROG
NIE MIEJ
CO POKAZA
TWOJ MOZG

WIE INSTANTKI
NIE MIEJ
CO POKAZA
TWOJ MOZG

SPORO
NA WYPIRZENIE
ZAWODOWE
PRELUDA
EPHEMERAL

**Odporność
psychiczna**
jak ją budować

TEMAT NUMERU: ODPORNOŚĆ PSYCHICZNA

- Sposoby na wypalenie zawodowe
- Zazdrość nie musi być zła
- Synowa kontra teściowa
- Na stres mamy wpływ

Więcej o psychologii czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

Finansowy chaos w Muzeum Stutthof

Ministra kultury mówi o poważnych nieprawidłowościach

Lista zarzutów po kontroli przeprowadzonej w muzeum w Sztutowie przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest długa. Wśród nich są m. in. naruszanie dyscypliny finansowej i opóźnienia w rozliczaniu funduszy.

Dorota Karas

Dzień przed Wigilią ministra kultury i dziedzictwa narodowego Marta Cienkowska odwołała z funkcji Piotra Tarnowskiego, dyrektora Muzeum Stutthof w Sztutowie, które znajdują się na terenie dawnego niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Stutthof. Tarnowski zajmował to stanowisko od 2007 roku. „Odwołanie dyrektora jest wynikiem negatywnej oceny kontroli przeprowadzonej przez MKiDN” – poinformował resort.

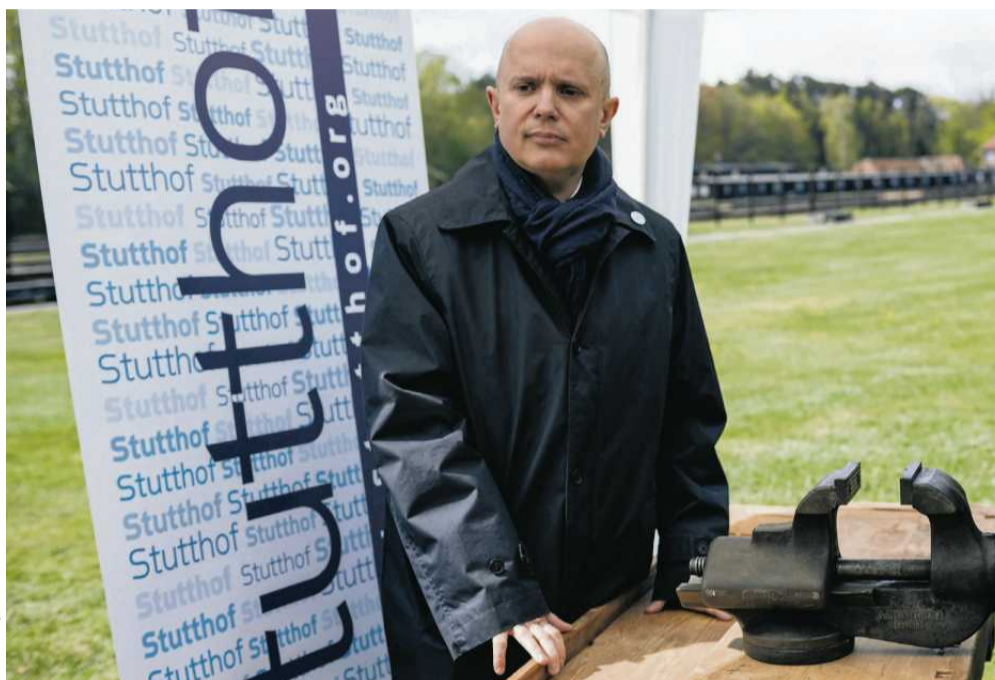
Muzeum Stutthof to miejsce pamięci ofiar niemieckiego nazistowskiego terroru. To nie jest zwykła instytucja kultury, tylko przestrzeń, która zobowiązuje do prawdy, rzetelności i szacunku. Przeprowadzona kontrola wykazała poważne nieprawidłowości – dodała Marta Cienkowska. Sprawdziliśmy, o jakie nieprawidłowości chodzi.

Powody odwołania dyrektora

Szefowa resortu kultury podała, że zarzuty ministerstwa dotyczą braku terminowych sprawozdań finansowych, przekroczenia planu finansowego, chaosu w dokumentacji i opóźnień w rozliczaniu funduszy publicznych.

– To nie są drobne uchybienia, a ich konsekwencje są poważne. To utra-

• **Odwołany dyrektor Muzeum Stutthof Piotr Tarnowski** FOT. BAR-TOSZ.BAŃKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

ta kontroli nad finansami publicznymi, osłabienie zaufania państwa do instytucji, ryzyko paraliżu jej działania. Ponoś odpowiedzialność za nadzór nad instytucjami kultury, dlatego – po wnikliwym zapoznaniu się z wynikami kontroli – podjęłam trudną, ale konieczną decyzję o odwołaniu dyrektora – napisała ministra Marta Cienkowska na serwisie X.

Kontrola ministerstwa dotyczyła spraw finansowych w latach 2023-2024. Wykazała między innymi, że:

- Muzeum Stutthof nie sporządziło w terminie sprawozdania finansowego za 2024 r. i przedłożyło go do zatwierdzenia przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego z opóźnieniem;

- w 2024 roku muzeum przekroczyło plan finansowy o ponad 260 tys. zł; nie były to jednorazowe pomyłki, lecz systematyczne naruszenia, świadczące o braku kontroli nad realizacją budżetu instytucji.

W przypadku tzw. wynagrodzeń bezosobowych, czyli zawieranych umów, przekroczone plan o prawie 238 tys. zł;

- muzeum nie zwróciło na czas do budżetu państwa niewykorzystanej części dotacji z roku 2023 (kwota ponad 54 tys. zł) oraz z roku 2024 (ponad 96 tys. zł). Resort domaga się zwrotu 150 tys. zł wraz z odsetkami;

- placówka naruszyła przepisy w jednym z dwóch skontrolowanych zamówień publicznych;

- dwóm pracownikom oddziału Muzeum Piasnickiego w Wejherowie (głównemu specjalście ds. finansowo-kadrowych oraz głównemu specjalście ds. naukowo-badawczych) wypłacono dodatek specjalny w łącznej wysokości 36 tys. zł, ale bez uzasadnienia i podstawy prawnej. Muzeum Piasnickie, które powstało z inicjatywy PiS, administracyjnie podlega Muzeum Stutthof.

Przypomnijmy, że dzień przed odwołaniem dyrektora „Wyborcza” opisała także wyniki konkursu na dwuletni najem 33-metrowej powierzchni przeznaczonej do prowadzenia działalności gastronomicznej w nowym budynku muzeum. Wygrała go... firma syna wicedyrektora muzeum.

Dyrektor zrzuca winę na księgową

W wyjaśnieniach składanych kontrolerom z ministerstwa dyrektor Tarnowski tłumaczył, że za uchybienia odpowiada główna księgowa, która została zwolniona z pracy 31 maja 2025 roku. W tym czasie w muzeum trwała już jednak kontrola ministerstwa (rozpoczęła się 5 maja, zakończyła 18 czerwca ub. roku). Trudno nie mieć więc wrażenia, że decyzja o dymisji księgowej zapadła dopiero w wyniku rozpoczętych poszukiwań przez resort uchybień w działaniu placówki w Sztutowie. Dodatkowo ministerialny raport jednoznacznie stwierdza, że to dyrektor jednostki ponosi ostateczną odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości.

„Wyborcza” zwróciła się z prośbą do Muzeum Stutthof o skomentowanie wyników kontroli, ale do momentu publikacji artykułu nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Rzecznik prasowy instytucji zrezygnował z pracy w połowie grudnia ub.r.

Piotr Tarnowski jest nieobecny w pracy. Z informacji „Wyborczej” wynika, że wciąż nie odebrał odwołania. Jego służbowy numer telefonu nie odpowiada. Osoba pełniąca obowiązki dyrektora zostanie wyznaczona dopiero po wręczeniu odwołania obecnemu dyrektorowi. Będzie mogła sprawować funkcję maksymalnie przez 12 miesięcy.

– W tym czasie ministerstwo zdecydowało o wyborze nowego dyrektora, najprawdopodobniej w drodze konkursu, zgodnie z praktyką z przyjętą w resortie – informuje Magdalena Dorożala, dyrektorka Centrum Informacyjnego MKiDN. ●

Gdańsk

Seria włamań do mieszkań

Szajka włamywaczy działała bez finezji: najczęściej wchodziła do mieszkań przez okno, a do toreb ładowali wszystko, co wpadło im w ręce. Wpadli, gdy przynosili lupy do złodziejskiej dziupli.

Od listopada do pierwszych dni nowego roku w Gdańsku doszło do serii włamań do mieszkań. Wszystkie grabieże wyglądały podobnie: ktoś wylałmywał okno na parterze, dostawał się do mieszkania i kradł wszystko, co mogło mieć jakąś wartość. Sprawcy wykorzystywali nieobecność właścicieli w okresie świąteczno-noworocznym. Zbyt ostrożni nie byli, bowiem ich działania zostały zarejestrowane przez kamery monitoringu.

– Łupem sprawców padły pieniądze, biżuteria, zegarki, drobny sprzęt elektroniczny, alkohole, perfumy oraz buty – wlicza aspirant sztabowy Mariusz Chrzanowski, rzecznik

prasowy Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku. 2 stycznia około godz. 19 policjanci pojawili się przy ul. Raduńskiej na gdańskiej Oruni. Sprawcy włamań przynosili lupy z kradzieży do mieszkania jednego ze złodziei. Na widok policji porzucili torby i zaczęli uciekać. Zatrzymani zostali 38-letni Daniel G. oraz 27-letni Mateusz M. Trzeci ze sprawców, 24-letni Mikołaj M. zdołał zbiec, ale złapany został kilka godzin później. 38-latek miał przy sobie kilka porcji marihuany i kokainy, podobnie jak zatrzymany później Mikołaj M. (marihuana i amfetamina).

Łupem sprawców padły m.in. pieniądze, biżuteria, zegarki, alkohole, perfumy oraz buty

Ustalono, że mężczyźni mają na koncie co najmniej pięć włamań w Gdańsku, podczas których skradli mienie wycenione na blisko 125 tys. zł.

4 stycznia cała trójka dostała po pięć zarzutów za kradzieże z włamaniem. Daniel G. za przestępstwa odpowie w warunkach recydywy.

Ponadto Daniel G. i Mikołaj M., odpowiedzą za posiadanie narkotyków.

Żaden z mężczyzn nie przyznał się do winy, a na przesłuchaniu tylko Mateusz M. złożył krótkie wyjaśnienia. Na wniosek Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz 4 stycznia sąd aresztował wszystkich na trzy miesiące.

Kradzież z włamaniem jest przestępstwem zagrożonym karą od roku do 10 lat więzienia. Jeśli popełniane jest w warunkach recydywy, sąd może podnieść wysokość kary o połowę. Za posiadanie narkotyków grożą trzy lata więzienia. ●

Paweł Wojciechowski

Al. Hallera

Zniknie połatana nawierzchnia

Blisko półtorakilometrowy odcinek al. Hallera w Gdańsku zostanie wyremontowany. Właśnie podpisana została umowa na modernizację fragmentu ulicy. Zmodernizowany zostanie odcinek Al. Hallera w kierunku Wrzeszcza, od Al. Płazyńskiego do ul. Kościuszki.

– Zakres prac obejmuje wymianę nawierzchni jezdni, chodników oraz fragmentu drogi rowerowej. Oprócz robót drogowych przebudowane zostaną także sieci wodociągowe oraz kanalizacja deszczowa. Projekt przewiduje również modernizację zatok autobusowych i miejsc postojowych – informuje Aneta Niezgoda z Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska.

W ramach zadania wykonawca zajmie się także zagospodarowaniem przestrzeni, pojawią się nowe nasadzenia krzewów oraz elementy

tw. małej architektury, które wpłyną na estetykę i funkcjonalność alei.

– Modernizacja Al. Hallera to kolejny krok w poprawie jakości infrastruktury drogowej w Gdańsku. Dzięki tej inwestycji mieszkańcy zyskają bezpieczniejszą i bardziej komfortową przestrzeń do poruszania się – podkreśla Krzysztof Małkowski, dyrektor Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska.

Umowę na realizację inwestycji podpisano z Firmą Budowlano-Drogową MTM SA. Koszt prac wyniesie ponad 11 mln zł. Projekt jest realizowany we współpracy Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska oraz spółki Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna.

Modernizacja rozpocznie się w tym roku, a jej realizacja potrwa nieco ponad rok. ●

Joanna Wiśniowska

**Stwórz
Miejsce
Pamięci**

**Wejdź
na serwis
odeszli.pl**

**Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

Alicji Wiatrowskiej

ukochanej Żony

Lesława Wiatrowskiego

Prezesa Wielkopolskiego Zrzeszenia Handlu i Usług

Rodzinie oraz Najbliższym

składamy wyrazy szczerzego współczucia
i łączymy się z Nimi w bólu w tych trudnych chwilach.

Zarząd, Członkowie oraz Pracownicy
Wielkopolskiego Zrzeszenia Handlu i Usług

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414586

W głębokim żalu pograżyła nas wiadomość o śmierci

Hanny Makal

Wspaniałego tłumacza, profesora i lektora języka francuskiego,
długoletniego pracownika Alliance Française w Łodzi,
naszej serdecznej Koleżanki i Przyjaciółki.

Hanna Makal pozostanie na zawsze w naszej pamięci
jako Osoba pełna energii, pasji i życzliwości, którymi
dzieliła się ze wszystkimi swoimi uczniami.

Składamy najszczerze wyrazy współczucia
pograżonej w smutku

Rodzinie i Bliskim

Zarząd oraz Koleżanki i Koledzy z Alliance Française w Łodzi

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414609

Panu

Marcinowi Dukowicz

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia

z powodu śmierci

Żony

składa

Zarząd ARCHITECTONICA S.A.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414524

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 2 stycznia 2026 roku
odszedł od nas ukochany
Mąż, Ojciec, Dziadek i Przyjaciel

Mirostław Zdanowicz

Msza Św. żałobna zostanie odprawiona
dnia 9 stycznia 2026 roku o godzinie 12:00
w kościele Sanktuarium Miłosierdzia Bożego
ul. Gomółki 9 w Gdańsku.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia
o godzinie 13:30 na Cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku.

Pograżona w smutku

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414649

Panu

Marcinowi Dukowicz

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia

z powodu śmierci

Żony

składają

pracownicy firmy SPRINT 712

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414528

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Donata Budzyńskiego

Twórcy i Honorowego Prezesa Łódzkiej Federacji Sportu,
zasłużonego łódzkiego działacza sportowego.

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia

Rodzinie i Bliskim

składają

Joanna Skrzydlewska, Marszałek Województwa Łódzkiego,
Agnieszka Ryś i Piotr Wojtyśiak - Wicemarszałkowie,
Artur Bagiński i Artur Ostrowski - Członkowie Zarządu Województwa

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414717

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Mirostawa Zdanowicza

radnego Miasta Gdańska w latach 2002–2018,
działacza społecznego,
Honorowego Prezesa Gdańskiego Auto Moto Klubu, wielokrotnego mistrza Polski
i późniejszego trenera kadry narodowej w motocrossie.

Pozostanie w pamięci jako człowiek zaangażowany i pełen pasji.

Wyrazy głębokiego współczucia i kondolencje

Rodzinie oraz Bliskim

składają

Aleksandra Dulcikiewicz prezydent Gdańska
oraz Agnieszka Owczarczak przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414708

**Dziel się wspomnieniami
o bliskich**

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis **odeszli.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Odszedł

prof. Andrzej Paczkowski

(1938–2026)

Jeden z najwybitniejszych historyków dziejów najnowszych, autor m.in. pierwszej monografii stanu wojennego „Wojna polsko-jaruzelska”.
Członek Rady ECS i Kolegium Historyczno-Programowego ECS. W latach 80. działacz opozycji demokratycznej.

Żegnamy Go w poczuciu wielkiej straty i wdzięczności za rzetelność naukową, dzielenie się wiedzą i życzliwe wsparcie dla ECS.

Z wyrazami współczucia

dla Najbliższych
i współpracowników

Magdalena Mistat
p.o. dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku
z zespołem

www.nekrologi.wyborcza.pl/34414552

Prezydent Miasta Wrocław

jako starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, działając stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.)

informuje,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Wrocław, Zielony Rynek 11/13 oraz na stronie internetowej Urzędu www.bip.um.wlocl.pl, został wywieszony, na okres 21 dni,

wykaz nieruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa, przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej, na rzecz użytkownika wieczystego, położonych we Wrocławku przy:

- ul. Okrzei 65b, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 192/37 o pow. 0,0124 ha w obrębie Wrocławek KM 42,
- ul. Okrzei 69a, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 192/38 o pow. 0,1369 ha w obrębie Wrocławek KM 42.

Bydgoszcz-Toruń/34414542

Prezydent Miasta Wrocław

jako starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, działając stosownie do treści art. 11, art. 11a, art. 13 ust. 1, art. 35 ust. 1 i ust. 2, art. 37 ust. 1 oraz art. 40 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 40 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

informuje,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Wrocław, Zielony Rynek 11/13, na okres 21 dni oraz na stronie internetowej Urzędu <https://bip.um.wlocl.pl>, został wywieszony

wykaz nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa położonej we Wrocławku przy ul. Papieżka, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 44/18 o pow. 0,1926 ha w obrębie Wrocławek KM 102, przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu ograniczonego, celem polepszenia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych.

Przedmiotowy wykaz starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazał także Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej Wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni.

Bydgoszcz-Toruń/34414540

OBWIESZCZENIE STAROSTY TORUŃSKIEGO

z dnia 5 stycznia 2026 r.,

o wszczęciu postępowania administracyjnego,

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 311 ze zm.) – zwanej dalej *ustawą*

ZAWIADAMIAM

o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej z wniosku **Wójta Gminy Zławieś Wielka**, polegającej na **rozbudowie drogi gminnej ul. Leśnej w miejscowości Zławieś Mała, gm. Zławieś Wielka, powiat toruński, obejmującej działki o numerach ewidencyjnych:**

(przed nawiasem – numer działki ulegającej podziałowi, w nawiasach – numery działek po podziale, tłustym drukiem – działki lub ich części przeznaczone pod inwestycję drogową, druk pochylony – działki z których korzystanie będzie ograniczone):

Obręb 0016 Zławieś Mała, jednostka ewidencyjna 041509 2 Zławieś Wielka: 153/13, 473, 3227/31 (3227/38, 3227/39), 3227/32 (3227/37, 3227/36), 205/1

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 *ustawy*, z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
- zgodnie z art. 11 d ust. 5 *ustawy* starosta wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wnioskodawcy, właścicielowi lub użytkownikowi wieczystem nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości, oraz zawiadomienia pozostałe strony w drodze obwieszczeń, w starostwie powiatowym, a także w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów i w prasie lokalnej;
- zgodnie z art. 49 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej *k.p.a.*, zawiadomienie poprzez obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie;
- strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z aktami sprawy w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Toruniu, ul. Towarowa 4-6, 87-100 Toruń oraz składać ewentualne wnioski, uwagi lub zastrzeżenia w dniach pracy Urzędu, w terminie **do dnia 26 stycznia 2026 r.** Informacji udziela Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Toruniu (ul. Towarowa 4-6; tel. 56 66 28 939),
- niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikającego z art. 10 Kpa.

Bydgoszcz-Toruń/34414555

BURMISTRZ MIASTA LĘBORKA

informuje

o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Lęborku, przy ul. Armii Krajowej 14 wykazu w sprawie wydzierżawienia gruntu o powierzchni 221,00 m² stanowiącego część działki nr 241/4, obręb 3 miasta Lęborka, na rzecz WM „Plac Piastowski 1” w zakresie rekreacji estetyki otoczenia i gromadzenia odpadów w trybie bezprzetargowym.

Wykaz zostanie wywieszony na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Lęborku – w budynku E, I piętro, obok pokoju 10, na okres 21 dni, licząc od dnia następnego od dnia ukazania się niniejszej informacji w prasie.

Burmistrz Miasta Lęborka
Jarosław Litwin

Gdańsk/34414431

**SYNDYK MASY UPADŁOŚCI
osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej
sprzeda**

- udział 1/2 części w nieruchomości lokalowej w miejscowości Sętal 45 lokal nr 2, woj. warmińsko-mazurskie, ujawnionej w księdze wieczystej nr OL10/00204750/5, wraz z udziałem 1/2 części w nieruchomości gruntowej zabudowanej (garażem), ujawnionej w księdze wieczystej nr OL10/00080093/5 oraz udziałem 1/4 części w nieruchomości gruntowej (droga dojazdowa) ujawnionej w księdze wieczystej nr OL10/00194818/6 – za cenę nie niższą niż 3/4 wartości oszacowania tj. **103 500,00 zł** (wartość wg oszacowania 138 000,00 zł).

Sprzedaż prowadzona jest w formie konkursu ofert. Oferty należy składać osobiście lub za pośrednictwem operatora pocztowego – w Kancelarii Notarialnej Zbigniewa Stankiewicza w Olsztynie przy ul. Dąbrowszczaków 18/4, tel. (89) 527-32-30 albo wysłać e-mailem na adres kancelaria@notariuszolsztyn.com – w terminie **do dnia 4 lutego 2026 r.** Oferty wysłane e-mailem winny być podpisane podpisem kwalifikowanym, e-dowodem albo profilem zaufanym. Rozstrzygnięcie konkursu ofert nastąpi w dniu 11 lutego 2025 r. O wyniku oferencji zostaną powiadomieni listownie i elektronicznie. Przystąpienie do konkursu oznacza zapoznanie się z regulaminem konkursu oraz stanem technicznym nieruchomości i ich akceptacją. Syndyk zastrzega sobie prawo unieważnienia konkursu bez podania przyczyn. Szczegółowe informacje oraz regulamin konkursu ofert są dostępne w Internecie na stronie www.syndykolsztyn.eu. Nieruchomość można oglądać po uzgodnieniu terminu z p. Pawłem Ulatowskim tel. **881 027 639**. Tel. do syndyka **502 957 530**.

www.dawro.pl

Olsztyn/34414198

BURMISTRZ MIASTA LĘBORKA

informuje

o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Lęborku, przy ul. Armii Krajowej 14 wykazu w sprawie wydzierżawienia gruntu w trybie bezprzetargowym z przeznaczeniem na eksploatację ładowiska dla śmigłowców sanitarnych, w granicach obszaru wyznaczonego działką nr 26 i część działki nr 27/7, o powierzchni 7.290,00 m², obręb 9 miasta Lęborka, przy ul. Staszica.

Wykaz zostanie wywieszony na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Lęborku – w budynku E, I piętro, obok pokoju 10, na okres 21 dni, licząc od dnia następnego od dnia ukazania się niniejszej informacji w prasie.

Burmistrz Miasta Lęborka
Jarosław Litwin

Gdańsk/34414432

Slówko NOWOSĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj

W **APLIKACJ
WYBORCZEJ**

Slówko

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Karlino, dnia 7 stycznia 2026 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA KARLINA

o podjęciu w gminie Gościno uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów ewidencyjnych Gościno-Dwór, Kamica, Karkowo, Myślino, Ramlewo, Robuń oraz Wartkowo, w gminie Gościno na podstawie, którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miejską w Gościnie uchwały Nr XX/153/25 z dnia 17 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów ewidencyjnych Gościno-Dwór, Kamica, Karkowo, Myślino, Ramlewo, Robuń oraz Wartkowo, w gminie Gościno.

W rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) gmina Karlino stanowi gminę pobliską dla planowanej inwestycji.

Zgodnie z ogłoszeniem Burmistrza Gościna z dnia 02 stycznia 2026 roku osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. planu miejscowego w formie papierowej lub elektronicznej, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gościnie, pod adresem ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 58, 78-120 Gościno w godzinach urzędowania oraz korespondencyjnie na ww. adres lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. poczty elektronicznej na adres: sekretariat@goscino.com.pl lub adres skrzynki ePUAP: /gminagogoscino/SkrytkaESP lub adres e-doręczeń: AE:PL-28578-14723-WIDIT-22. Wnioski należy składać na formularzu, dostępnym na stronie podmiotowej BIP <https://bip.goscino.com.pl/>, w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wniosek musi zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby wnioskującego oraz adres poczty elektronicznej jeśli posiada a także wskazanie czy wnioskujący jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioskujący może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres korespondencyjny lub numer telefonu.

Informuje również, że zgodnie z art. 6e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317), w dniu 15 stycznia 2026 roku odbędą się spotkania otwarte dot. ww. projektu planu miejscowego:

- o godzinie 15:30 – spotkanie online tj. prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego.
- o godzinie 16:00 – spotkanie bezpośrednie w Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gościnie, ul. Jagodowa 7, 78-120 Gościno.

Informację o łączu do spotkania online będzie można uzyskać najpóźniej w dniu spotkania, pod adresem <https://bip.goscino.com.pl/>, w zakładce Wprowadzenie.

Jednocześnie, na podstawie art. 39 pkt 1 oraz art. 40 i 41 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), Burmistrz Gościna zawiadamia o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy wnioski mogą być wnoszone:

- 1) w formie pisemnej na adres Urzędu Miejskiego w Gościnie, ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 58, 78-120 Gościno,
- 2) ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Gościnie, ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 58, 78-120 Gościno, w pokoju nr 13,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: sekretariat@goscino.com.pl, adres skrzynki ePUAP /gminagogoscino/skrytkaESP lub adres e-doręczeń: AE:PL-28578-14723-WIDIT-22.

Wnioski do ww. projektu planu miejscowego i jego strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w terminie do 26 stycznia 2026 r.

Informuję, że organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Gościna.

Szczecin/34414689

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA USTKA o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego miasta Ustka.

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), ponownie zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Ustka Uchwały Nr LXXXIX/784/2024 Rady Miasta Ustka z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Ustka oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach opracowywanego planu ogólnego.

Do sporządzenia planu ogólnego miasta Ustka przystępuje się w granicach ustalonych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2025 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy (Dz. U. z 2025 r. poz. 1046), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku. Z tym dniem nastąpiła formalna zmiana granic administracyjnych Miasta Ustka, polegająca na zwiększeniu jego powierzchni o 275,86 ha poprzez włączenie części obrębu ewidencyjnego Przewłoka z terenu gminy Ustka.

Zainteresowani mogą składać wnioski do przedmiotowego planu ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do dnia 29 stycznia 2026 roku.

Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski do planu ogólnego można składać w postaci:

- papierowej do Burmistrza Miasta Ustka na adres: Urząd Miasta Ustka, ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, 76-270 Ustka,
- za pomocą poczty elektronicznej na adres bom1@um.ustka.pl lub
- poprzez platformę ePUAP: //3ay753efgg/SkrytkaESP.

wyłącznie za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO”, który został ustalony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 roku w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509). Ww. formularz dostępny jest:

- na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego>,
- na stronie internetowej www.ustka.pl ¹ <https://bip.um.ustka.pl/a,15657,wydzial-gospodarki-przestrzennej.html> (WNIOSEK AKT PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO) oraz
- w siedzibie Urzędu Miasta Ustka, ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, 76-270 Ustka.

Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Ustka dostępna jest do wglądu w Urzędzie Miasta Ustka (pok. nr 301) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ustka pod adresem: <https://bip.um.ustka.pl/a,33422,uchwala-nr-lxxxix7842024-z-dnia-25-kwietnia-2024-r-w-sprawie-przystapienia-do-sporzadzenia-planu-ogo.html>.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta Ustka.

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Ustki z siedzibą: Urząd Miasta Ustka 76-270 Ustka ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3. Zgodnie z art. 8h ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym informuję, że szczegółowa informacja o zasadach przetwarzania danych osobowych została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ustka (w komunikacie z obwieszczeniem o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego), a także wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Ustka.

Informuję o ograniczeniu prawa dostępu do informacji o źródle danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, jeżeli wpłynęło to na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano, zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

¹ Zakładka: BIP>ZAŁĄCZNIKI>SPRRAW>SPOSÓB PRZYJMOWANIA I ZAŁĄCZNIKI>WYDZIAŁ GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ>WNIOSEK AKT PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Gdańsk/34414275

NEWSLETTER

Nowości w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę komunikaty.pl
lub użyj kodu QR

Prezydent Miasta Włocławek

jako starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej,
działając stosownie do treści art. 11, art. 11a, art. 13 ust. 1, art. 35
ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
(Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

informuje,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Włocławek,
Zielony Rynek 11/13, na okres 21 dni oraz na stronie internetowej Urzędu
<https://bip.um.wloclawek.pl>, został wywieszony
**wykaz nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa
położonej we Włocławku przy ul. Papieżka, oznaczonej jako
działka ewidencyjna nr 45 o pow. 0,1267 ha w obrębie
Włocławek KM 102, przeznaczonej do sprzedaży
w drodze bezprzetargowej, celem polepszenia warunków
zagospodarowania nieruchomości przyległych.**

Przedmiotowy wykaz starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji
rządowej, przekazał także Województwu Kujawsko-Pomorskiemu,
w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej Wojewody
w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni.

Bydgoszcz-Toruń/34414538

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich

Wejdź na serwis odeszli.pl

WI-III.7821.1.14.2025.AZ.g

OBWIESZCZENIE

Wojewoda Pomorski działając na podstawie art. 11f ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg (Dz.U. z 2024 r. poz. 311), zwanej dalej „specustawą drogową”, **podaje do publicznej wiadomości, iż:**

w dniu 23 grudnia 2025 r. decyzją nr WI-III.7821.1.14.2025.GD uchylił w części i orzekł w tym zakresie co do istoty sprawy, a w pozostałej części utrzymał w mocy decyzję Starosty Kartuskiego nr B.6740.1903.2024.IF z dnia 03.06.2025r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa ul. Tęczowej wraz z infrastrukturą”, wydaną dla Burmistrza Gminy Żukowo.

Jednocześnie, zgodnie z art. 11f ust. 4 specustawy drogowej zawiadamiam, że z treścią decyzji można zapoznać się w Wydziale Infrastruktury Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, ul. Okopowa 21/27, **po telefonicznym uzgodnieniu terminu pod nr tel. 58 30-77-529.**

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691), zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Od niniejszej decyzji stronom służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, w terminie 30 dni od dnia, w którym czynność zawiadomienia o wydaniu decyzji odnosi skutek prawny. Skargę do Sądu składa się za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk.

Gdańsk/34414545

Rodzina Prevców podbija świat skoków

Z pięciorga dzieci Bożidara i Julijany Prevców tylko najmłodsza Ema nie skacze na nartach. Czwórka jej rodzeństwa pisze unikalną sportową historię. A Prevcowie nie powiedzieli jeszcze ostatniego słowa.

Dariusz Wołowski

Niedziela, 24 marca 2024 roku była dniem smutnym, ale odświętnym. Skoczek narciarski wszech czasów w Słowenii, Peter Prevc, zakończył karierę w konkursie Pucharu Świata na planickiej Letalnicy. W pobliskiej Kranjskiej Gorze zorganizowano na jego cześć huczne przyjęcie. Pół tysiąca zaproszonych gości na rozpostartym złotym dywanie miało okazję pogratulować mu medali olimpijskich i mistrzostw świata. Słoweńskie media obiegły zdjęcia 31-letniego Petera, który przytulał młodsze siostry – Nikę i Emę.

Nika pobiła rekord brata

19-letnia Nika miała już wówczas za sobą siedem zwycięstw w Pucharze Świata kobiet. Także złote medale mistrzostw świata juniorek, zdobyte w Zakopanem i kanadyjskim Whistler. Dziś ma 29 triumfów w PŚ, więcej niż Peter (24). Przy czym ona, teraz już dwukrotna złota medalistka ostatnich mistrzostw świata w narciarstwie klasycznym w Trondheim, wciąż ma ogromne możliwości rozwoju. W kobiecych skokach ma taki sam status jak Peter w 2016 roku, gdy wygrywał Turniej Czterech Skoczni, a także ustanawiał rekord 15 zwycięstw w jednym roku w Pucharze Świata, w drodze po Kryształową Kulę. Nika ma już dwie i jest liderką klasyfikacji generalnej w tym sezonie.

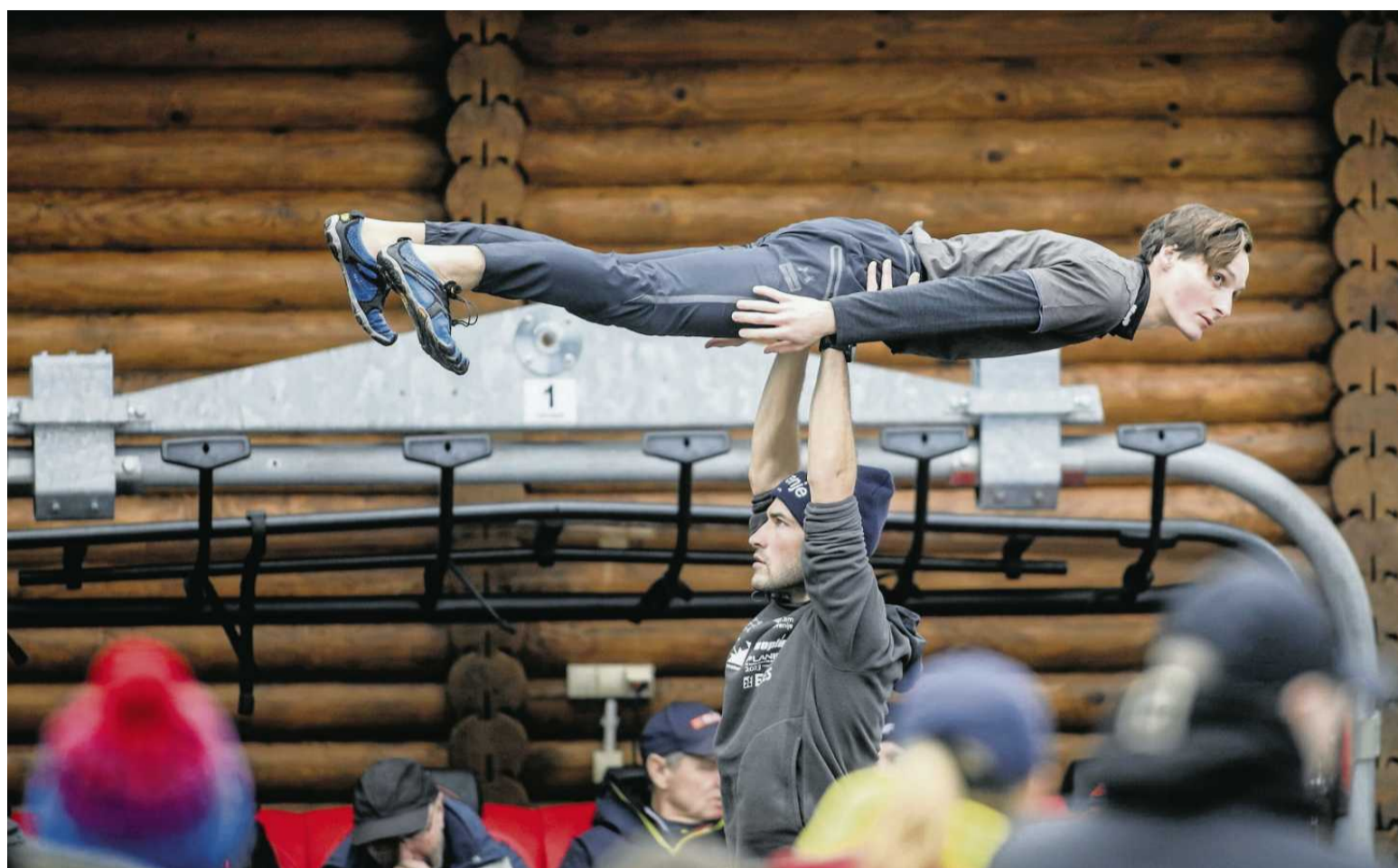
Była największą indywidualnością ubiegłorocznych mistrzostw w Trondheim, tak jak jej o sześć lat starszy brat Domen. Oboje zdobyli złote medale indywidualnie, wspólnie srebro w konkursie drużyn mieszanych.

Domen (26-latek właśnie wygrał Turniej Czterech Skoczni) nigdy nie lubił porównań z Peterem, stąd wyciągano wniosek, że bracia ostro ze sobą rywalizują.

Peter był największą gwiazdą słoweńskiego sportu, gdy 16-letni Domen debiutował w Pucharze Świata. To był debiut fenomenalny, bo na Turniej Czterech Skoczni w 2016 roku przyjechał jako lider PŚ. Wtedy okazało się jednak, jak status cudownego dziecka bywa trudny. Na kolejne zwycięstwo w Pucharze Świata Domen czekał aż dwa i pół roku. Prawdziwym gigantem skoczni jest dopiero od poprzedniej zimy.

Pierwsze takie podium

Rodzina Prevców mieszkała w miejscowości Dražgose w gminie Železniki. Z powodów biznesowych ojciec zdecydował o przeprowadzce do pobliskiej wioski Dolenja vas, gdzie jest skocznia Bregarca. Božidar sam uprawiał skoki amatorsko, był też sędzią.

W jego ślady najpierw poszedł najstarszy syn, a za nim trójka – tak samo utalentowanego – rodzeństwa.

Najmniej utytułowany z nich jest średni syn Cene – trzy lata starszy od Domena i cztery lata młodszy od Petera. Ale ma srebrny medal igrzysk w Pekinie, zdobyty ze słoweńską drużyną. Wywalczył go razem z Peterem. Na podium indywidualnego konkursu Pucharu Świata stanął raz, sukcesy odnosił przede wszystkim z zespołem, po czym najwcześniej z rodzeństwa zakończył karierę. W 2022 roku, po najlepszym sezonie w karierze, uznał, że skoki narciarskie przestały być dla niego najważniejsze. Postanowił skończyć studia.

25 listopada 2016 roku na skoczni Rukatunturi wydarzył się konkurs, który przeszedł do historii. Peter był trzeci w zawodach Pucharu Świata, wygranych przez Domena. Po raz pierwszy dwa miejsca na podium w zawodach tej rangi zajęli bracia. Wydawało się wtedy, że będzie takich konkursów więcej, ale niedługo potem rewelacyjny Domen popadł w przeciętność.

Najmłodszy z braci uchodzi za najlepszego lotnika. To Peter jest jednak pierwszym człowiekiem, który na nartach pokonał w powietrzu ćwierć kilometra (w 2015 roku). Przed nim rekordu w długości lotu nie ustanowił żaden skoczek ze Słowenii. A przecież wśród rekordzistów byli Kanadyjczycy, Szwajcarzy, Włosi czy Amerykanie. Dekadę po skoku Petera, Domen użył w Planicy 254,5 metra i teraz to on jest rekordzistą FIS. Japończyk Ryoyu Kobayashi uzyskał na Islandii 291 m, ale na specjalnie przygotowanej dla niego skoczni, bez homologacji Międzynarodowej Federacji Narciarskiej.

Najdłuższy skok wśród kobiet wykonała Nika Prevc – 236 metrów na norweskiej skoczni w Vikersund.

Największą zagadką fenomenalnej rodziny jest: dlaczego 16-letnia Ema nie pali się do skoków na nartach. Ona wybrała podobno narciarstwo alpejskie.

Kraj mistrzów sportów wszelkich

W dwumilionowej Słowenii sport jest perfekcyjnie zorganizowany, stąd światowe megawiazdy, takie jak kolarz Tadej Pogacar czy koszykarz Luka Dončić. Ojcem sportu w Słowenii był inżynier Stanko Bloudek, konstruktor samolotów, samochodów i obiektów sportowych. Według jego planu wybudowano w Planicy największą skocznię świata – Bloudek Giant w 1934 roku. Podczas II wojny światowej był więziony za wsparcie dla Frontu Wyzwolenia Narodu Słoweńskiego. Po wojnie został szefem Jugosłowiańskiego Komitetu Olimpijskiego, a potem członkiem MKOl. Jego ostatni projekt, przed śmiercią w 1959 roku, dotyczył budowy skoczni narciarskich w całej Jugosławii. Stawiano małe obiekty na zboczach, ku radości miejscowej dzieciarni. W takich wsiach, jak licząca nieco ponad

• **Domen Prevc podczas grudniowego Pucharu Świata w Wiśle**
FOT. DOMINIK GAJDA / AGENCJA WYBORCZA.PL

SPORT.PL

• **Iga Świątek i Hubert Hurkacz szaleją w United Cup**

• **Czy Oskar Pietuszewski poradzi sobie w FC Porto?**

• **Co Leo Messi chce robić po zakończeniu kariery?**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl

400 mieszkańców Dolenja vas, i dla takich dzieci, jak te Božidara i Julijany Prevców.

Oboje pochodzili z rodzin wielodzietnych i u nich jest tak samo. Są bardzo religijni. Do kościoła w Selcy jest kilka kilometrów marszu z Dolenja vas, ale Prevcowie z dziećmi odwiedzali go regularnie. Przed dekadą nie oglądali triumfu Petera w Turnieju Czterech Skoczni – byli całą rodziną na mszy z okazji Święta Trzech Króli.

Pracowitość, skromność, zawziętość – te cechy dzieci Prevców wyniosły z rodzinnego domu na skocznię. To pozwoliło im podbijać świat.

W 2016 r. Peter został drugim, po Primožu Peterce, słoweńskim triumfatorzem Turnieju Czterech Skoczni, od wtorku Domen jest trzecim. Nika wygrała trzy kolejne edycje Turnieju Dwóch Nocy, rozgrywanego na przełomie roku w Garmisch-Partenkirchen i Oberstdorfie. Powołanie kobiecego Turnieju Czterech Skoczni jest w planach.

Dla Domena i Niki wielkim wydarzeniem będą igrzyska w Mediolanie i Cortinie. Jednego, czego rodzina Prevców jeszcze nie ma, to tytuł mistrza olimpijskiego w konkursie indywidualnym. Peter zdobył złoto w zawodach mieszanych na igrzyskach w Pekinie. Niki i Domena na nich w ogóle nie było. ●

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa

Telefon: 22 555 66 00
(czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.
Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik

PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY
WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCA: Bartosz T. Wielński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaza@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455
Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Marek Wilk
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55,
faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.